

SF

MESTEREI

SF

DOUGLAS ADAMS
VENDÉGLŐ A VIÁG VÉGÉN

GALAXIS ÚTIKALAUZ - 2.
Douglas Adams
Vendéglő A Világ Végén
([Tartalom](#))

Van egy elmélet, miszerint, ha egyszer kiderülne, hogy mi is valójában az Univerzum, és mit keres itt egyáltalán, akkor azon nyomban megszűnne létezni, és valami más, még bizarrabb, még megmagyarázhatatlanabb dolog foglalná el a helyét.

Van egy másik elmélet, amely szerint ez már be is következett.

Jane-nek és Jamesnek

Hálás köszönettel:

Geoffrey Perkinsnek a Valószínűtlen eléréséért; Paddy Kingsiandnek, Lisa Braunnak és Alick Hale Munrónak, hogy ebben segítségére voltak; John Lloydnak az eredeti Milliways-kézirat elkészítésében nyújtott segítségével; a One Trick Pony című Paul Simon-albumnak, amelyet egyfolytában hallgattam a könyv megírása közben. Hiába, öt évhosszú idő; és külön köszönettel Jacqui Grahamnek végtelen türelméért, kedvességéért és a balsorsban nyújtott csirkecombokért

Az előzményekből:

Kezdetben volt az Univerzum teremtése.

Ez sokak rosszallását kiváltotta, s elterjedt vélemény szerint nem tartozott a legjobb húzások közé.

Sok faj véli úgy, hogy a teremtésért valamiféle isten volna okolható, ám a Viltvodle VI játravartidjai arra a nézetre hajlanak, hogy a Mindenség valójában a Nagy Zöld Trüsszentő orrlíkából esett ki eredetileg.

A játravartidok, akik örök rettegésben félik le életüket a Nagy fehér papír zsebkendő eljövetelére várva, apró kék teremtmények, fejenként több mint ötven karral, ennél fogva az egyedüli olyan fajt képviselik az Univerzum történetében, amely előbb találta fel az aeroszolos hónaljgátlót, mint a kereket.

Mindazonáltal, az Őstrüsszentés elmélete nem nyert széles körű elismerésre a Viltvodle VI-on kívül, ezért az Univerzum talányosan képtelen volta folytonos magyarázatkeresésre sarkallja a kutatókat.

Példának okáért, az egyik hiperintelligens, pándimenzionális faj épített valamikor egy Bölcs Elme nevezetű gigantikus szuperkomputert, hogy egyszer s mindenkorra kikalkulálja a Választ az Életet, az Univerzumot meg a Mindent illető Végső Kérdésre.

Ez a szuperkomputer csak számolt hét és fél millió éven át, és végül kihozta, hogy a keresett válasz pontosan negyvenkettő. A következő lépés persze az lett, hogy egy még ennél is nagyobb komputert építettek annak kiderítésére, hogy mi is volna az a Végső Kérdés voltaképpen.

Ez a komputer, amelyet Földnek hívtak, akkora volt, hogy gyakorta nézték bolygónak, különösen azok a sajátságos, majomszerű lények, amelyek szerteszét lófráltak a felszínén, tökéletes homályban afelől, hogy mindannyian csupán a részei egy gigászi komputerprogramnak.

És ez már csak azért is meglepő, mert e nélkül a meglehetősen szimpla és nyilvánvaló ismeret nélkül az égvilágon semmi értelmet nem lehet tulajdonítani mindannak, ami a Földön valaha is lezajlott.

Sajnálatos módon, épp a kiolvasás pillanatában, a Földet váratlanul megsemmisítették a vagonok, akik-legalábbis erre hivatkoztak új hipertérsztrádát készítettek elő, s így az élet értelmének megfejtése örök időkre elveszett.

Vagy legalábbis olybá tűnt.

Két sajátságos, majomszerű lény végül is túlélte a katasztrófát.

Arthur Dent a legutolsó pillanatban menekült meg, hála régi barátjának, Ford Prefectnek, akiről egyszerre kisült, hogy nem guildfordi illetőségű, mint korábban hangoztatta, hanem egy apró bolygóról való, valahonnan a Betelgeuse környékéről, és ami a legfontosabb, tisztában van azzal, hogyan kell repülő csészealjákat lestoppolni.

Tricia McMillan – azaz Trillian – hat hónappal korábban lépett le a Földről Zaphod Beeblebroxszal, a Galaxis akkori elnökével.

Két túlélő.

Mindössze ennyi maradt minden idők legnagyobb szabású kísérletéből, amely – mint jeleztük – arra irányult, hogy megoldja a Végső Kérdést az Élet az Univerzum meg

Minden tekintetében.

Miközben pedig csillaghajójuk lustán sodródott az űr tintafekete tengerén, egy vagon hajó közeledett lassan feléjük.

2. fejezet

Mint minden vagon hajó, ez is úgy festett, mintha nem annyira tervezték, mint inkább úgy toldozták-foldozták volna össze. A visszataszító sárga gümők és toldalékok, amelyek mindenféle lehetetlen szögben álltak ki belőle, eltorzítottak volna bármely más hajót, de ez esetben, sajna, ez nem volt lehetséges. Beszámoltak már rondább égbéli látványokról is, de az illetők nem bizonyultak hiteles szemtanúnak.

Az az igazság, ha förtelmesebbet akarsz látni egy vagon hajónál, akkor be kell kéredzkedned az egyikbe, hogy megnézz magadnak egy eleven vogont. Ámbár, ha van egy csöpp eszed, akkor épp ez az, amit mindenáron megpróbálsz elkerülni, mert az átlag vogonnak nem kell kétszer mondani, s máris akkora galádságot követ el ellened minden ok nélkül; hogy azt kívánod, bár meg se születnél volna – vágy (ha némiképp jobban vág az agyad) arra, hogy bár a vagon maradt volna az anyja hasában.

Pontosabban, az átlag vogonnak valószínűleg egyszer sem kell ilyesmit mondani. Egyszerű észjárású lények ezek, erős akarattal és gilisztaaggal, akiknek a gondolkodás nem épp az erősségük. A vagonok anatómiai vizsgálata kimutatta, hogy az agyuk eredetileg az eldeformálódott, félrecsúszott és sárgaságra hajlamos májból alakult ki. A

legjobb; amit el lehet mondani róluk, hogy tudják, mi az, amit szeretnek, márpedig az nem más, mint másoknak fájdalmat okozni és amikor csak lehetőség nyílik rá, erősen dühbe jönni.

Van egy dolog viszont, amit igazán nem szeretnek: valamit félbehagyni. És ez különösen vonatkozik egy bizonyos vagonra, s. különböző okoknál fogva leginkább arra a tevékenységre, amellyel ebben a pillanatban volt elfoglalva. Ezt a vogont Prostatikus Vagon Jeltz kapitánynak hívták, aki a Galaktikus Hipertértervező Tanács megbízása alapján feladatul kapta az úgynevezett Föld „bolygó” elpusztítását.

A kapitány körbecsúsztatta velejéig romlott testét a kényelmetlen, nyálkás ülésen, és a monitor képernyőjére meredt, amely szisztematikusan pásztázta az Arany Szív csillaghajót.

Nemigen érdekelte, hogy az Arany Szív a maga végtelen valószínűtlenségi hajtóművével a legszebb és legforradalmibb hajó, amit valaha építettek. Az esztétika és a technológia csukott könyv volt a számára, márpedig ha rajta múlt volna, a könyveket is elégette volna mind egy szálig.

Még kevesebbet jelentett számára, hogy Zaphod Beeblebrox is a fedélzeten volt. Zaphod Beeblebrox jelenleg a Galaktika exelnöke volt, és noha a Galaxis minden rendőrsége őt és az általa bitorolt hajót kereste, a mondott, vogont ez sem izgatta különösebben.

Neki is megvolt persze a maga sütögetni való peccsenyéje. Azt mondják, hogy a vagonok éppoly kevésbé képesek a

megvesztegethetőség és a korrupció fölé emelkedni, mint tenger a felhő fölé, és ez különösen érvényes volt a szóban forgó vagonra. Valahányszor olyan kifejezéseket hallott, mint integritás vagy morális tartás, az értelmező szótár után kellett nyúlnia: Ezzel szemben, amikor nagy mennyiségű készpénz csörgése vagy zizegése ütötte még a fülét, a szolgálati szabályzatot emelte le a polcra, csak azért, hogy habozás nélkül a sutba hajtsa.

Abban, hogy olyannyira engesztelhetetlenül szorgalmazta a Föld és minden lakója elpusztítását, némiképp túlment azon, amit szakmai lelkiismeretességnek lehetne mondani. Sőt még a tekintetben is felmerültek bizonyos kétségek, hogy az említett úrsztráda megépítésére sor kerül-e valaha, de ezt a kérdést sikerült eltussolni.

A vagon elégedett röffentéssel adta visszataszító kifejezését elégedettségének. – Komputer – vartyogta –, kapcsolj az agyápoló specialistámat.

Néhány másodpercen belül Bloeff Féltörp jelent meg a képernyőn, arcán egy olyan személy mosolyával, aki teljes tudatában van annak, hogy tíz egész fényév választja el a rá bámuló vogontól.

Ebben a mosolyban egy hangyányi irónia is el volt rejtve valahol. Noha a vagon következetesen úgy hivatkozott rá, mint „az én személyes agyápoló specialistám”-ra, először is nem valami sok ápolnivalóról lehetett szó az adott esetben, másodsor pedig valójában ő volt az, aki a vogont alkalmazta. Örületes összegeket fizetett neki bizonyos igen piszkos munkák elvégzéséért. Mint a Galaxis egyik legkiválóbb és legsikeresebb pszichiáttere, ő és a

kollégáiból álló konzorcium örületes összegek kifizetésére volt hajlandó, ha úgy tűnt, hogy az egész pszichiátria jövője forog veszélyben.

– Nos – mondta –, kedves Vagon Jeltz kapitány, hogy vagyunk, hogy vagyunk?

Erre a vagon kapitány elmesélte, hogy az utóbbi néhány órában fegyelmező gyakorlatok keretében csaknem a fél legénységet likvidálta.

Féltörp mosolya egy pillanatra sem halványult el.

– Nos – mondta –, szerintem ez teljesen normális viselkedés egy vagon részéről. Az agresszív ösztönök természetes és egészséges levezetése esztelen brutalitás formájában.

– Folyton ezt mondja! – zsémbelt a vagon.

– Nos – mondta Féltörp –, ez viszont megint csak teljesen normális viselkedés egy pszichiáter részéről. Nagyszerű. Ezek szerint ma mindkettőnk viselkedése harmóniában van alapvető attitűdjeinkkel. És most árulja el, mi újság a küldetéssel.

– Lokalizáltuk a hajót.

– Kiváló! És?...

– Egy nő, ugyanarról a bolygóról. Ők az utolsók.

– Remek, remek! – sugárzott Féltörp. – Hát még ki?

– Az a Prefect nevű.

– Igen?

– És Zaphod Beeblebrox.

Féltörp mosolya egy pillanatra elbizonytalanodott.

– I... igen! – mondta. – Számítottam rá. Rendkívül sajnálatos.

– Közeli barát? – érdeklődött a vagon, aki valamikor régen hallotta ezt a kifejezést, s most úgy érezte, ideje használatba venni.

– Á, dehogyan – felelte Féltörp. – Tudja, az én szakmámban nincs az embernek közeli barátja.

– Aha – röhögte a vagon. – Szakmai távolságtartás.

– Szó sincs róla – mondta kedélyesen Féltörp. – Egyszerűen csak nem fekszik az ilyesmi magunkfajtának. Szünetet tartott. A szája továbbra is mosolygott, de a szeme elkomorodott.

– Az a helyzet – folytatta –, hogy Beeblebrox egyike a legjobban fizető klienseimnek. Személyiségi problémái bármely analitikus álmát felülmúlják.

Forgatta még egy kicsit a gondolatot, mielőtt vonakodva továbblépett volna.

– Ettől függetlenül – kérdezte –, kész a feladat végrehajtására?

– Igen.

– Helyes. Haladéktalanul semmisítse meg a hajót.

– És Beeblebrox?

– Nos – mondta Féltörp vidáman –, Zaphod különös pasas. Ezzel eltűnt a képernyőről.

A vagon kapitány lenyomta a kommunikációs gombot, amely nyomban összeköttetést létesített a megmaradt legénységgel.

– Támadás – mondta.

Ugyanebben a pillanatban Zaphod Beeblebrox a kabinjában tartózkodott, és hangosan káromkodott. Két

órája azt javasolta, hogy ugorjanak be egy falatra a Világ Vége Étterembe, majd rögtön ezután parázs vitába keveredett a hajó komputerével, és a kabinjába viharzott, azt kiabálva, hogy majd ő ceruzával kikalkulálja azt a valószínűtlenségi tényezőt.

Az Arany Szív, hála valószínűtlenségi hajtóművének, a leggyorsabb és legkiszámíthatatlanabb hajó volt minden létező közül. Nem volt olyan feladat; amelyre ne lett volna képes, feltéve, hogy az ember pontosan tudta, mennyire valószínűtlen annak a dolognak a bekövetkezése, amelynek bekövetkezését éppen áhította.

Beeblebrox még elnök korában lopta el a hajót, amikor protokolláris feladatának megfelelően fel kellett volna avatnia. Maga sem tudta pontosan, miért lopta el, csak azt, hogy kedve támadt a dologhoz.

Mint ahogy nem volt világos számára az sem, miért lett belőle a Galaxis elnöke. Csak azt tudta, hogy elnöknek lenni egész jó hecc.

Tudta, hogy léteznie kell ennél nyomósabb indoknak is, csak hogy az egy sötét, elzárt részen volt elásva kettős agyában. Azt kívánta, bár csak megszűnne az a sötét, elzárt rész kettős agyában, mert időnként furcsa gondolatokat táplált a könnyed és vidám agyrészekbe, megpróbálván eltéríteni attól, amit élete alapvető céljának tartott, nevezetesen, hogy fenemód jól érezze magát.

Pillanatnyilag éppen nem érezte magát fenemód jól. Elfogyott a türelme és a ceruzahegye, meg aztán éhes is volt.

– A fészkes fotonba! – üvöltötte.

Pontosan ugyanebben a pillanatban Ford Prefect épp a levegőben tartózkodott. Nem mintha bármi baj lett volna a hajó mesterséges gravitációs terével, hanem azért, mert leugrott a hajó személyi kabinjaihoz vezető lépcső korlátjáról. Nagyot kellett ugrania, és ügyetlenül landolt. Megbotlott, visszanyerte az egyensúlyát, végigszáguldott a folyosón, fellökve néhány miniatűr kiszolgáló robotot, megcsúszott a kanyarban, majd berontott Zaphod ajtaján, hogy közölje vele nyugtalanító gondolatait.

– Vogonok! – lihegte.

Röviddel azelőtt Arthur Dent elindult a kabinjából, hogy egy csésze teát szerezzen magának. Nem valami nagy optimizmussal tekintett az expedíció elébe, mert tudta, hogy az egyedüli forróital-forrás az egész hajón az a megveszekedett berendezés, amelyet a Szíriusz Kibernetikai Társaság forgalmaz. Nutrimatikus italszintetizátornak hívták a gépet, és volt már hozzá szerencséje.

A Táp-O-Matnak keresztelt masina azzal kérkedett, hogy a lehető legszélesebb választékát képes előállítani az italoknak, mégpedig a mindenkori felhasználó ízlésének és metabolizmusának megfelelően.

Ezzel szemben a gyakorlat azt mutatta, hogy kivétel nélkül mindig ugyanazt a folyadékot tölti a műanyag pohárba, amely ízét tekintve csaknem mindenben, ám mégsem teljes egészében, különbözik a teától.

Megpróbált szót érteni a ketyerével.

– Teát – mondta.

– Oszd meg és élvezd! – felelte a gép, és újabb pohárral töltött a beteges kinézetű lötyyből.

Arthur kilökte az egészet.

– Oszd meg és élvezd! – ismételte meg a masina, és kiadott még egy pohárral.

Ez az „Oszd meg és élvezd!” volt az üzleti jelmondata a fergetegesesen sikeres Szíriusz Kibernetikai Társaság Panaszirodának, amely ma már teljesen beborítja három közepes méretű bolygó jelentősebb szárazföldi területeit, s amely az egyetlen olyan részlegét képezi a Társaságnak, amely rendszeres profitot hozott az utóbbi években. A jelmondat hárommérföldes, kivilágított betűi az Eadraxon állnak, pontosabban csak álltak, a Panasziroda Űrrepülőtere közelében. Sajnálatos módon akkora volt a felirat súlya, hogy nem sokkal felállítása után beroppant a talaj a betűk alatt, s csaknem fele hosszukban rádőltek az irodaépületekre, melyekben számos tehetséges fiatal – immár néhai – panaszbonyolító serénykedett.

Ma már csupán a felső vége látszik a betűknek, s ezekből az alábbi szöveg olvasható ki a helyi nyelven: „Eridj, és dugd az orrod egy disznóba!” A feliratot mostanában kizárólag jeles ünnepek alkalmából világítják ki.

Arthur a hatodik pohár lötyt kihajításánál tartott.

– Ide figyelj, te gép! – vesztette el a türelmét. – Azzal hancegsz, hogy bármi létező italt képes vagy előállítani. Akkor hogyhogy mégis mindig ugyanazt az ihatatlan lötyöt lököd ide?!

– Táperő és élvérték! – bugyborékolta a masina. – Oszd meg és élvezd!

- Undorító az íze!
- Ha élvezte az italt – folytatta a gép –, ossza meg élvezetét barátaival!
- Lehetetlen! – csökönyösködött Arthur. – Nem akarom elveszíteni őket! Hajlandó vagy végre felfogni, amit mondok?! Ez az ital...
- Ez az ital – vette át a szót a gép behízegő hangon – az ön egyéni ízlésének és táplálkozási igényeinek figyelembevételével készült, mérték után.
- Á! – mondta Arthur. – Ezek szerint én mazochista módjára táplálkozom?!
- Oszd meg és élvezd!
- Fogd már be végre!
- Mást nem óhajt?
- Arthur úgy döntött, hogy feladja.
- Nem – mondta.
- Aztán mégis úgy döntött: majd ha fagy!
- Na nézd – folytatta. – Olyan egyszerű, amire kérek... Mindössze egy csésze teáról van szó. Nem létezik, hogy ne tudnád megcsinálni. Maradj csendben, és figyelj!
- Arthur leült, és magyarázni kezdett a nutrimatának. Mesélt neki Indiáról, mesélt Kínáról, és mesélt Ceylonról. Mesélt a napon száradó széles levelekről. Mesélt az ezüst teáskannákról. Mesélt a nyári délutánokról odakint a pázsiton. Mesélt arról, hogy először a tejet öntik a csészébe, nehogy összemenjen (nem a csésze, a tej). Még a Kelet-indiai Társaság történetéről is adott egy tömör összefoglalót.
- Ennyi az egész? – kérdezte a nutrimata.

- Igen – felelte Arthur. – Ilyen egyszerű.
- Tehát vízben főtt száraz levelek ízére vágyik, ha jól értettem.
- Nos hát... hmm... igen. Tejjel.
- Amit tehénből facsarnak.
- Hát... bizonyos értelemben... igen. úgy is ki lehet fejezni.
- E tekintetben némi segítségre lesz szükségem – mondta tömören a gép. Hangjában nyoma sem volt már az iménti kedélyes bugyborékolásnak. Érezni lehetett, hogy a tettek mezejére készül lépni.
- Megteszek minden tőlem telhetőt – biztosította Arthur.
- Már így is épp eleget tett – felelte a nutrimata, és kapcsolatba lépett a hajó komputerével.
- Hogy vagyunk, hogy vagyunk! – mondta a hajó komputere.

A nutrimata mindent elmagyarázott neki a teával kapcsolatban.

A komputer egy darabig törte a fejét, aztán összekapcsolta logikai áramköreit a nutrimatáéval, majd mindketten komor hallgatásba süppedtek.

Arthur várt egy jó darabig, de nem történt semmi.

Megdöngette a masinát, de így sem történt semmi.

Végül feladta, és felment a hidra.

Az Arany Szív némán függött az űr végtelen ürességében. Körötte a Galaxis milliárdnyi pontszeme sziporkázott. A messzeségben lopakodva közeledett a csúf vagon hajó formátlan sárga rögje.

3. fejezet

– Van valakinél vízforraló? – kérdezte Arthur a hídra lépve, majd rögtön ezután tűnődésbe esett, vajon mért kiabál Trillian a komputerrel, mért döngöli Ford az oldalát (mármint a komputerét), mért rugdossa Zaphod (ugyancsak a komputert), és végül mi az a ronda sárga göröngy a képernyőn.

Arthur letette az üres poharat, amelyet hurcolászott, és csatlakozott a többiekhez.

– Mizujs? – érdeklődött.

Ebben a pillanatban Zaphod odaugrott egy csiszolt márvánnyal burkolt felülethez, amely a konvencionális fotonhajtóművet szabályozó berendezést álcázta. A klaviatúra nyomban materializálódott a keze alatt, s Beeblebrox átkapcsolt kézi vezérlésre. Sorba nyomogatta a gombokat, és káromkodott. A fotonhajtómű betegesen megremegett, majd végképp elcsitult.

– Van valami hézag? – érdeklődött Arthur.

– Hallottátok ezt, fiúk? – morogta Zaphod, miközben a végtelen valószínűtlenségi hajtómű kézi vezérlőjéhez ugrott.

– Megszólalt a majom!

A valószínűtlenségi hajtómű két apró vinnyogás után ugyancsak elnémult.

– Történelmi pillanat! – mondta Zaphod, és belerúgott a valószínűtlenségi hajtóműbe. – Beszélő majom!

– Ha valami idegesít... – kezdte Arthur.

– Vogonok! – vetette oda Ford. – Megtámadtak minket!

Arthurnak elakadt a szava.

– Akkor mire várunk még? Tűnés innen!

– Nem lehet! Lefagyott a komputer!

– Lefagyott?

– Foglaltat jelez az összes áramköre. Nincs feszültség az egész hajón.

Ford otthagya a komputerterminált, ingujjal végigtörölte a homlokát, és nekidőlt a falnak.

– Nincs mit tenni – szögezte le, majd ajkát rágva a semmire függesztette a tekintetét.

Iskolás korában, jóval a Föld elpusztítása előtt, Arthur sokat futballozott. Nem mintha jó focista lett volna, sőt! Arról volt híres, hogy rendszeresen öngólokat rúgdos a fontosabb meccseken. Amikor ilyesmi bekövetkezett, sajátos bizsergő érzés futkározott a tarkóján, amely fokról fokra átterjedt az arcára, felmelegítve homlokát.

Az adott pillanatban sár és fű, valamint sok-sok ujjongó gyerek képzete villant fel élénken Arthur agyában. Ugyanekkor sajátos bizsergő érzés kezdett el futkározni a tarkóján, amely az arcára átterjedve melegíteni kezdte a homlokát.

Mondani akart valamit, de elakadt.

Ismét mondani akart valamit, de ismét elakadt.

Végül nagy nehezen megszólalt:

– Hmm – mondta, és megköszörülte a torkát. – Mondjátok – folytatta olyan idegesen, hogy a többiek egy emberként fordultak feléje.

A közeledő sárga pöttyre nézett a képernyőn. – Mondjátok-ismételte meg –, nem derült ki, hogy mért foglalt a komputer? Csak azért kérdem, mert kíváncsi vagyok...

A többiek szeme Arthorra tapadt.

– Én... hmm... csak úgy kérdem...

Zaphod fél kézzel kinyúlt, és elkapta Arthur grabancát.

– Mit csináltál vele, te majomember?! – sóhajtotta.

– Hát – magyarázta Arthur –, tulajdonképpen semmit. Csak azt tudom, hogy az előbb még azzal volt elfoglalva, hogy...

– Igen?

– Hogy hogyan lehetne teát főzni.

– Így igaz, fiúk! – dalolta ki hirtelen a komputer. – Pillanatnyilag épp ezt a problémát elemzem, és mondhatom, velős egy darab! És most, ha megengeditek...

– A komputer ismét némaságba burkolódzott, amely némasághoz intenzitás tekintetében csupán az a másik némaság volt fogható, amellyel a három ember meredt Arthur Dentre.

Mintegy a feszültség enyhítése végett, a vagonok ezt a pillanatot választották ki arra, hogy elkezdjék a tüzelést.

A hajó rázkódott, a hajó dübögött. Odakint, a hüvelyknyi energiapajzs csak úgy sistergett, recsegett és fröcsögött a tucatnyi 30 megabántos Zihér-Dajng Foton-Ton ágyúsortüze alatt, és nagyon úgy nézett ki, hogy nem sokáig bírja már a gyűrődést. Ford Prefect mindössze négy percet adott neki.

– Három perc ötven másodperc – mondta kisvártatva.

– Negyvenöt másodperc – helyesbített a megfelelő pillanatban.

Szórakozottan pöckölte ide-oda a hasznavehetetlen kapcsolókat, majd barátságatlanul Arthurra nézett.

– Nagyon kellett az a tea, mi?! – mondta szemrehányóan. –

Három perc negyven, másodperc.

– Nem hagynád abba a visszaszámlálást?! – vicsorgott Zaphod.

Dehogynem – felelte Zaphod Beeblebrox. – Három perc és harmincöt másodperc múlva.

A vagon hajó fedélzetén Prostatikus Vagon Jeltz leesett állal csodálkozott. Izgalmas üldözősdire számított, arra, hogy be kell majd vetniük a vontatósugarakat, valamint a speciálisan az Arany Szív végtelen valószínűtlenségi hajtóműve ellen felszerelt szubciklikus abnormátlanító katapulzárt, ám a szubciklikus abnormátlanító katapulzár tétlenségre volt kárhozható, minthogy az Arany Szív csak állt és tűrt mozdulatlanul.

A tucatnyi 30 megabántos Ziher-Dajng Foton-Ton ágyú tovább ontotta a tüzet az Arany Szívre, ám az egyre csak tűrt, mozdulatlanul.

A kapitány minden rendelkezésére álló érzékelőt megvizsgált, hátha valami furmányos trükk az egész, de semmiféle furmányos trükknek nem akadt nyomára.

Természetesen mit sem sejtett a teáról.

És azt sem sejtette, vajon mivel töltik az Arany Szív utasai életüknek azt az utolsó három és fél percét, amely számukra élni adatott.

Hogy miképpen juthatott Zaphod Beeblebrox arra a gondolatra, hogy éppen ekkor tartson szeánszot, egyike ama kérdéseknek, amelyekre sohasem volt képes világos feleletet adni.

A halál témája nyilvánvalóan a levegőben lógott ugyan, ám

inkább olyasvalamiként, amit jobb elkerülni, mintsem fárasztani vele a többieket.

Ki tudja, talán a kilátás borzalma vezette erre a gondolatra, hogy rövidesen találkoznia kell elhunyt hozzátartozóival, akik – így remélte – esetleg hasonlóképpen vélekednek a dolog felől, s ezért minden tőlük telhetőt megtennének azért, hogy az elkerülhetetlent késleltessék.

Ám az is lehet, hogy az ötlet egyike volt csupán ama különös késztetéseknek, amelyek időről időre felszínre törtek elméje sötét zugából, amelyet még azelőtt zárt le megmagyarázhatatlanul, hogy kinevezték volna a Galaxis elnökévé.

– A dédapáddal akarsz beszélni? – lepődött meg Ford.

– Ühüm.

– Muszáj épp most?!

A hajó folytatta a rázkódást és a dübörgést. A hőmérséklet emelkedőben volt. A világítás tovább gyengült: minden energiát, amely nem a komputer tea körül forgó gondolatait szolgálta, a rohamosan gyengülő erőterbe pumpáltak.

– Ühüm! – erősködött Zaphod. – úgy gondolom, hogy ő segíteni tudna nekünk.

– Biztos, hogy a gondolkodni ígét akartad használni? Válogasd meg jobban a szavaidat!

– Van jobb ötleted?

– Hát... hmmm...

– Értem. Mindenki a középső konzolhoz! Gyerünk! Trillian, Majomember, ti is! Mozgás!

Összegyűltek mind a középső konzol körül. Zavartan leültek, és megfogták egymás kezét. Szerfelett hülyén

éreztek magukat. Aztán Zaphod harmadik kezével lekapcsolta a villanyt.

A hajó sötétségbe borult.

Odakint, a 30 megabántos Zihér-Dajng Foton-Ton ágyúk mennydörögve folytatták az erőter szétszaggatását.

– Koncentráljatok – sziszegte Zaphod – a nevére!

– Mi a neve? – kérdezte Arthur.

– Negyedik Zaphod Beeblebrox.

– Micsoda?

– Negyedik Zaphod Beeblebrox. Koncentráljatok!

– Negyedik?

– Az, igen! Ide figyelj: én Zaphod Beeblebrox vagyok, az apám második Zaphod Beeblebrox volt, a nagyapám harmadik Zaphod Beeblebrox.

– Micsoda?!

– Volt egy kis probléma a fogamzásgátlással meg az időgéppel. És most koncentráljatok!

– Három perc – mondta Ford Prefect.

– Miért csináljuk ezt? – érdeklődött Arthur Dent.

– Pofa be! – javasolta Zaphod Beeblebrox.

Trillian egy szót sem szólt. Mit is lehet itt mondani? – gondolta magában.

A hídon töksötét volt. Csupán egy távoli sarokban derengett két háromszög alakú fényforrás, ott, ahol Marvin, a Paranoid Android ült magába roskadva, megfeledkezve mindenkiről és elfeledve mindenki által, beletemetkezve a maga privát és meglehetősen kellemetlen univerzumába.

A központi konzolkörül négy alak görnyedt előre, erősen koncentrálna arra, hogy kizárja tudatából a hajó rémisztő

rázkódását és a félelmetes robajt, amely mennydörögve visszhangzott tova a termeken.

Tehát koncentráltak.

Még mindig koncentráltak.

És még mindig koncentráltak.

A másodpercek pedig ketyegtek.

Zaphod homlokára izzadságcseppek gyűltek, először a koncentrálás miatt, aztán a frusztráció miatt és végül azért, mert kezdett kínessá válni az egész.

Legvégül dühös kiáltást hallatva kirántotta kezét Trillian és Ford kezéből, és felkattintotta a villanyt.

– Na végre! – szólalt meg egy hang. – Már azt hittem, sose akarod fölkapcsolni! De kérek, ne csavard fel túl erőse, mert a szemem már nem a régi!

A négy alak egy emberként kapta fel öt fejét. Óvatosan a hang felé kezdtek fordulni, ám skalpjaiuk határozottan vonakodtak követni a mozdulatot.

– Lássuk, ki háborgat már megint! – mondta egy apró, görnyedt alak a híd legvégében álló páfrány mellől. Két kis méretű feje olyan antiknak látszott a gyér hajzat alatt, mintha a galaxisok születéséről szóló emlékeket hordoznának. Miközben az egyik fej elbóbiskolt, a másik élesen nézett a társaságra. Ha a szeme csakugyan nem volt már a régi, akkor bizonyára gyémántvágásra szolgált eredetileg.

Zaphod egy pillanatig csak sápnogni tudott idegességében. Aztán előadta azt az utánozhatatlanul jellegzetes kettős bólogatást, amely a betelgeuse-i hagyomány szerint a családtag iránti tiszteletet fejezi ki.

– Ööö... hmm... helló, dédpapi... – sóhajtott.

Az apró, vén alak közelebb jött hozzájuk. Fürkészve nézte őket a gyenge fényben, majd csontos ujjával dédunokája felé bökött.

– Ah! – kiáltotta. – Zaphod Beeblebrox! Nagyszerű családunk utolsó sarja! Zaphod Beeblebrox, a nulladik!

– Az első!

– Nulladik! – vakkantotta az öreg. Zaphod utálta a hangját. Olyan érzése támadt tőle, mint amikor az iskolában kréta helyett körömmel karistolnak végig a táblán, s ezúttal a tábla ahhoz a dologhoz tartozott, amit magában a lelkének szeretett hívni.

Zavartan fészkelődött az ülésen.

– Öööö... hmm – motyogta. – Az a helyzet... hmm... hogy nagyon sajnálom azt a virágügyet. Akartam küldeni, de sajnós a virágosnak épp kifogyott a koszorúja, és...

– Elfelejtetted! – vakkantotta a negyedik Zaphod Beeblebrox.

– Igen, de...

– Mert mindig nagyon elfoglalt! Sosincs ideje másokra. Minden élő egyforma!

– Két perc, Zaphod – suttogta Ford baljós hangon.

Zaphod idegesen babrált az ujjaival.

– Igen, de tényleg el akartam küldeni – mondta. – És a dédmaminak is írni fogok, mihelyt kikerülünk ebből a...

– A dédmamidnak – mélázott magában az apró, keszeg alak.

– Persze – mondta Zaphod. – Tényleg, hogy van a dédmami? Tudod, mit? Meglátogatom. Csak előbb muszáj

lesz itt egy...

– Mindketten jól vagyunk. Én is és a te néhai dédmamid is!

– csikorogta a negyedik Zaphod Beeblebrox.

– Ah...! óh...

– Nagyot csalódtunk benned, Ifjú Zaphod...

– Na igen... Szóval... – Zaphod különös módon képtelennek érezte magát arra, hogy átvegye a társalgás irányítását, noha Ford zihálása elárulta neki, hogy a másodpercek gyorsan szaladnak. A zaj és a rázkódás rémisztő méreteket öltött. Trillian és Arthur arca még a homályban is fakónak látszott.

– Ööö... dédpapi...

– Meglehetőss rosszállással követtük sorsod alakulását...

– Na igen, de... Nézd, ebben a pillanatban éppen...

– Sőt egyenesen elítéltünk viselt dolgaidért!

– Nem tudnál egy picit... hogy is mondjam... rám figyelni?

– Mert, kérdem én, mi tölti ki a te életedet?

– Pillanatnyilag éppen az, hogy egy egész vagon flotta támadt rám! – panaszolta Zaphod némi túlzással, megragadván az első és egyedüli lehetőséget arra, hogy az öreg gondolatait helyes vágányra terelje.

– Ezen egy csöppet sem vagyok meglepődve – vontta meg a vállát az apró alak.

– És az a helyzet, hogy a támadás jelenleg is folyamatban van próbálkozott tovább Zaphod izgatottan.

Az asztrális ős bólintott, felemelte a poharat, amelyet Arthur Dent hozott magával, és érdeklődéssel nézegette a belsejét.

– Eee... Dédpapi..

– Tudod-e – szakította félbe a szellemalak, szigorú arccal méregetve dédunokáját, hogy a Betelgeuse V pályáján enyhe excentricitás figyelhető meg újabban?

Zaphod ezt nem tudta, de nehezeére esett rendesen koncentrálni a kapott információra, hála a zajnak, a közelgő halálnak és a többi és a többi.

– Ööö... nem, de... – felelte.

– És akkor az ember ne forogjon a sírjában! – mérgelődött az ősz.

Lecsapta a poharat, és áttetsző, reszketeg pálcaujjával Zaphodra mutatott.

– Te vagy az oka! – sipította.

– Egy perc harminc másodperc – motyogta Ford tenyerébe hajtott fővel.

– Nézd, dédpapi. Nem tudnál segíteni, mert az a...?

– Segíteni? – kiáltotta az öreg, mintha dédunokája egy eleven tengerimalacot akart volna tőle.

– Igen, segíteni, mégpedig rögtön, mert különben...

– Segíteni? – ismételte meg az öreg, ezúttal olyan hangsúllyal, mintha dédunokája két fél zsömle közt és félig pirítva akarta volna ugyanazt a tengerimalacot, jó sok rósejbní körítéssel. Más szóval, teljesen el volt képedve.

– Összevissza lófrálsz a Galaxisban ezekkel a... – az ősz megvetően legyintett a kezével – ezekkel a rosszhírű alakokkal itt, és annyira el vagy foglaltva, hogy nem érsz rá virágot hozni a síromra. Mert tőled még a művirág is megtenné, de nem, te még azt a fáradságot se veszed magadnak! Túlságosan elfoglalt a drága! Túl modern! Túl szkeptikus! Egészen addig, amíg egy jó kis slamasztikába

nem keveredik! Akkor aztán menten az asztrávilág felé fordul a lelkem!

Megrázta a fejét – óvatosan, nehogy felzavarja a másikat szendregéséből, azon ugyanis már így is a nyugtalanság jelei kezdtek mutatkozni.

– Hát nem is tudom, ifjú Zaphod, mit mondjak erre – folytatta aztán. – Meg kell fontolnom a dolgot.

– Egy perc tíz másodperc – jelentette be Ford színtelen hangon.

A negyedik Zaphod Beeblebrox kíváncsian tekintett rá.

– Mért beszél ez folyton számokban? – érdeklődött.

– Azok a számok – mondta Zaphod szabatosan – a számunkra megadatott maradék élet időtartamát jelentik.

– Áhá! – mondta a dédapa. – Ez persze rám nem, vonatkozik dűnnyögte, és odébb vonult a híd egy homályosabb szögletébe, hogy más elfoglaltságot keressen magának.

Zaphod érezte, hogy az örület határán botorkál, s azon tűnődött, nem volna-e jobb egyszerűen átugrani a határ túloldalára, és kész.

– Dédnagyapa – mondta –, ránk viszont nagyon is vonatkozik! Egyelőre még élünk, és épp most készülünk elveszíteni az életünket.

– Nem kár értetek.

– Micsoda?!

– Kinek használ a te életed? Ha arra gondolok mire fordítottad eddig, önkéntelenül mindig ugyanaz a kifejezés merül fel az agyamban: „kutyagumi”.

– De hisz a Galaxis elnöke voltam, jóember!

– Aha – dörmögte az ő. – És miféle hivatal az egy Beeblebroxnak?

– Micsoda?! Neked nem elég jó az egész Galaxis legfőbb elnökének lenni?

– Beképzelt megatacskó!

Zaphod csak pislogott az elképedéstől.

– Hé, jóember... úgy értem, dédnagyapa... hová akarsz kilyukadni?

A görnyedt kis alak odahajolt dédunokájához, és komoly arccal rácsapott annak térdére. Ettől Zaphodnak nyomban eszébe jutott, hogy csak egy szellemmel beszélget, ugyanis nem érzett a világon semmit.

– Ugyan, menj már! Mindketten tudjuk, mit jelent elnöknek lenni. Te azért, mert már csináltad, én meg azért, mert halott vagyok, és ez olyan csodálatosan tiszta perspektívát ad az embernek. Van idefönt egy mondás: „Kár az életet az élőkre pocsékolni!”

– Naggyon jó! – mondta az ifjú Zaphod keserűen. – Naggyon mélyen szántó! Pont annyira hiányzanak most nekem az aforizmáid, mint lyuk a fejemből.

– Ötven másodperc – nyögte Ford Prefect.

– Hol is tartottam? – kérdezte a negyedik Zaphod Beeblebrox.

– A nagyképűsködésnél – mondta Zaphod Beeblebrox.

– Ja, igen!

– Gondolod – kérdezte halkán Ford Zaphodtól –, hogy csakugyan tudna segíteni rajtunk a pasas?

– Senki más, csak ő – suttogta vissza Zaphod.

Ford elgondolkodva bólintott.

– Zaphod! – mondta a szellem. – Nem véletlenül lett belőled a Galaxis elnöke! Elfelejtetted volna?

– Nem lehetne ezt később megbeszélni?

– Szóval, elfelejtetted – erősködött a szellem.

– El hát! Naná, hogy el! Kénytelen voltam! Mit gondolsz, nem vizsgálják át az ember agyát, amikor megkapja az állást?! Ha rájöttek volna, hogy a fejem tele van cseles elképzelésekkel, máris kint találtam volna magam az utcán minden nélkül, kivéve a titkársági állományt megillető zsíros nyugdíjat, egy hajóflottát és az elmetszett torkomat.

– Á! – bólintott a szellem elégedetten. – Ezek szerint mégiscsak emlékszel!

Egy pillanat szünetet tartott.

– Na jó – mondta, és a zaj elállt.

– Negyvenyolc másodperc – jelentette be Ford. Ismét az órájára nézett, majd megkocogtatta.

– Hé! Elállt a zaj – kapta fel a fejét.

A kísértet apró, kemény szemében huncutság csillant.

– Kissé lelassítottam az időt – mondta. – Persze csak átmenetileg. Utálnám, ha nem tudnád végighallgatni, amit mondani akarok.

– Frászt! Most az egyszer te fogsz végighallgatni engem, te átlátszó, vén denevér! – ugrott fel Zaphod a székről. – Ad egy: kösz, hogy megállítottad az időt, meg minden! Remek, nagyszerű, óriási! De, ad kettő: nem kérek a lelki fröccsből! Érted?! Nem tudom, mi az a nagyszerű dolog, amit meg kéne tennem, de az az érzésem, hogy nem is szabad tudnom róla. Márpedig ez nincs az ínyemre. Világos?

– A régi énem tudta. A régi énem törődött a dologgal. Ez

eddig rendben is volna. Eltekintve attól, hogy a régi énem olyannyira törődött a dologgal, hogy képes volt belepiszkálni a saját agyába – az én agyamba! – és lezárni azokat a részeket, amelyek tudtak és törődtek, mert ha én is tudnék és törődnék, akkor képtelen volnék megcsinálni a dolgot. Nem lettem volna rá képes, hogy elnök legyek, és nem tudtam volna ellopni ezt a hajót, ami pedig a dolog lényegének tűnik.

– De ez a korábbi énem likvidálta magát azzal, hogy megváltoztatta az agyamat. Részemről oké, az ő dolga! Ennek az új énemnek itt megvannak a maga választásai, és különös egybeesések folytán ezek a döntések magukban foglalják azt, hogy ne törődjek az egész nagyszabású ügygel, akármilyen is az. A régi énem ezt akarta, és meg is fogja kapni.

– Csak egy dologban fogott mellé. Meg akarta tartani magának az ellenőrzést fölöttem azzal, hogy utasításokat hagyott hátra az elzárt agyrészben. Nahát én ezekről tudni sem akarok, és nem vagyok hajlandó követni őket. Ez az én döntésem. Nem leszek senki paprikajancsija, különösen nem a magamé!

Zaphod dühösen a konzolra csapott, tudomást sem véve a rá szegeződő meghökkent tekintetekről.

– A régi énem halott! – ordította. – Megölte magát! Semmi szükség rá, hogy a halottak beleavatkozzanak az élők dolgaiba!

– És te mégis idecitáltál engem, hogy húzzalak ki a slamasztikából – vetette közbe a kísértet.

– No igen – ült le ismét Zaphod. – De ez egészen más,

nem?

Halványan Trillianre mosolygott.

– Zaphod – recsegte a megidézett –, semmi egyéb indokom nincs rá, hogy a lélegzetem rád vesztegessen, mint hogy halott létemre más hasznát úgysem venném.

– Oké – mondta Zaphod –, akkor mért nem árulod el azt a nagy titkot? Tégy velem próbát!

– Zaphod, elnökséged alatt nyilván rájöttél arra, hogy a Galaxis elnöke egy senki. Egy nímand! Valahol az árnyékban van egy ember, egy valaki vagy valami, a végső hatalom letéteményese. Ezt az embert, ezt a valakit vagy valamit, kell megtalálnod. Ő az, aki a Galaxist irányítja, és – feltételezhetően – más galaxisokat is. Talán az egész Univerzumot.

– Miért?

– Miért?! – fakadt ki a meglepett jelenés. – Hogyhogy miért? Nézz körül, fiam! Hát úgy néz ki ez az egész, mint ami igazán jó kezekben van?

– Mért, mi baj van vele?

Az öreg kísértet Zaphodra meredt.

– Semmi kedvem vitázni veled. Egyszerűen fogod ezt a hajót, ezt a valószínűtlenségi hajtóművest, és elmész vele, ahova kell. Ne hidd, hogy elkerülheted a sorsodat! A valószínűtlenségi mező nem enged. A markában tart. Ez mi?

Az öreg rábökött Eddie, a fedélzeti komputer egyik termináljára.

Zaphod megmondta neki.

– És mi a dolga?

– Most éppen – mondta Zaphod hihetetlen önuralommal – megpróbál teát főzni.

– Remek – nyugtázta a dédapa. – Mondhatnám, helyes. Mindazonáltal – folytatta intő mozdulatot téve az ujjával – nem vagyok benne biztos, hogy csakugyan sikerül-e mindezt véghezvinned. Másrészről túl régóta vagyok halott ahhoz, hogy emiatt igazán izgassam magam. Elsősorban tehát azért segítek rajtad, mert nem tudnám elviselni, ha te és ezek a te modern barátaid összevissza lődörögnétek idefent. Értjük egymást?

– Hogyne! Hálás köszönet.

– Ja, igen. Zaphod?

– Eee, igen?

– Ha bármikor úgy éreznéd, hogy segítségre szorulsz ... érted, ha bajba kerülnél, és jól jönne egy segítő kéz, hogy kihúzzon a pácból...

– Igen?

– Akkor nyugodtan fordulj fel!

A következő másodpercben számos esemény történt. A töpörödött öreg kezétől fényvillanás ívelt át a komputerhez, a kísértet eltűnt, a híd megtelt gomolygó füsttel, az Arany Szív pedig ismeretlen távolságokba szökött az idő és a tér dimenzióin át.

4. fejezet

Tíz fényével odébb Bloeff Féltörp számos fokozattal följebb srófolta arcán a mosolyt. A képernyőn elétároló jelenetét nézte, amelyet a vagon hajó hídjáról közvetítettek

számára a szubéteren át, s amely épp azt a pillanatot mutatta, amikor az Arany Szív energiapajzsának utolsó foszlányai is szétszakadnak, s a hajó szertefoszlik egy füstfelhőben.

Remek, gondolta.

Sikerült megsemmisíteni az utolsó kórsa túlélőket is, akik megúszták a Föld általa elrendelt lerombolását, gondolta.

Vége a (pszichiátria számára) veszedelmes és (ugyancsak a pszichiátria szempontjából) felforgató kísérletnek, amely a Végső Kérdést kereste az Életet, Univerzumot meg Mindent illetően, gondolta.

Lesz egy kis ünneplés este a kollégákkal, aztán reggel újra fogadhatják majd a boldogtalan, zavart, ám szerfelett jövedelmező pácienseket, azzal a megnyugtató érzéssel, hogy az Élet Értelmének egyszer s mindenkorai kibogozása elmaradt, gondolta.

– Én nem tudom, de az ember rokonai rettentő fárasztóak tudnak lenni – mondta Ford Zaphodnak miután a füst tisztulni kezdett a kabinban.

Szünetet tartott és körülnézett.

– Hol van Zaphod? – kérdezte.

Arthur és Trillian bambán meregette a szemét. Mindketten sápadtak voltak és zavartak, és egyikük sem tudta, hol lehet Zaphod.

– Marvin? – kérdezte Ford. – Hol van Zaphod?

Egy pillanat múlva ismét megszólalt:

– Hol van Marvin?

A sarok, ahol előbb a robot gubbasztott, most üres volt.

A hajón teljes volt a csend. Sűrű, fekete űr vette körül őket. Időnként egy-egy rángást vagy billenést éreztek. Minden készülék bedöglött, és bedöglött az összes képernyő is. Megkérdezték a komputert. Ezt válaszolta:

– Sajnálattal kell közölnöm, hogy átmeneti jelleggel minden kommunikációs csatornám lezárásra került. Addig is hallgassunk egy kis szórakoztató zenét!

Ford lekapcsolta a szórakoztató zenét.

Fokozódó zavarral és aggodalommal kutatták át a hajót. Mindenütt halotti csend volt és mozdulatlanság. Zaphodnak és Marvinnak pedig nyoma veszett.

Utoljára azt a kis zugot nézték meg, ahol a nutrimata állt.

A Táp-O-Mat kiadópultján apró tálca hevert, rajta három porceláncsészével, a hozzájuk való csészealjakkal, egy porcelán tejeskancsóval és egy ezüst teáskannával. Az utóbbi színültig volt a legjobb teával, amit Arthur valaha is kóstolt. A tálcán egy apró cetli feküdt ezzel a szöveggel: „Nyugi!”

5. fejezet

Sokak szerint az Ursa Minor Béta a legszörnyűbb helyek egyike az ismert Univerzumban.

Mérhetetlenül gazdag ugyan, borzasztóan napos, és sűrűbben vannak itt a csodálatosan izgalmas egyéniségek, mint gránátalmában a magok, mégsem hagyható figyelmen kívül a tény, hogy amikor a Playlány magazin egyik újabb számában a következő cikk megjelent:

„Aki unja az Ursa Minor Bétát, az az életét unta meg!”, az

öngyilkosságok gyakorisága egyik éjszakáról a másikra megnégyszereződött.

Nem mintha az Ursa Minor Bétán gyakoriak volnának az éjszakák.

A Béta bolygó a nyugati zónához tartozik, ahol megmagyarázhatatlan és némiképp gyanús körülmények folytán a felszínrajz szinte kizárólag szubtrópusi tengerpartból áll. Úgyszintén gyanús időrelasztáció következtében csaknem folyton szombat délután van, kicsivel a parti bárók zárása előtt.

Minderre nem kapni kielégítő magyarázatot az Ursa Minor Béta uralkodó életformáitól, akik idejük zömét arra fordítják, hogy úszómedencék körül futkosva próbáljanak a lelki megvilágosodás állapotába jutni.

Az Ursa Minor Bétán mindössze egyetlen város van, és az is csak azért érdemli ki ezt a rangot, mert arrafelé némileg sűrűbben vannak az úszómedencék, mint egyebütt.

Ha a levegőből érkezel Fényvárosba – márpedig máshogy bajos volna, hisz nincsenek utak, és így felszíni közlekedés sincsen, és különben is, ha nem repülsz, hallani sem akarnak rólad az itteniek –, akkor rögtön rájössz arra, hogy miről is kapta a nevét. Itt süt a nap a legfényesebben: meg-megcsillan az úszómedencék vizén, felsziporkázik a fehér, pálmával szegélyezett sugárutakon, megvillan a felalá mozgó, egészségesen leburnult pettyeken, felragyog a villákon, a párától fátyolos kifutópályákon, a parti bárokon és így tovább.

Legfőképp pedig egy bizonyos épületre ragyog szépen, egy magas, negyvenkét szintes, gyönyörű épületre,

amelynek két tornya U betűt formáz. Az U betű két szárát keskeny átjáró köti össze középtájt.

Ez az épület egy könyv otthonául szolgál. Az építés költségeit egy óriási copyrightper hozadékából fedezték, amelyet a könyv kiadói indítottak egy müzligyártó ellen.

A mondott könyv útikalauz.

Egyike ez a legfigyelemreméltóbb és egyszersmind a legsikeresebb könyveknek, amely valaha napvilágot látott az Ursa Minor nagy kiadói jóvoltából. Kelendőbb ez a könyv, mint Az élet ötszázötvennél kezdődik, jobban fog, mint A Szűz és az Ikek, avagy úrbéli benyomások hármásban és többesben Excentrika Bigbangtól (az Eroticon VI hárommellű hetérájától), és ellentmondásosabb, mint Oolon Calluphid szenzációja, a Minden, amit el akartál felejtetni a szexről, de nem hagyta az asszony.

Ami pedig a Galaxis Külső-keleti Peremvidékén élő, nyugisabb civilizációkat illeti, ezeknél már rég kitúrta a helyéről az Encyclopaedia Galacticát mint a tudás és a bölcsesség standard letéteményesét, mert noha tele van hézagokkal, hamisításokkal vagy legalábbis durva pontatlanságokkal, két lényeges szempontból mégiscsak felülmúlja ezt a régebbi, földhözragadt szemléletű művet. Először is valamivel olcsóbb, másodsor pedig nagy, barátságos betűkkel ez a szöveg van a fedelére írva: **NE ESS PÁNIKBA!**

Természetesen a GALAXIS Útikalauz stopposoknak című könyvről van szó, mindazok nélkülözhetetlen útítársáról, akik napi harminc altairi dollárból szeretnék megtekinteni

az ismert Univerzum csodáit.

Ha háttal állsz az útikalauz irodaépületének (feltéve, hogy túl vagy a landoláson, és felfrissültél egy kis megmártózást követő zuhanyozástól), és elindulsz keletnek, akkor az Élet sugárút árnyas lombjai alatt visz el az utad. Bizonyára ámulatba ejtene a balra elterülő part halvány arany színe, s döbbenetet váltana ki belőled a légszűrők hanyag eleganciája, amint kétlábnyi magasságban siklanak a hullámok fölött, mintha ebben semmi különös nem volna, s végül meglepődnél, s némiképp még bosszankodnál is, a hatalmas pálmafák miatt, amelyek dallamtalan semmiségeket zümmögnek a nappali órákban, más szóval folyamatosan.

Ha aztán szépen végigsétálnál az Élet sugárúton, eljutnál a Lalamatine bevásárlónegyedbe, amely tele van potyogányfákkal és utcai presszókkal, ahol a bétaiak kipihenik az intenzív délutáni lazítás fáradalmait. A Lalamatine negyed egyike ama néhány területnek, amely nem részesül az örökös szombat délután örömeiből – ehelyett itt az örökös szombat este húsét élvezheti az ember. Ezen túl az éjjeli mulatók vannak.

Ha ezen a meghatározott napon – délutánon, estén; nevezd, aminek akarod – betértél volna jobbra a második utcai presszóba, a szokásos bétaiakat láthattad volna magad körül, amint beszélgetve, iszogatva üldögélnek, szemlátomást elégedetten sorsuk alakulásával; egy-egy lopott pillantást vetve a szomszéd karórájára, vajon mennyibe kerülhetett.

Ugyanott láthattál volna egypár meglehetősen ápolatlan

külsejű stoppost is az Algoról, akik néhány napos gyűrődés után nemrég érkeztek meg az arkturusi megaszállítóval. Szerfelett dühöseket voltak, és egyben zavarodottak is, amikor kiderült, hogy az útikalauz épületétől látótávolságnyira egyetlen pohár szimpla gyümölcsle hatvan altairi dollárnak megfelelő összegbe kerül.

– Bagatell összeg! – mondta egyikük kesernyésen.

Ha ebben a pillanatban a szomszéd asztal felé fordultál volna, Zaphod Beeblebroxot láthattad volna zavart és megrökönyödött tekintettel meredni maga elé.

A zavarodottság oka az volt; hogy öt másodperce még az Arany Szív csillaghajó parancsnoki hídján üldögélt.

– Tiszta bagatell! – jegyezte meg ismét a hang.

Zaphod idegesen leste szeme sarkából a két ápolatlan stoppost a szomszéd asztanál.

– Hol a pokolban vagyok? – gondolta. – Hogy kerülök ide? És hová lett a hajó? Ujjai megtapogatták a szék karfáját, majd az előtte lévő asztalt. Elég valóságosnak hatott mind a kettő. Aztán csak ült csendben tovább.

– Van pofájuk odabent üldögelni és mindenféle útikalauzokat irkálni stopposoknak! – folytatta a hang. – Nézd ezt az épületet! De komolyan, nézd csak meg!

Zaphod megnézte. Egész jól néz ki, gondolta. De hol?! És miért?!

Kotorászni kezdett a zsebében a napszemüvegek után. Egy kemény, sima, azonosíthatatlan, igen nehéz fémdarab akadt a kezébe.

Előhúzta és megnézte. Ez meg hogy került ide? – pislogott csodálkozva. Visszadugta a zsebébe, és feltette a

szemüvegeket. Bosszankodva állapította meg, hogy a fémdarab megkarcolta az egyik lencséjét. Ettől függetlenül sokkal nyugodtabb lett, hogy rajta voltak az okulárek. Nem akármilyen pápaszemek voltak ezek, hanem egy pár Joo Janta 200-as szuperpánkromatikus vészérzékelő napszemüveg, amit kimondottan arra fejlesztettek ki, hogy viselőjét nyugalommal vértesse fel a veszéllyel szemben. A veszély legkisebb jelére ugyanis tökéletesen megfeketedik benne az üveg, megóva ezzel az embert bármiféle izgalmat kiváltó látványtól.

A karcolástól eltekintve a lencsék teljesen átlátszóak voltak. Ez kissé megnyugtatta Zaphodot.

A dühös stoppos továbbra is a veszett drága gyümölcslevet bámulta.

– Az a legnagyobb baj ezzel az útikalauz társasággal – morogta –, hogy amióta az Ursa Minor Bétára költöztek, teljesen elpuhultak. Képzeld, azt beszélik, hogy létrehoztak egy teljes, elektronikailag szintetizált Univerzumot az egyik irodában, hogy napközben nyugodtan jár hassanak utána a dolgoknak, és mégse késsenek le az esti partikról. Nem mintha az estének volna errefelé bármi jelentősége!

Ursa Minor Béta, gondolta Zaphod. Most legalább tudta, hol van.

Sejtette, hogy a dédnagyapja keze lehet a dologban, csak azt nem tudta, miért.

Meglepetésére egy gondolat ugrott be az agyába. Nagyon világos és nagyon körülhatárolt volt ez a gondolat, s mindjárt tisztában volt azzal, hogy honnan ered. Ösztönösen megpróbált ellenállni. Egyike volt ez a gondolat azoknak az

előre elrendelt készletéseknek, amelyek a sötét és lezárt agyrészből származtak.

Zaphod dühösen megpróbálta elhessegetni magától a gondolatot.

Nem ment: Tovább hessegetett. A gondolat nem tágított.

Végül Zaphod beadta a derekát.

A fenébe is, gondolta, széllal szemben nem megy! Túl fáradt volt ahhoz, túl összekuszált és éhes, hogy ellenálljon.

Pedig azt sem tudta, hogy pontosan mit is jelent az a gondolat.

6. fejezet

– Halló! Igen? Itt a Megadodo Publications, a GALAXIS Útikalauz stopposoknak, az ismert Univerzum legjelentősebb könyvének kiadóvállalata. Mivel szolgálhatok? – mondta a nagy, rózsaszín szárnyú rovar a hetven mikrofon egyikébe, amely a GALAXIS Útikalauz stopposoknak épület előcsarnokában sorakozott a recepciós pult hatalmas kiterjedésű krómozott felületén. A rovar megrebbentette szárnyát, és a szemét forgatta. Rosszalló tekintettel nézte a sok szurtos alakot, akikkel tele volt a csarnok, s akik összekoszolták a szőnyeget, és piszkos ujjlenyomatokat hagytak a kárpitozáson. Imádta ezt a munkát a GALAXIS Útikalauz stopposoknak kiadójánál, csak azt a sok ronda stoppost lehetett volna távol tartani valahogy. Ezeknek tulajdonképpen koszos ürrepülőtereken volna a helyük, vagy nem? – gondolta; Biztos volt benne, hogy valahol olvasta a könyvben annak fontosságát, hogy a

stoppos koszos ürrepülőterek környékén őgyelegen.

És ráadásul folyton csak panaszkodnak! Megremegtette a szárnyait.

– Hogyan? – mondta a mikrofonba. – Igen, továbbítottam az üzenetét Mr. Zarniwoopnak, de attól tartok, nem tud beszélni önnel. Épp intergalaktikus utazáson tartózkodik.

A rovar ingerült csápmozdulatot tett az egyik szurtos alak felé, aki dühösen próbálta magára vonni a figyelmét. Az ingerült csápmozdulat arra invitálta a dühös személyt, hogy olvassa el a falon lévő táblát, és ne zavarja meg a folyamatban lévő fontos beszélgetést.

– Igen – mondta a rovar. – A szobájában van, de egyúttal intergalaktikus utazáson is. Köszönöm a hívást – csapta le a kagylót.

– Olvassa el a feliratot – mondta a dühös férfinak, aki arról próbált panaszkodni, hogy milyen nevetséges és veszélyes félretájékoztatót fedezett fel a könyvben.

A GALAXIS Útikalauz stopposoknak nélkülözhetetlen kísérőtársa mindazoknak, akik értelmet szeretnének tulajdonítani az életnek, ebben a végtelenül összetett és zűrzavaros Univerzumban; mert noha remény sincs rá, hogy minden tárgyban hasznos és informatív legyen, legalább el lehet mondani róla azt, hogy ahol nem pontos, ott határozottan pontatlan. Viszont nagyobb eltérések esetén mindig a valóság volt okolható.

Ez volt a veleje a feliratnak is, amely így hangzott: „Az Útikalauz tévedhetetlen. A valóság gyakran pontatlan.”

Ez bizonyos érdekes következményekre vezetett. Például, amikor az útikalauz szerkesztőit beperelték azok a

családok, amelyek hozzátartozói amiatt hunytak el, hogy szó szerint vették a Traal bolygóra vonatkozó bekezdést (mely így szólt: „A mohó bogárpattintó fenevad kedvelt eledele a turistának”, ahelyett hogy így szólt volna: „A mohó bogárpattintó fenevad kedvelt eledele a turista”), arra hivatkoztak, hogy a mondat első verziója esztétikai értelemben lényegesen megnyerőbb, s egy okleveles költőt idéztek meg tanúnak, aki eskü alatt vallotta, hogy a szépség igazság, az igazság pedig szépség, miáltal bizonyítani vélték, hogy az ügyben senki más nem vétkes, egyedül az Élet, amelyből a szépség és az igazság egyaránt hiányzik. A bíró elfogadta a védekezést, s megindító beszédben szögezte le, hogy az Élet megsértette a bíróságot, majd mielőtt visszavonult volna az estére beütemezett ultragolfpartira, haladéktalanul elkobozta azt valamennyi megjelenttől.

Zaphod Beeblebrox lépett be az előcsarnokba. Egyenest a recepciós rovarhoz lépett.

– Ide hallgasson! – mondta. – Merre találok Zarniwoopot? Beszélni akarok a fejével.

– Már megbocsásson, uram! – mondta fagyosan a rovar, akinek nem volt ínyére, hogy ilyen hangon beszélnek vele.

– Zarniwooppal akarok beszélni. Most rögtön.

– Nos, uram – vetette oda a törékeny kis szerzet –, jó volna tán, ha kissé megnyugodna...

– Ide hallgasson – mondta Zaphod. – Eddig vagyok nyugalommal, érte?! Olyan hihetetlenül jeges bennem a nyugalom, hogy mélyhűtött árut lehetne tartani a hasamban. Lazább vagyok a kloffolt lazacnál! Most pedig, ha volna

olyan kedves megmozdulni, mielőtt a nagy nyugalomtól felrobbanok...

– De uram! Hallgasson végig – mondta a rovar a lehető legingerültebb csápmozdulattal. – Attól tartok, lehetetlent kér tőlem. Mr. Zarniwoop ugyanis intergalaktikus utazáson vesz részt jelenleg.

A francba, gondolta Zaphod.

– Mikorra ér vissza? – kérdezte.

– Vissza, uram? Fent van a szobájában!

Zaphod szünetet tartott, hogy feldolgozza magában a kapott információt. Nem sikerült.

– Szóval, intergalaktikus úton van az ürge... a szobájában?

– Zaphod előrenyúlt, és elkapta a hadonászó csápot.

– Ide hallgass, háromszemű! – mondta. – Ne próbálj szórakozni velem, mert ettem már nálad furább dolgokat is reggelire!

– Mégis, kinek képzeled magadat, kisfiam? – hőkölt vissza a rovar, megrebbentve szárnyait. – Zaphod Beeblebroxnak, vagy mi?!

– Erős vagy fejszámolásból? – mondta Zaphod érdes hangon. – Akkor számold meg, hány fejem van!

A rovar pislogott egyet. Aztán még egyet pislogott.

– Maga Zaphod Beeblebrox? – sipította.

– Ja, én – mondta Zaphod. – De nem kell ordítani, hogy mindenki hallja!

– A Zaphod Beeblebrox?

– Nem, csak egy Zaphod Beeblebrox a sok közül. Ha nem tudnád, tizenkettő belőlünk egy tucat.

A rovar izgatottan tördelte csápjait.

– De uram! – sipította. – Épp most hallottam a szubéterrádióban, hogy meg tetszett halni...

– A hír igaz – nyugtatta meg Zaphod. – Ez már csak amolyan utómozgásféle. És most, az eredeti témára visszatérve: hol találom meg Zarniwoopot?

– Hát, a szobája a tizenötödik emeleten van, uram, de...

– De intergalaktikus utazáson van, igen, tudom. Hogy jutok fel hozzá?

– A Szíriusz Kibernetikai Társaság újonnan üzembe helyezett repesve emelő lén szállítói amott vannak hátul, uram. Mindazonáltal, uram...

Zaphod már indulóban volt. Visszafordult.

– Igen? – mondta.

– Szabad megkérdezni, hogy miért kívánja látni Mr. Zarniwoopot, uram?

– Igen – felelte Zaphod, aki maga is bizonytalan volt ebben a kérdésben. – Mert azt mondtam magamnak: „Nézd, öreg, ezt meg kell tenned!”

– Hogyan?!

Zaphod cinkosan hajolt közelebb a rovarhoz. – Épp az előbb materializálódtam odakint az egyik presszóban – mondta – egy vita következtében, amelyet a dédapám szellemével folytattam. Alig kerültem oda, amikor a korábbi énem, az, amelyik az agyamat irányítja, beugrott a fejembe és azt mondta: „Eridj, keresd fel ezt a Zarniwoopot!” Soha nem találkoztam az ürgével. Többet magam sem tudok. Csak ezt meg azt, hogy meg kell találnom azt az embert, aki az Univerzumot irányítja.

Kacsintott egyet.

– Mr. Beeblebrox – mondta a rovar elismeréssel –, ön olyan fura figura, hogy kosztümös filmben kéne játszania.

– Így van – mondta Zaphod, szárnyon veregetve a rózsaszínben csillogó rovar. – Neked pedig, aranyom, nem ártana néha levetned ezt a kosztümet.

A rovar egy csepp szünetet tartott, hogy magához térjen eksztázisából, majd egyik csápjával kinyúlt, hogy felemeljen egy csengő telefont.

Egy fémes kéz szakította félbe a mozdulatát.

– Elnézést – mondta a fémes kéz tulajdonosa, olyan hangon, amelytől egy szentimentalizmusra hajló rovar azonnal sírógörcsöt kapott volna.

Ez itt egy másféle rovar volt, és ráadásul ki nem állhatta a robotokat.

– Uram? – vetette oda. – Segíthetek valamiben?

– Kétlem – felelte Marvin.

– Nos, ebben az esetben, ha megbocsát... – A csengő telefonok száma időközben hatra emelkedett. A rovarnak millió intéznivalója lett volna.

– Rajtam senki nem segíthet – sóhajtott gyászosan Marvin.

– Értettem, uram. Nos...

– Nem mintha bárki is megpróbálna, persze. – A fémes kéz erőtlenül hullott le a rovar csápjáról. A robot feje csüggedten előrebillent.

– Valóban? – kérdezte gúnyosan a rovar.

– Mert, kérdem én, ki látná értelmét, hogy segítsen egy hitvány roboton?

– Sajnálom, uram, de ha...

- Úgy értem, kinek van abból haszna, ha kedves és segítőkész egy robothoz, amelyből hiányzik a háládatossági áramkör?
- És önből hiányzik? – mondta a rovar szemlátomást képtelenül arra, hogy kikecmeregjen a párbeszéből.
- Még nem adódott rá alkalom, hogy kiderüljön – tájékoztatta Marvin.
- Ide hallgasson, maga nyomorult fémkupac. Maga beilleszkedési zavarokkal küszködő mosógép.
- Meg se kérdezi tőlem, hogy mit akarok?
- A rovar szünetet tartott. Hirtelen kidugta hosszú, vékony nyelvét, megnyalta a szemeit, aztán ismét visszarántotta a szájába.
- Miért, volna értelme? – kérdezte.
- Van valaminek egyáltalán? – vágta rá Marvin.
- Ki vele, mit akar?
- Keresek valakit.
- Kit? – sziszegte a rovar.
- Zaphod Beeblebroxot – felelte Marvin. – Ott van hátul.
- A rovar remegett a dühtől. Alig bírta megszólalni.
- Akkor meg mért engem nyaggat?! – visította.
- Csak beszélgetni szerettem volna valakivel – közölte Marvin.
- Micsoda?!
- Siralmas, mi?
- Marvin fogaskerék-csikorgás közepette megfordult és tovagördült. Hamarosan utolérte a lift felé tartó Zaphodot. Zaphod meglepődve fordult a robot felé.
- Hé... Marvin! – mondta. – Hát te hogy kerülsz ide?

Marvinnak most valami olyant kellett mondania, ami igen nehezeére esett.

– Nem tudom – vallotta be.

– De hát...

– Egyik pillanatban még nyomasztó gondolatok közepette ültem a hajón, s a másikkban már itt álltam teljes kétségbeesésben. Feltételezésem szerint a valószínűtlenségi mező lehet az oka.

– Ja. A dédapám küldhetett utánam, hogy ne érezzem magam egyedül – helyeselt Zaphod. – Köszönöm a nincsmi, papi! – tette hozzá a bajusza alatt. – Szóval, hogy vagy? – mondta hangosan.

– Jobban már nem is lehetnék – mondta Marvin. – Feltéve, ha valaki jól érezheti magát a helyemben, ami az esetemben koránt sincs így.

– Na igen – mondta Zaphod, miközben a liftajtó kinyílt.

– Helló! – köszöntötte őket a lift behízelgő hangon. – Engedjék meg, hogy a liftjük lehessen ezen az utazáson, amelynek az önök által kiválasztott emelet lesz a végállomása. A Szíriusz Kibernetikai Társaság arra tervezte szerénységemet, hogy felvigyem önöket, az útikalauz látogatóit, az épület irodáiba. Ha élvezték a gyors és kellemes utazást, bizonyára szívesen kipróbálják a többi, újonnan üzembe helyezett liftet is; a Galaktikus Adóhivatalban, a Klóbajó Bébitápnál és a Szíriuszi Állami Elmekórházban, ahol számos volt SZKT-dolgozó fogadja majd kitörő lelkesedéssel látogatásukat, együtt érző szavaikat, valamint a kinti világról szóló érdekfeszítő történeteiket.

- Értem – mondta Zaphod a liftbe lépve. – Mi egyebet tudsz a süket dumán kívül?
  - Felmenni – mondta a lift – és lemenni.
  - Helyes – nyugtázta Zaphod. – Akkor menjünk talán fölfelé.
  - Vagy lefelé – emlékeztette a lift.
  - Oké, mégis inkább fölfelé, ha lehetne.
- Egy pillanatig csönd támadt.
- Lefelé is nagyon kellemes – szuggerálta a lift reménykedve.
  - Valóban?
  - Szuper!
  - Helyes – mondta Zaphod. – Akkor hát elindulunk végre fölfelé?
  - Kérdezhetnék valamit? – érdeklődött a lift a létező legédesebb, legalkalmazkodóbb hangon. – Végiggondolták mindazokat a lehetőségeket, amelyeket a lefelé történő utazás tartogat az önök számára?
- Zaphod az egyik fejét beleverte a lift falába. Kellett ez nekem? – kérdezte magától. – Kellett a fenének! – adta meg rögtön a választ.

Nem akart ő idejönni! Ha megkérdezte volna tőle valaki ebben a pillanatban, hogy hol szeretne lenni, valószínűleg a szokásos módon felelt volna, nevezetesen: odakint a parton, legalább ötven gyönyörű nő társaságában, a háttérben egy kicsi, ám szorgos szakértőgárdával, akiknek az a dolga, hogy új meg új módozatokat dolgozzanak ki a lányok számára, hogyan kedveskedjenek neki. A szokásos válaszhoz ezúttal feltehetőleg még valami szenvedélyes hangú kiegészítést is hozzátett volna a táplálkozás

témakörében.

Amihez, viszont csöpp kedve sem volt, az az, hogy keresgetnie kelljen azt az embert, aki az Univerzumot uralja, s aki felőle akár meg is tarthatná ezt az állást, mert ha nem ő, akkor valaki más végezné el a melót helyette. De ahhoz már végképp nem fűlt a foga, hogy leálljon vitázni egy felvonóval valami irodaépületben.

– Milyen lehetőségekről volna szó? – kérdezte csüggedten.

– Nos – sóhajtotta a hang, mely oly sűrű-édes volt, mint méz a puszedliban –, ott van az alagsor, a mikrosztáz, a fűtőrendszer... ööö...

Szünetet tartott.

– Nem különösebben érdekesek, az igaz – ismerte be –, de lehetőségek.

– Ez nem lehet igaz! – dűnnyögte Zaphod. – Hát rászolgáltam én erre? Egy egzisztencialista felvonóval vagyok összezárva! – Ököllet ütni kezdte a falat.

– Mi a fene van ezzel a vacakkal? – tört ki belőle.

– Nem akar felmenni – mondta Marvin tárgyilagosan. – Azt hiszem, fél.

– Fél? – kiáltott fel Zaphod. – Mitől? A magasságtól? Egy lift, amelyiknek tériszonya van?!

– Nem – mondta kétségbeesett hangon a felvonó –, hanem a jövőtől.

– A jövőtől?! – hökkent meg Zaphod. – Hát mit akar ez az átkozott masina: nyugdíjbiztosítást öreg napjaira?

Ebben a pillanatban nagy ribillió tört ki a fogadócsarnokban. Hirtelen mindenfelől működő gépek zaja hallatszott.

– Mindannyian a jövőbe látunk – suttogta a felvonó rémülettel átítatott hangon. – Belénk van programozva a dolog.

Zaphod kilesett a liftből. A felvonók előtti terület tele volt izgatottan kiabáló és mutogató emberekkel.

Az összes lift lefelé tartott, mégpedig igen gyorsan.

Zaphod visszabújt a fülkébe.

– Marvin – mondta –, mi volna, ha rávannád a liftet, hogy fölmenjen? Muszáj elcsípnem ezt a Zarniwoopot.

– Miért? – kérdezte Marvin bánatosan.

– Nem tudom – mondta Zaphod –, de ha egyszer megtalálom, jó lesz, ha valami elfogadható választ ad erre a kérdésre!

A modern felvonók különös és komplex entitások. Az ősi elektromos emelőszéknek vagy a „maximum nyolc személy részére” című darabnak annyi köze van a Szíriusz Kibernetikai Társaság repesve emelő lényszállítóihoz, mint egy zacskó sósmogyorónak a Szíriuszi Állami Elmekórház teljes nyugati épületszárnyához.

Ez azért van így, mert a modern felvonók egy különös elv alapján működnek, amelyet defokuszált időpercepcióuak hívunk: Más szóval, képesek halványan beelátni a közvetlen jövőbe, ami lehetővé teszi számukra, hogy a megfelelő emeletre érjenek, mielőtt még tudnád, hogy liftezni szeretnél, s ezáltal kiküszöbölik a fárasztó csevegést, bámészkodást és idegenekkel való ismerkedést, ami azelőtt jellemző volt a lift előtti ácsorgásra.

Mi sem természetesebb, hogy sok, intelligenciával és jövőbe látással megvert lift elviselhetetlennek érezte az esztelen fel-alá rohangálást, s egyfajta egzisztencialista tiltakozás jegyében az oldalirányú mozgással is próbálkozott alkalmanként. Ezenkívül részt követeltek maguknak a döntési folyamatban, és sokan rászoktak arra, hogy hosszú időre visszavonuljanak a pincébe duzzogni. A Szíriusz csillagrendszerbe látogató stoppos bármikor könnyű pénzkeresethez juthat a neurotikus lifteknek nyújtott lelki tanácsadással.

A tizenötödik emeleten a liftajtók gyorsan kitárultak.
– Tizenötödik – mondta a felvonó. – Ne feledje, csak azért csinálom ezt magának, mert kedvelem a robotját.
Zaphod és Marvin kiszállt a liftből, az pedig nyomban becsapta mögöttük az ajtaját, s olyan sebességgel kezdett el süllyedni, ahogy a mechanikájától tellett.
Zaphod gyanakodva nézett körül. A folyosó üres volt, mindenütt csend. Semmi nem utalt arra, merre lehet Zarniwoop szobája.
A folyosóra nyíló ajtók csukva voltak, s egyiken sem volt semmiféle jelzés.
Annál az átjárónál voltak éppen, amelyik az U alakú épület két szárát összekötötte. Az egyik nagy ablak előtt táncoló porszemek rajzolta fényhasáb derengett, melyet az Ursa Minor Béta ragyogó napja vetített be a folyosóra. Ebben a pillanatban egy árnyék suhant el az ablak előtt.
– Ez a lift jól benne hagyott minket a szószban – morogta Zaphod.

Tekintetét gyanakodva jártatta végig a folyosón mindkét irányban, majd így folytatta: – Én nem tudom...

– Ekkora aggyal ez természetes – jegyezte meg Marvin.

– ... egyszerűen nem tudom... de halálbiztos vagyok benne, hogy ennek az épületnek nem volna szabad mozognia.

Zaphod talpán enyhe remegéshullám futott végig. Aztán még egy. A porszemcsék még vadabbul kezdtek el viháncolni a fényhasámban.

Újabb árnyék suhant el az ablak előtt.

Zaphod a padlót figyelte.

– Vagy szándékosan rezegtetik az épületet – mondta nem túl meggyőzően –, hogy tónusban tartsák a dolgozók izomzatát munka közben...

Zaphod az ablak felé indult, de megtorpant, mert a Joo Janta 200-as szuperpánkromatikus vészérzékelő napszemüvegek teljesen megfeketedtek. Az ablak előtt éles sűvítéssel suhant el egy újabb árnyék.

Zaphod lekapta a napszemüvegeket. Ebben a pillanatban mennydörgésszerű robaj rázta meg az épületet. Zaphod az ablakhoz ugrott.

– ...vagy pedig – folytatta – bombáznak minket!

A mennydörgésszerű robaj megisméltődött.

– Ki a nyavalyának jut eszébe, hogy épp egy kiadót bombázzon? – kérdezte Zaphod, de nem hallhatta Marvin válaszát, mert az épületet újabb bombatámadás érte. Megpróbált visszakecmeregni a lifthez. Tisztában volt a manőver céltalanságával, de más ötlete nem volt.

Hirtelen egy férfi alakja bukkant fel a keresztfolyosó végén.

– Beeblebrox! – kiáltotta a jövevény.

Zaphod gyanakodva nézte az ismeretlent, miközben újabb robbanás rázta meg az épületet.

– Igen, az vagyok! – kiáltotta. – Hát maga kicsoda?

– Jó barát! – válaszolta a férfi, és rohanni kezdett Zaphod felé.

– Nocsak! – mondta Zaphod. – Egy meghatározott személy jó barátja, vagy csak úgy általában vannak pozitív érzései az emberek iránt?

A férfi vágatva közeledett a folyosón, amely úgy hullámszórt alatta, mint valami megbokrosodott futószőnyeg. Az idegen alacsony termetű volt, köpcös és viharvert. Úgy nézett ki a ruhája, mintha kétszer körbeutazta volna benne a Galaxist anélkül, hogy egyszer is levette volna.

– Tudja-e – ordította Zaphod az idegen fülébe, amikor az odaért hozzá –, hogy bombáznak minket?

A férfi jelezte, hogy tisztában van a dologgal.

A folyosó hirtelen elsötétült. Zaphod az ablakra nézett, hogy mi van, s elakadt a lélegzete. Hatalmas, szivar alakú, fémeszöld úrhajót látott lassan elúszni az épület mellett. Az első hajót két másik követte.

– Nyomodban vannak, Zaphod – sziszegte a férfi. – A kormány egy egész hadosztály dögcshellagi vadászt küldött utánad.

– Dögcshellagi vadászt? – motyogta Zaphod. – Zarquon!

– Na, dereng már?

– Mi az a dögcshellagi vadász? – Zaphod biztos volt benne, hogy hallotta már a kifejezést elnök korában, de sose figyelt oda igazán a hivatalos ügyekre.

A férfi betuszkolta Zaphodot egy ajtón. Fűlsértő vinnyogás

kíséretében apró, fekete, pókszerű dolog süvített végig a folyosón.

– Mi volt ez? – sziszegte Zaphod.

– Egy A kategóriájú dögcstillagi felderítőrobot – felelte a férfi.

– Téged keres.

– Nem mondom!

– Feküdj!

Az ellenkező irányból újabb, az iméntinél nagyobb, fekete, pókszerű dolog közeledett, és elsüvített mellettük.

– Hát ez mi volt...?

– Egy B kategóriájú dögcstillagi felderítőrobot. Téged keres.

– És ez? – kérdezte Zaphod, midőn a harmadik pókszerű dolog is végigsöpört a folyosón.

– Egy C kategóriájú dögcstillagi felderítőrobot. Téged keres.

– Elég ostoba jószágok, nem? – kuncogott Zaphod.

Az átjáró túlsó végéről erős morajlás hallatszott: Egy gigantikus, fekete alak közeledett a másik toronyból. Akkora volt, mint egy tank.

– Te szentséges foton! Mi ez? – rebegte Zaphod.

– Egy tank – mondta a férfi. – Pontosabban, egy D kategóriájú dögcstillagi felderítőrobot. Téged keres.

– Nem kéne indulnunk?

– De, azt hiszem.

– Marvin! – kiáltotta Zaphod.

– Igen?

Marvin előmászott egy törmélékhalomból, és kérdően nézett

a két férfira.

– Látod azt a robotot?

Marvin a feléjük araszoló, gigantikus, fekete alakra pillantott. Aztán végignézett a maga kis fémtestén, majd ismét a tankot vette szemügyre.

– Gondolom, azt akarja, hogy megállítsam – mondta.

– Ja.

– Hogy közben megmenthessék a bőrüket.

– Így van – ismerte el Zaphod. – Most pedig nyomás, irány a robot!

– Csak azért kérdeztem – mondta Marvin –, hogy tudjam, hányadán állunk.

A férfi karon ragadta Zaphodot, s az követte őt a folyosón.

Hirtelen felötlött benne egy kérdés.

– Hová megyünk? – kérdezte.

– Zarniwoop szobájába.

– Nem lehetne más alkalommal?

– Nem. Gyerünk!

7. fejezet

Marvin az átjáró elején állt. Ezüstös teste megcsillant a poros fényprizmában. Fémburkolata átvette a zárótűz rezgéseit, amelynek célpontja továbbra is az épület maradt. Tulajdonképpen nem volt igazán kis termetű robot, de mégis siralmasan aprónak hatott a gigantikus fekete tankhoz képest, amely most megállt előtte. A tank végigszondázta a robotot, aztán visszahúzta az érzékelőit. Marvin meg sem moccant.

– Félre az utamból, kicsi robot – morogta fenyegetően a tank.

– Attól tartok – mondta Marvin –, épp avégett kellett itt maradnom hogy az utadat álljam.

A szonda ismét előbukkant, hogy újra megvizsgálja Marvint, majd gyorsan visszahúzódott.

– Hogy te az utamat álld? Nekem?! – mennydörögte a tank hitetlenkedve. – Viccelsz?

– De tényleg – mondta Marvin.

– Na és milyen fegyvered van? – dörögte a tank.

– Találd ki – felelte Marvin.

A tank motorja felbőgött, fogaskerekei csikorogva karmolták egymást, molekula méretű elektronikus reléi ide-oda billentek mikroagyában az elképedéstől.

– Találjam ki? – kérdezte.

Zaphod és az egyelőre megnevezetlen férfi föl-le vágtatott a folyosókon. Az épület továbbra is remegett és rázkódott, ami sehogyan sem ment Zaphod két fejébe. Ha egyszer fel akarják robbantani az épületet, mit gatyáznak ilyen sokáig?

Végül elérték az egyik tökéletesen anonim és jeltelen ajtót. Nekifeszültek. Az ajtó hirtelen zökkenéssel engedett, és ők beestek a szobába.

Ezért volt a nagy felhajtás? – gondolta Zaphod: – Ezért nem feküdhettem ki a partra, hogy fenemód jól érezzem magam? Egy magányos székért, egy elárvult íróasztalért és egy koszos hamutartóért, egy dísztelen irodaszobában? Az íróasztal, néhány remegő pormacsától és egy

forradalmian új formájú gemkapocstól eltekintve, teljesen üres volt.

– Zarniwoop hol van? – kérdezte Zaphod, érezvén, hogy kezd végképp kicsúszni a markából az egész megerőltető testgyakorlat amúgy is homályos értelme.

– Intergalaktikus utazáson – válaszolta a férfi.

Zaphod megpróbálta felmérni a másikat. Komoly fazon, gondolta, nem az a röhögős fajta. Ideje nagy részét valószínűleg azzal tölti, hogy fel-alá rohangál hullámzó folyosókon, ajtókat tör be, és rejtélyes kijelentéseket tesz üres irodákban.

– Engedje meg, hogy bemutatkozzam – mondta a férfi. – Nevem Roosta, ez pedig itt a törülközőm.

– Helló, Roosta – üdvözölte Zaphod. – Helló, törülköző – tette hozzá, midőn Roosta az orra alá dugott egy eléggé gusztustalan, régi, virágmintás törülközőt. Nem igazán tudta, mit kezdjen vele, így hát megrázta a csücskét.

Odakint egy hatalmas, szivar alakú, fémeszöld űrhajó dübörgött el az ablak előtt.

– Találgass csak – mondta Marvin az óriás harci gépnek –, sose fogod kitalálni!

– Hmm... – mondta a gép, beleremegve a szokatlan szellemi erőfeszítésbe. – Lézervető?

Marvin a fejét csóválta.

– Persze – mormogta a gép mély gyomorhangon. – Túl kézenfekvő volna. Antianyagsugár? – kockáztatta meg.

– Még kézenfekvőbb – figyelmeztette Marvin.

– Na igen – dünnyögte a gép, mintegy pironkodva. – Ööö...

elektromos faltörő kos?

Ez új volt Marvinnak.

– Az meg micsoda? – tudakolta.

– Olyan, mint ez itt! – mondta lelkesen a gép, egy vasvillafélét dugva ki páncéltornyából. A villából egyetlen halálos villanás lövellt ki. A fal, nagy robaj kíséretében, porfelhővé vált Marvin mögött.

A por gomolygott egy kicsit, aztán kupaccá állt össze.

– Nem – mondta Marvin –, nem ilyen.

– De jó, nem?

– Nagyon jó – helyeselt Marvin.

– Tudom már – mondta a dögcsilagi masina egy pillanatnyi mérlegelés után. – Akkor meg biztos egy olyan újfajta astabil xantoxenogén multikaputturód van!

– Az az igazi, nem? – jegyezte meg Marvin.

– Szóval olyanod van – mondta a gép meglehetősen tisztelettel.

– Nem – mondta Marvin.

– Nem?! – A gép csalódottnak látszott. – Akkor biztos...

– Rossz az egész gondolatmenet! – mondta Marvin. – Nem veszel figyelembe valami egészen alapvető dolgot az ember és a robot közötti kapcsolat természetében.

– Na igen... – mondta a gép, és ismét gondolatokba merült.

– Gondolj csak bele – biztatta Marvin –, itt hagytak egyedül, engem, a hitvány kis robotot, hogy megállítsalak téged, a gigantikus harci gépet, csak hogy az irhájukat mentsék. Mit gondolsz, mit adtak nekem védekezésre?

– Hmm... ööö... – motyogta a gép idegesen. – Feltehetőleg valami rettentő pusztító dolgot.

– Feltehetőleg! – kiáltott fel Marvin. – Persze, feltehetőleg!
Megmondjam, mit adtak?
– Rendben! Mit adtak? – mondta a gép feszülten.
– Semmit – felelte Marvin.
Baljós csend támadt.
– Semmit?! – dörögte a harci gép.
– Abszolúte semmit! – panaszkolta Marvin. – Még egy gumikolbászt sem!
A gép dühösen kapkodott levegő után.
– Hát ez mindennek a teteje! – ordította. – Azt mondd, semmit?! Hát ezeknek semmi se szent?!
– És pont velem teszik – sóhajtott Marvin halk, elhaló hangon –, amikor úgymajd leszakad az összes diódám a fájdalomtól.
– Le kéne köpni őket!
– Le, a disznókat! – helyeselt Marvin átéléssel.
– A fenébe is, de feldühítettek! – bömbölte a masina. – Muszáj lesz ledöntennem ezt a falat itten!
Az elektromos faltörő kosból újabb sístergő fényvillanás tört elő, lerombolva a falat a gép mellett.
– És akkor én mit szóljak?! – mondta Marvin keserűen.
– Szóval, egyszerűen leléceltek? – mennydörögte a gép.
– Le bizony – felelte Marvin.
– Asszem, kénytelen leszek a plafont is szétlőni itten! – mérgeződött a tank, s már porrá is lőtte maga fölött az átjáró mennyezetét.
– Nem mondom! – jegyezte meg Marvin elismerőleg.
– Ez semmi! – hengegett a gépezet. – A padlót is simán szét tudnám lőni!

És ezzel szétlőtte a padlót is maga alatt.

– Ördög és pokol! – üvöltötte a gép, majd tizenöt emeletnyi zuhanás után ízzé-porrá ment a talajon.

– Hogy egy gép ilyen ostoba legyen! Elkezerítő! – mondta Marvin, és csüggedten távozott.

8. fejezet

– Meddig fogunk még itt dekkolni?! – fakadt ki Zaphod dühösen.

– És különben is, mit akarnak ezek odakint?

– Magát, Beeblebrox! – felelte Roosta. – Magát! El akarják hurcolni a Dögcsillag rendszerébe, amely minden világok leggonoszabbika az egész Galaxisban.

– Csakugyan? – jegyezte meg Zaphod. – Ahhoz előbb el kell kapniuk!

– Már el is kapták – mondta Roosta. – Nézzen csak ki az ablakon!

Zaphod kinézett, és elakadt a lélegzete.

– A föld! Távolodik! – sápogta. – Hová viszik a földet?!

– Nem a földet viszik, hanem az épületet – világosította fel Roosta.

– Repülünk.

Felhők húztak el az irodaablak előtt.

Zaphod most vette csak észre a sötétzöld űrhajók alkotta gyűrűt a gyökerestül kitépett épület körül. A hajókból kibocsátott erősugarak hálója szilárdan fogva tartotta az irodaházat.

Zaphod hitetlenkedve rázta meg a fejét.

- Mivel érdemeltem én ezt ki?! – panaszkolta. – Besétálok egy épületbe, és akkor tessék, már viszik is, velem együtt!
  - Nem az izgatja őket, hogy eddig mit csinált – magyarázta Roosta –, hanem az, amire készül.
  - Engem meg sem kérdeznek?
  - Ez már megtörtént, évekkal ezelőtt – mondta Roosta. – Jobb lesz, ha kapaszkodik! Gyors és rázós utazásnak nézünk elébe.
  - Ha egyszer az életben a szemem elé kerülök – fogadkozott Zaphod –, úgy leütöm magamat, hogy azt sem fogom tudni, mi ütött belém!
- Marvin vánszorgott be az ajtón. Szemrehányón Zaphodra nézett, leroskadt egy sarokban, és kikapcsolta magát.

Az Arany Szív parancsnoki hídján néma csend honolt: Arthur az állványt bámulta, és gondolkodott. Elkapta Trillian pillantását, amint az kíváncsian végignézett rajta. Aztán ismét az állványra koncentrált. Végre meglátta, amit keresett. Felmarkolt négy apró műanyag négyzetet, és az állvány előtti pultra helyezte őket. A négy négyzeten a következő négy betű volt olvasható: E, X, K és L. Lerakta őket az U, Z, I és V betűk elé.

– Exkluzív! – mondta. – Ez gyorsan összejött. Hány pont is jár érte?

A hajó rázkódott egyet, az n-edik alkalommal szórva szét a kirakott betűket.

Trillian felsóhajtott és nekiállt, hogy újra elrendezze őket.

A néma folyosókon ide-oda visszhangoztak Ford Prefect

léptei, amint a hajón bolyongva belebelerúgott a döglött készülékekbe.

Mitől rázkódik folyton ez az átkozott hajó? – gondolta.

Mitől inog és himbálódzik?

Mért nem vagyok képes rájönni arra, hogy merre járunk?

Hol lehet ez a merre egyáltalán?

Az Útikalauz épület bal oldali tornya olyan sebességgel repesztett a csillagközi térben, mint egyetlen más irodaépület sem az Univerzum történetében.

Valahol középtájt Zaphod Beeblebrox mérgesen járkált fel és alá az egyik szobában.

Roosta az íróasztal szélén ült, és a törülköző rutinszerű karbantartásával foglalatoskodott.

– Hé! Mit is mondott, hová repül ez az épület? – tudakolta Zaphod.

– A Dögcsillag rendszerébe – felelte Roosta –, amely minden világok leggonoszabbika az egész Galaxisban.

– Van ennivaló arrafelé? – kérdezte Zaphod.

– Ennivaló? – lepődött meg Roosta. – A Dögcsillag rendszerébe viszik, és egyéb gondja sincs, mint hogy van-e ott zaba?!

– Evés nélkül nem biztos, hogy kibírom odáig.

Az ablakon át semmi más nem látszott, csak az erősugarak vibráló fénye, és néhány kivehetetlen zöld maszat, feltehetőleg a dögcsillagi vadászok elmosódó alakjai. Ennél a sebességnél az űr maga is meglehetősen szürrealisztikusnak hatott.

– Itt van! Szívogassa egy kicsit – ajánlotta fel Roosta

Zaphodnak a törülköző csücskét.

Zaphod úgy meredt a másikra, mintha váratlanul egy rugóra járó kakukk pattant volna ki annak homlokából.

– Teli van tápanyaggal – magyarázta Roosta.

– Ilyen malacul szokott enni, vagy mi? – kérdezte Zaphod.

– A sárga csíkok fehérjében dúsak, a zöldekben sok a B- és a C-vitamin, az apró rózsaszín virágok pedig csírákivonatot tartalmaznak.

Zaphod elképedten vette át a feléje nyújtott törülközőt.

– Hát a barna foltok micsodák? – kérdezte.

– Pörköltzaft – magyarázta Roosta. – Arra az esetre, ha elegendem volna a csírákivonatból.

Zaphod gyanakodva szaglászta meg a törülközőt.

Még fokozottabb gyanakvással szívogatni kezdte az egyik csücskét.

– Öee – jegyezte meg.

– Na igen – mondta Roosta. – Ha azt a csücsköt szívom, utána egy kicsit szívogatnom kell ezt a másikat is itt.

– Miért? – kérdezte Zaphod még inkább gyanakodva. – Abban mi van?

– Depresszió elleni szer – felelte Roosta.

– Nem hiszem, hogy rá tudnék szokni erre – nyújtotta vissza Zaphod a törülközőt.

Roosta átvette a becses portékát, lekászálódott az asztalról, átment a túloldalára, leült a székre, és feltette a lábát az asztalra.

– Beeblebrox – mondta, kezét a feje mögé dugva –, van fogalma arról, mit fognak csinálni magával a Dögcsillagnál?

– Ne adj isten: táplálni? – kockáztatta meg Zaphod reménykedve.

– Úgy van! – mondta Roosta. – Betáplálják a Telepszichopatikus Turbomixerbe!

Zaphod még nem hallott ilyenről. Mivel úgy vélte, hogy hallott már a Galaxis összes vidám dolgáról, feltételezte, hogy a Telepszichopatikus Turbomixer nem egy vidám dolog. Megkérdezte Roostát, hogy mi az.

– Semmi különös – felelte Roosta –, csak a legkegyetlenebb pszichikai gyötres eszköze, amit egy érző lény elszenvedhet.

Zaphod csalódottan legyintett.

– Egyszóval – mondta csüggedten –, evés nem lesz.

– Ide hallgasson! – mondta Roosta türelmetlenül. – Egy embert könnyű megölni. El lehet pusztítani a testét, meg lehet törni az akaratát, de arra csak a Telepszichopatikus Turbomixer képes, hogy a lelkét is megsemmisítse! A kezelés mindössze másodpercekig tart, de a hatása megmarad, ameddig él az illető.

– Ivott már életében pángalaktikus gégepukkasztót? – kérdezte Zaphod élesen.

– Ez annál is rosszabb!

– Pfü! – mondta Zaphod elismeréssel. – Mondja, mért utaznak rám ezek az ürgék? – tette hozzá egy pillanat múlva.

– Úgy vélik, ez a leghatásosabb módja annak, hogy végleg megszabaduljanak magától. Tudják ugyanis, hogy miben sántikál.

– Nem üzenhetnék meg néhány sorban, hogy végre én is

tisztába jöjjenek a dologgal?

– Tudja azt maga, nagyon is jól – mondta Roosta. – Találkozni akar azzal az emberrel, aki az Univerzumot irányítja.

– Jól főz az illető? – kérdezte Zaphod, majd rövid gondolkodás után hozzáfűzte: – Kétlem. Mert ha tudna főzni, nem izgatná az Univerzum. Én inkább egy szakáccsal találkoznék, ha lehet.

Roosta lemondóan sóhajtott.

– Különben is, mit keres maga itt? – kérdezte tőle Zaphod.

– Mi köze magának ehhez az egészhez?

– Egyike vagyok azoknak, akik Zarniwooppal, Yooden Vranxszal, a maga dédapjával és magával közösen kieszelték mindezt.

– Velem?

– Igenis, magával, Beeblebrox. Mondták, hogy megváltozott, de nem gondoltam volna, hogy ennyire.

– Na igen, de...

– Azért vagyok itt, hogy egy meghatározott dolgot elvégezzek. És meg is teszem, mielőtt elválnék egymástól.

– És mi az, amit meg akar tenni, ember? Mi a fenéről beszél maga?

– Megtudja, mielőtt elválnék egymástól.

Roosta ezzel áthatolhatatlan némaságba süppedt.

Zaphod borzasztóan hálás volt neki ezért.

9. fejezet

A Dögcsillag második bolygóját övező légkör

egészségtelen volt és áporodott.

A bolygó felszínét folyamatosan söprő nyirkos szelek sós pusztaságok, kiszáradt mocsarak, rothadó növényzet és lerombolt városok omladékai fölött sűrítettek. A felszínen életnek nem volt semmi nyoma. A szárazföld, mint oly sok helyütt errefelé a Galaxisban hosszú ideje lakatlan volt.

A szél üvöltése épp elég nyomasztóan hatott a városok pusztuló házai között is, de még inkább az volt, amint a bizonytalanul imbolygó, magas, fekete tornyok tövét korbácsolta, amelyek imitt-amott álltak szétszórva e kietlen világban. A tornyok tetején nagy, girhes, rossz szagú madarak fészkeltek telepesen, egyedüli túlélői az egykori virágzó civilizációnak.

A szél sűrítése mindennél nyomasztóbb volt azonban egy bizonyos hely fölött, amely egy tágas, szürke síkság közepén dudorodott pattanás módjára, nem messze a kihalt városok legnagyobbikától.

Ez a pattanásnyi dudor volt az oka annak, hogy ez a világ érdemelte ki a minden világok leggonoszabbika címet az egész Galaxisban. Kívülről egyszerű acélkupolának látszott ez a mindössze tíz méter átmérőjű építmény. Ezzel szemben a belseje olyan iszonyatos valamit rejtett, amit az ész felfogni képtelen.

Úgy százméternyire a kupolától, kopár, hepehupás, felperzselt földszákkal elválasztva, olyasvalami látszott, amit talán egyfajta leszállópályának lehetne hívni. Hogy pontosak legyünk, a mondott területen harminc-negyven égből pottyant épület megroppant roncsa éktelenkedett.

Az épületek fölött és között egy értelem lebegett: egy

értelem, amely várt valamire.

Az értelem a magasba összpontosította figyelmét. Kisvártatva egy távoli petty tűnt fel odafönt, még apróbb pettyektől körülvéve.

A nagyobbik petty az útikalauz épületének bal oldali tornya volt, amely a Dögcsillag B Világának sztratoszférájában ereszkedett éppen lefelé.

Roosta egyszer csak megtörte a hosszú és kényelmetlen csendet, amely befészkelte magát a két férfi közé.

Felállt, és elrakta a törülközőt a szütyőjébe.

– Beeblebrox – mondta –, most pedig elvégzem azt, amiért küldtek.

Zaphod az egyik sarokban üldögélt, osztozva Marvin kimondatlan gondolataiban. Roostára nézett.

– Amennyiben? – kérdezte.

– Az épület rövidesen landolni fog. Ha távozik, ne az ajtón át tegye – felelte Roosta. – Használja az ablakot.

– Sok szerencsét – tette hozzá, és kísétált az ajtón; éppoly rejtélyesen lépve ki Zaphod életéből, mint ahogy abba belépett:

Zaphod felpattant, és az ajtóhoz ugrott. Hiába próbálkozott a kilinccsel, Roosta már ráfordította a zárat. Megvonta a vállát és visszahúzódott a sarokba.

Két perccel később az épület zuhanva ért földet a többi roncs között. A dögcsillagi vadászokból álló kötelék hatástalanította az erősugarakat, majd habozás nélkül elindult felfelé, a Dögcsillag A Világa irányában, amely határozottan kellemesebb helynek számított. A kötelék pilótái sohasem landoltak a Dögcsillag B Világában. Ami

azt illeti, más sem. Soha más nem taposta a bolygó felszínét, csak a Telepszichopatikus Turbomixer leendő áldozatai.

Zaphodot csúnyán megrázta a becsapódás. Egy ideig némán feküdt abban a poros kupacban, amellyé a szoba nagyobbik része átváltozott. Úgy érezte, ez életének legmélyebb mélypontja. Össze volt zavarodva. Magányosnak érezte magát, olyannak, akit senki sem szeret. Végül már ott tartott, hogy jöjjön, aminek jönnie kell, bármi legyen is az.

Körülnézett a megrepedezett és összetört szobában. A fal kettéhasadt az ajtótok mentén, s az ajtó nyitva lifegett. Az ablak, valami csoda folytán, zárva volt és sértetlen. Rövid habozás után úgy döntött, hogy ha különös útitársa képes volt átmenni mindazon, amin átment, csak azért, hogy közölje vele, amit közölt, akkor jó oka lehetett rá.

Marvin segítségével kinyitotta hát az ablakot. A becsapódástól felkavart por és a környező épületronsok gyakorlatilag lehetetlenné tették Zaphod számára, hogy bármit is lásson a kinti világból.

Nem mintha ez túlságosan aggasztotta volna. Aggódni akkor kezdett, amikor lefelé zuhant a pillantása. Zarniwoop szobája a tizenötödik emeleten volt. Az épület körülbelül negyvenöt fokos szögben landolt, de a magasság így is lélegzetelállító volt.

Végül, Marvin megvető pillantásaitól felhergelve, mély lélegzetet vett, és kimászott az épület meredeken lejtő külső falára. Marvin követte őt, s megkezdték lassú és gyötrelmes leereszkedésüket azon a tizenöt emeletnyi

távolságon, amely a talajtól elválasztotta őket.

Mászás közben az áporodott levegő és a por fojtogatni kezdte Zaphod tüdejét. A szeme égett, két feje szédült az alatta tátongó mélység láttán.

Marvin időnkénti megjegyzései – mint például: Ha nem tévedek, ez afféle kaland, amit maguk, életformák, annyira élveznek. Csak azért kérdem, hogy az ismereteimet bővítsen... – nem sokat javítottak Zaphod lelkiállapotán.

Félúton lefelé megálltak pihenni a megrongálódott épület oldalában. Amint félelemtől és kimerültségtől zihálva ott feküdt, Zaphodnak úgy tűnt, mintha Marvin egy hangyányival vidámabb lett volna, mint máskor. De a végén rájött, hogy ez koránt sincs így. A robot mindössze az ő hangulatához mérten hatott vidámabbnak a megszokottnál.

Az alacsonyan terjengő porfelhőből nagy, girhes madár ereszkedett alá csapongva, s vézna lábait szétterpesztve letottyant egy ablakpárkányra, alig néhány méterre Zaphodtól. A madár, idétlen szárnyait összecsukva, ügyefogyottan billegett őrhelyén.

A különös jószágnak olyan kétméteresek lehettek a szárnyai, a feje és a nyaka pedig furcsán vastkos volt madár létére. Az arca lapos volt, a csőre gyengén fejlett, s a szárnyai alatt, középtájt világosan látszottak valami csökevényes kézféle körvonalai.

Egészében véve, volt benne valami emberi.

A madár Zaphodra fordította méla tekintetét, és csettintett egyet a csőrével.

– Eridj innen! – szólt rá Zaphod.

– Jól van na! – sértődött meg a madár, és visszalibbent a

porfelhőbe.

Zaphod zavartan nézett a távozó madár után.

– Mondott ez valamit? – kérdezte Marvint, készen arra, hogy az alternatív magyarázatot fogadja el, miszerint csak hallucinált az imént.

– Igen – nyugtázta Marvin.

– Csóró nyomorult! – búgta egy mély, éteri hang Zaphod fülébe.

Zaphod, a hang forrását keresve, olyan hevesen fordult hátra, hogy csaknem lezuhant az épületről. Az utolsó pillanatban elkapott egy kiugró ablakpárkányt – csúnyán fel is sértette a kezét –, s most azon lógott zihálva.

A hangnak nem volt semmilyen látható forrása. Rajtuk kívül senki nem volt a környéken. Mindazonáltal a hang újfent megszólalt:

– Bizony, szomorú az ő történetük. Az a szörnyű csapás...

Zaphod űzött vad módjára nézett körül. A hang mély zengésű volt, de halk. Más körülmények között akár megnyugtatónak is lehetett volna mondani. No persze, abban már semmi megnyugtató nincs, ha az embert egy testetlen hang szólítja meg a nagy semmiből, különösen, ha az illető, Zaphod Beeblebroxhoz hasonlóan, nincsen éppen élete csúcsformájában, s ráadásul nyolc emelet magasan lóg egy épületroncs ablakpárkányáról.

– Hé... ööö... – makogta.

– Érdekli, hogy mi történt velük? – tudakolta csendesen a hang.

– Hé, ki maga? – lihegett Zaphod. – Honnan beszél?

– Na, jó! Talán majd más alkalommal elmesélem –

mormolta a hang: – Nevem Gargravarr. Én vagyok a Teleszichopatikus Turbomixer őrizője.

– Hogyhogy nem látom?

– Meglátja – emelte fel hangját a hang –, sokkal könnyebb lesz az ereszkedés, ha két métert balra húzódik. Próbálja csak ki!

Zaphod a mondott irányba nézett, és egy sor vízszintes mélyedést pillantott meg, amelyek egész az épület aljáig vezettek. Megkönnyebbülten oldalazott el odáig.

– Mi volna, ha odalent találkoznánk? – suttogta a folyamatosan gyengülő hang Zaphod fülébe.

– Hé! – kiáltott fel Zaphod. – Hová tűnt?

– Csak néhány perc az egész... – mondta a hang most már alig hallhatóan.

– Marvin – kérdezte Zaphod megrendülten a mélán gubbasztó robottól –, az előbb... beszélt itt valaki?

– Igen – felelte kurtán a robot.

Zaphod bólintott. Ismét elővette a vészérzékelő napszemüvegeket. Teljesen feketék voltak ebben a pillanatban, és csúnyán összekaristolódtak a zsebében lévő ismeretlen fémtárgytól. Feltette őket. Sokkal kényelmesebb lesz a lefelé vezető út, ha nem kell látnia, mit csinál.

Néhány perc múlva elérte a megrepedezett és összetöredezett épület alapját. Levette a szemüvegeket, és a földre ugrott.

Egy pillanat múlva Marvin is követte őt, s most ott feküdt arccal a porban és törmelékben, ahonnan láthatólag nem sok kedve volt kimozdulni.

– Á, már lent is van! – szólalt meg hirtelen a hang Zaphod fülében.

– Elnézését kérem, hogy csak úgy otthagytam, de nagyon nem bírom a magasságot. Pontosabban – tette hozzá a kifejezhetetlen vágy hangján –, azelőtt nem bírtam.

Zaphod lassan és óvatosan körülnézett, hogy ellenőrizze, nem kerülte-e el valami a figyelmét, ami a hang forrása lehet. Nem látott azonban egyebet, csak port, törmeléket és a környező épületek roncsait.

– Ööö... hmm... hogyhogy nem látom magát? – kérdezte. – Mért nincs itt senki?

– Én itt vagyok – mondta a hang nyomatékkal. – Akart jönni a testem is, de pillanatnyilag el van foglalva. Ügyintézés, megbeszélések.

– Éteri sóhaját hallatott, majd hozzátette: – Tudja, milyenek a testek...

Zaphod nem volt biztos a dologban.

– Azt hittem, hogy tudom – felelte.

– Remélem, nem bliccelte el az elvonókúrát – folytatta a hang –, mert ahogy az utóbbi időben élt... Fél kézzel a sírban van a mája.

A hang elhallgatott. Zaphod kényelmetlenül nézelődött. Nem tudta, hogy elment-e, vagy ott van-e még, vagy mi van vele. Aztán egyszer csak újra megszólalt a hang:

– Szóval, magát a Turbomixerbe küldték, mi?

– Nos, ööö – felelte Zaphod, sikertelen kísérletet téve arra, hogy az egykedvűség látszatát keltse –, ami engem illet, nem kell elkapkodni a dolgot. Mi volna, ha körbecaplatnék előbb, és megnézném a környéket?

– Mért, nem látta, milyen a környék? – kérdezte Gargravarr hangja.

– Ööö... még nem.

Zaphod megkerülte a rakás törmeléket, aztán az egyik épületronsot, amelyik eltakarta előle a kilátást.

Innen jól fel lehetett mérni a Dögcsillag B Világának tájképi értékét.

– Na jó – mondta –, akkor egyszerűen csak körbecaplatok.

– Nem – mondta Gargravarr. – A Turbomixer készen áll a fogadására. Jöjjön utánam!

– Ööö... csakugyan? – mondta Zaphod. – Ez érdekes lesz. Úgy értem, magát követni.

– Majd zümmögök magának – felelte Gargravarr. – Kövesse a zümmögést.

Lágy, sirató hang szállt a levegőben. Fakó, szomorú hang, minden fókusz és középpont nélkül. Zaphodnak nagyon kellett koncentrálnia, hogy kiderítse, merről is jön tulajdonképpen. Lassan, mintegy révületben, botorkálni kezdett a hang nyomában. Mi mást tehetett volna?

10. fejezet

Az Univerzum, mint már megjegyeztük, idegesítően nagy hely. Olyan tény ez, amit a legtöbb ember, saját nyugalma érdekében, hajlamos figyelmen kívül hagyni.

Sokan vannak, akik boldogan elköltöznének valami kisebb helyre, amit saját maguk terveztek. Ami igaz, az igaz, rengetegen vannak, akik ezt tényleg meg is teszik.

A Galaxis nyugati karjának egyik zugában van például egy

nagy, erdős bolygó, az Oglaroon, amelynek teljes „intelligens” populációja ugyanazon a nem túl nagy és ennél fogva meglehetősen zsúfolt mogyorófán él. Ez az a fa, amelyen megszületnek, ahol élnek; szerelembe esnek, az élet értelméről, a halál értelmetlenségéről és a születésszabályozás fontosságáról szóló apró elgondolásaikat a kéregbe vésik, ahol mérhetetlenül jelentéktelen háborúikat vívják, s ahol végül, a nehezen megközelíthető külső ágak egyikének alájára kötözve, jobb létre szenderülnek.

Ami azt illeti, az egyedüli oglarooniak, akik valaha is elhagyják fájukat, azok a kiteszítottak, akik bűnös módon arra vetemednek, hogy felvessék az eretnek kérdést, miszerint: lehetséges-e az élet más mogyorófákon, illetve, hogy a többi mogyorófa esetleg nem volna egyéb a túlzott mogyorófogyasztás okozta illúziónál.

Bármily egzotikusnak tűnik is ez a viselkedés, nincs a Galaxisban olyan életforma, amely mentes volna az efféle elhajlásoktól, s épp ez az oka annak, hogy mért olyan borzasztó dolog a Telepszichopatikus Turbomixer, amilyen. Amikor betesznek a Turbomixerbe, mindössze egyetlen rövid pillantást kapsz a teremtés elképzeltetlen végtelenségéből. Valahol az egészben van egy icipici jelzés, egy mikroszkopikus pettyen elhelyezett mikroszkopikus petty, amelyen ez áll: „Ez vagy te.”

Zaphod a szürke síkságot látta maga előtt, az elpusztult, feldúlt sík vidéket. A szél vadul süvített a pusztaság felett. Középen valami pattanásféle látszott: egy kupola. Ez lehet

az, fogta fel Zaphod, ahová visznek. A Telepszichopatikus Turbomixer.

Ahogy ott állt, és bambán nézett előre, hirtelen iszonyatos sikoly tört fel a kupola mögül, mintha a lelket égetnék ki valakiből.

A borzalom hangja elnyomta a szél üvöltését, majd elenyészett.

Zaphod összerándult a borzadálytól. A vére cseppfolyós héliummá változott.

– Hé, mi volt ez? – motyogta rekedten.

– Csak egy felvétel – nyugtatta meg Gargravarr – a legutóbbi személyről, akit a Turbomixerbe tettek. Mindig le szoktuk játszani a következő áldozatnak, mintegy bevezetésképpen.

– Hé, ez nagyon kellemetlenül hangzik... – hebegte Zaphod.

– Mi volna, ha most szépen lelécelnénk egy partira, vagy ilyesmi, és még egyszer átgondolnánk ezt az egészet?

– Amennyire tudom – mondta Gargravarr éteri hangja –, én most épp egy partin vagyok. Úgy értem, hogy a testem. Folyton nélkülöm meg el szórakozni. Azt mondja, hogy csak az útjában lennék. Így van ez!

– Mi ez az egész a testével.? – kérdezte Zaphod, igyekeztén késleltetni, bármi legyen is az, ami rá várt.

– Hát, az a helyzet... szóval, nagyon elfoglalt mondta Gargravarr vonakodva.

– Úgy érti, hogy van neki egy saját lelke is? – kérdezte Zaphod.

Hosszú és meglehetősen fagyos szünet következett; mielőtt Gargravarr válaszolt volna.

– Meg kell mondanom – szólalt meg végül –, hogy ez az utóbbi megjegyzése igen rossz ízlésre vall.

Zaphod röstelkedve kért elnézést.

– Nem tesz semmit – mondta Gargravarr –, nem tudhatta.

A hang rezgett a boldogtalanságtól.

– Az az igazság – folytatta olyan hangon, amely elárulta, milyen nehezére esik uralkodni magán –, az az igazság, hogy pillanatnyilag külön élünk a szó jogi értelmében. Attól tartok, hogy a válás elkerülhetetlen lesz.

A hang ismét elhallgatott. Zaphodnak fogalma sem volt róla, hogy mit is mondjon. Bizonytalanul motyogott magában.

– Azt hiszem, nem igazán illetünk össze – folytatta Gargravarr nagy sokára. – Valahogy sose volt kedvünk ugyanazt csinálni. Folyton a szex és a horgászás körül ment a vita. Végül megpróbáltuk kombinálni a kettőt, de ez – elképzelheti! – katasztrófához vezetett. Most pedig egyszerűen kizárt. Látni sem akar többé...

Újabb tragikus szünet következett. A szél süvítve korbácsolta a síkságot.

– Azt mondja, hogy hálás lenne, ha nem háborgatnám többé, mire én rámutattam, hogy persze, mert mindig a háláson jár az esze, és ezért tagadja meg a jogot tőlem, hogy legalább hálni járjak beléje. Mire ő azt mondta, hogy pont az ilyen okostojáskodástól van tele a hócipője, és ennyiben maradtunk. Valószínűleg ragaszkodni fog a nevem használatához.

– Csakugyan? – kérdezte Zaphod ernyedten. – És az micsoda?

– Farkatar – mondta a hang. – A teljes nevem Farkadar Gargravarr. Azt hiszem, ez mindent megmagyaráz. Nem gondolja?

– Ööö... – mondta Zaphod együttérzéssel.

– Hát ezért vállaltam én, a testtelen lélek, ezt a munkát itt, hogy őrizője legyek a Telepszichopatikus Turbomixernek. Soha senki nem jár ennek a bolygónak a felszínén, csak a leendő áldozatok, ám sajna, ők nem igazán számítanak.

– Ö...

– Elmesélem a történetét. Kíváncsi rá?

– Ööö...

– Sok évvel ezelőtt ez itt egy virágzó, boldog bolygó volt, tele emberekkel, városokkal, üzletekkel, egyszóval egy normális világ. Eltekintve attól az egytől, hogy a városok főbb utcáiban valamivel több volt a cipőbolt, mint amit az ember indokoltnak tartott volna. És lassan, de biztosan, mondhatnám: alattomban, egyre csak nőtt a cipőboltok száma. Jól ismert gazdasági törvényszerűség volt az oka annak a szomorú folyamatnak, ami bekövetkezett. Minél több lett a cipőbolt, annál több cipőt kellett gyártani, és annál rosszabbak és használhatatlanabbak lettek a termékek. És minél használhatatlanabbak lettek a cipők, annál gyakrabban kellett belőlük vásárolni az embereknek, hogy ne legyenek topisak, és annál jobban burjánzottak a cipőboltok, míg aztán a végén az egész gazdaság el nem érte azt az állapotot, amit, ha jól tudom, cipőgyártási eseményhorizontnak hívnak, és ami azt jelenti, hogy gazdasági szempontból teljesen lehetetlenné válik bármilyen más építése újabb cipőboltokon kívül. Az eredmény:

összeomlás, csőd és éhínség. A lakosság legnagyobb része kipusztult. Az a néhány ember, akiben megvolt a kellő genetikai instabilitás, madárrá mutálódott – ilyen volt az is, amelyikkel az imént találkozott. Ezek aztán megátkozták a lábukat; megátkozták a földet, és megesküdtek rá, hogy soha többé nem hozzák érintkezésbe a kettőt. Csóró nyomorultak! Na jöjjön, be kell dugnom magát a Turbomixerbe.

Zaphod hitetlenkedve csóválta a fejét, és botladozva elindult a hepehupás síkságon.

– Hát maga – kérdezte – hová valósi? Csak nem erre a pokoli helyre?

– Á, dehogya! – tiltakozott Gargravarr. – Én a Dögcsillag C Világából származom. Gyönyörű hely. Kitűnő horgászási lehetőségek. Esténként visszajárok oda. No persze már csak nézelődni. Ezen a bolygón nem működik semmi, a Telepszichopatikus Turbomixert kivéve. Azért építették ide, mert senki nem akarta megtűnni a háza táján.

Ebben a pillanatban újabb iszonyatos sikoly hasított a levegőbe:

Zaphod összerezent.

– Mi történik itt az emberrel? – kérdezte fogvacogva.

– Az Univerzum – felelte Gargravarr tömören. – Az egész, végtelen Univerzum. Képzelve el a végtelen sok csillagot, a közöttük lévő végtelen távolságot, s az egészben valahol ott van maga: láthatatlan petty egy láthatatlan pettyen, végtelenül jelentéktelen.

– Hé, jó ember, Zaphod Beeblebroxszal beszél! – motyogta Zaphod, megpróbálva egybekaparni egója utolsó

morzsáit.

Gargravarr nem válaszolt. Folytatta a gyászos zümmögést; míg el nem érték az oxidhártyától elszíneződött acélkupolát a síkság közepén.

A kupolához érve, az ajtó zümmögve félrehúzódott, apró, sötét kamrát tárva fel maga mögött.

– Belépni – mondta Gargravarr.

Zaphod összerázkódott a félelemtől.

– Ki? Én? Most? – kérdezte.

– Most.

Zaphod idegesen belesett az ajtón. A kamra egészen kicsi volt. Falait acél borította, és alig volt elég nagy egyetlen személynek.

– Ööö... izé... ez volna a Turbomixer? – kérdezte. – Másmilyenek képzeltem.

– Nem – felelte Gargravarr. – Ez itt a lift. Belépni.

Zaphod végtelen izgalommal telve lépte át a küszöböt: Tudta, hogy Gargravarr is vele van, noha a testetlen hang pillanatnyilag csöndben maradt.

A felvonó ereszkedni kezdett.

– Össze kell szednem magam ehhez az egészhez – motyogta Zaphod.

– Semmi értelme – mondta Gargravarr szigorú hangon.

– Maga aztán tudja, hogyan törje le az ember önbizalmát – panasolta.

– Én nem. A Turbomixer: az igen.

Az akna aljára érve, kinyílt a lift hátsó ajtaja, és Zaphod kibotorkált rajta egy kisebbfajta, célszerűen berendezett, acélburkolatú kamrába.

A kamra tulsó oldalán egyetlen acélláda állt, épp akkora, hogy egy ember állva beleférjen.

Ilyen egyszerű volt az egész.

A ládát egyetlen vastag drót kötötte össze egy kisebb műszerkupaccal.

– Ez az? – kérdezte Zaphod meglepetten.

– Ez.

Nem is olyan ijesztő, gondolta Zaphod.

– Ebbe kell beleállnom? – kérdezte hangosan.

– Ebbe – mondta Gargravarr. – Mégpedig, sajnos azt kell mondanom, most azonnal.

– Jó, jó, megyek már – felelte Zaphod.

Kinyitotta a láda ajtaját, és belépett.

Aztán várt, hogy mi történik.

Öt másodperc múlva egy kattanást hallott, s aztán már ott is volt vele a ládába zárva az egész Világegyetem.

11. fejezet

A Telepszichopatikus Turbomixer az extrapolált anyaganalízis elve alapján hozza létre a teljes Univerzum képét.

Minthogy az Univerzum minden egyes darabja így vagy úgy kölcsönhatásban áll minden más részével, elméletileg lehetséges, hogy az ember akár egy kiflicsücsökből is extrapolálja a teremtés egészére, beleértve az összes napot, ezek összes bolygójával, összetételével, gazdasági és szociális történetével.

A férfi, akinek a Telepszichopatikus Turbomixer feltalálása

köszönhető, mindezt csak azért tette, hogy bosszantsa vele a feleségét.

Trin Tragula, mert így hívták az illetőt, álmodozó volt. Gondolkodó, spekulatív filozófus, vagy ahogy a felesége jellemezte: komplett idióta.

Az asszony folyton nyaggatta őt. Vagy a töméntelen idő miatt, amit az úrbe bámulva töltött, vagy azért, mert mindenáron meg akarta fejteni a ziherejsztú dinamikai egyenletét, vagy mert nem tudott betelni a különböző helyekről származó kiflicsücskők spektrografikus elemzésével.

– Térj már észre! – mondta neki az asszony negyvennyolcszor is napjában. – Igazán lehetne már egy kis arányérzéked!

Így hát a férfi megépítette a Telepszichopatikus Turbomixert, csak azért, hogy megmutassa neki.

A Telepszichopatikus Turbomixer egyik végébe beledugta a valóságot – úgy, ahogy azt egy kiflicsücsök alapján extrapolálta –, a másik végébe pedig az asszonyt. Így aztán, amikor a készüléket bekapcsolta, hitvese egyszerre láthatta a teremtés egészének végtelenségét s benne önmagát a megfelelő arányban.

Trin Tragula legnagyobb megdöbbenésére a sok teljesen megsemmisítette nője agyát. Csak az töltötte el némi vigasszal, hogy meggyőző módon bebizonyosodott ezáltal, miszerint egy ekkora Univerzumban az arányérzék megengedhetetlen luxus egy gondolkodó lény számára.

A Turbomixer ajtaja kitért.

Gargravarr testetlen szelleme lehangoltan figyelte a fejleményeket. A maga sajátos módján egész megkedvelte Zaphod Beeblebroxot. Határozottan olyan férfi benyomását keltette benne, aki számos kvalitással rendelkezik, még ha többnyire negatívakkal is.

Arra számított, hogy akárcsak a többiek mind, úgy fog kizuhanni a láda ajtaján.

Ehelyett Zaphod egyszerűen kilépett belőle.

– Helló! – mondta.

– Beeblebrox... – álmélkodott Gargravarr szelleme.

– Kaphatnék inni valamit? – érdeklődött Zaphod.

– Ma-ma-maga... be-be-bent volt a... Tu-tu-turbomixerben...? – dadogta Gargravarr.

– Láthattad, pajtikám!

– És működött?

– Hogyne!

– És látta a teremtést a maga teljes végtelenségében?

– Persze! Tudja, hogy egész jópofa látvány?

Gargravarr körül fordult egyet a világ. Ha a teste kéznél van, most alighanem fenékre ül, és tátott szájjal úgy marad a megdöbbenéstől.

– És látta saját magát is – kérdezte Gargravarr –, abban az arányban, ahogy az egészhez viszonylik?!

– Hát hogyne, persze.

– Na és... milyen érzés volt?

Zaphod flegmán vállat vont.

– Semmi különös. Csak azt láttam, amit amúgy is tudtam.

Azt, hogy igazi beleváló, klassz srác vagyok. Nem megmondtam, pajtás, hogy Zaphod Beeblebroxnak

hívnak?

Zaphod pillantása a Turbomixert szabályozó műszerekre siklott, és ott megragadt.

Alig jutott szóhoz a megrendüléstől.

– Hé! – mondta. – Nem egy valódi kiflivég az ott véletlenül? Kitépte az apró pékárumaradványt az érzékelők közül, amelyek azt körülvették.

– El sem tudom mondani, mennyire vágytam már ilyesmire – mondta farkasétvággyal –, mert nem jutna rá időm, hogy befaljam.

És befalta.

12. fejezet

Kicsivel később Zaphod már a romváros irányában rohant a síkságon át.

A nyirkos levegő sípolva hatolt a tüdejébe. Lépten-nyomon megbotlott a kimerültségtől. Ráadásul sötétedett is, és a terep tele volt alattomos buckákkal.

Ettől függetlenül még mindig feldobódott hangulatban volt a nemrég átélt eseményektől. Láta az egész Univerzumot maga körül, amint a végtelenbe nyúlik. Látott mindent. És ezzel együtt jött a kristálytisza és egyértelmű felismerése annak, hogy az egész mindenségben ő a legfontosabb személy.

Mert más dolog öntelt módon hinni ebben, és megint más, ha egy tárgyilagossá masina hozza az ember tudomására.

Zaphodnak nem volt rá ideje, hogy sokáig töprengjen a kérdésen.

Gargravarr közölte vele, hogy értesíteni fogja a gazdáit a történetek felől, de kész arra, hogy mindezt egy méltányos várakozási periódus után tegye. Így Zaphodnak alkalma nyílik rá, hogy egy kis lélegzethez jusson és elrejtőzzön.

Zaphodnak fogalma sem volt róla, mihez kezdjen, ám az érzés, hogy ő az Univerzum legfontosabb személyisége, elegendő önbizalmat adott neki ahhoz, hogy azt higgye: majd csak lesz valahogy.

Ezzel körülbelül ki is merült minden, ami optimizmusra adhatott volna okot ezen az istenverte bolygón.

Zaphod egyfolytában szaladt, s végül elérte az elhagyott város peremét.

Összevissza repedezett utakon haladt, a burkolatot feltörte a gaz, s a lyukak rothadó cipőkkel voltak teli. Az út menti épületek olyan roskatagok voltak, hogy Zaphod nem érzett hozzá bátorságot, hogy bármelyikbe is bemenéskedjen. Hol lehet itt elrejtőzni? – gondolta, és sietett tovább.

Egy idő után széles út ágazott le a főútról, amelyikén ment. A lepusztult mellékág végén hatalmas, lapos tetejű épület állt, körülötte számos kisebb építménnyel, s az egész komplexumot egy kerítés maradványai vették körül. A nagy főépület még mindig elég masszívnak tűnt, és Zaphod elindult arrafelé, hátha talál ott valamiféle... szóval, akármit. Már egész közel járt az út végéhez. Az épület egyik oldalán – ez lehetett az eleje, mert egy nagy, betonozott térségre nézett – három gigantikus ajtó volt, lehettek vagy húsz méter magasak. A legtávolabbi nyitva állt, Zaphod most ezt vette célba.

Odabent homály volt, por és zűrzavar óriási pókhálók

takartak mindent. A belső szerkezet egy része összeomlott, a hátsó fal is bedőlt egy helyütt, és a padlót több hüvelyknyi fojtogató porréteg borította.

A sűrű homályból törmelékkel fedett, hatalmas formák sejlettek elő.

Az alakzatok némelyike hengeres volt, mások hagymára emlékeztettek, de volt köztük tojásszerű is, pontosabban olyan, mint egy felrepedt tojás. Legtöbbjük meghasadt, sőt egyenest szétesőben volt, néhányból pedig már csak a puszta váz maradt.

Úrhajó volt valamennyi, gazdátlan egytől egyig.

Zaphod elkeseredetten bolyongott a roncsok között. Nem volt itt semmi, amire rá lehetett volna fogni, hogy használható. Már a léptei által keltett gyenge remegés is elég volt ahhoz, hogy az egyik tétova roncs elszánja magát a végső lépésre, és magába roskadjon.

Az épület hátsó részében vén hajó hevert. Valamivel nagyobb volt, mint a többi; még vastagabb pókháló- és porréteg takarta. A hajó körvonalai épnek látszottak. Zaphod kíváncsian közelített, s közben megbotlott egy régi tápvezetékben.

Épp készült félrelökni a köteget az útból, amikor csodálkozva tapasztalta, hogy az még mindig a hajóhoz van kapcsolva.

Csudálkozása kimondott megdöbbenéssé változott, amikor felfedezte, hogy a tápvezetékéből halk zümmögés hallatszik.

Hitetlenkedő pillantása először a hajóra, aztán a kezében tartott vezetékre esett.

Lekapta magáról a dzsekit, és négykézláb követni kezdte a vezetőket egészen addig, ahol az a hajóra kapcsolódott. A csatlakozó ép volt; a zümmögő rezgés még kifejezettebbé vált.

Zaphod szíve szaporán vert. Nagyjából ledörgölte a hajó oldalára tapadt mocskot, s a fülét a fémhez szorítva hallgatózni kezdett. Halk, meghatározhatatlan eredetű neszezés hallatszott odabentről.

Lázasan kutatni kezdett maga körül a törmelékben, míg végül talált egy rövid csövet és egy nem biodegradálódó műanyag poharat. Sebteben összeállított belőlük egy primitív sztetoszkópfélét, amit a hajó oldalára helyezett. Attól, amit hallott, az agya nyomban cigánykerekezni kezdett.

Egy hang ezt mondta:

– A Csillagközi Űrrepülési Vállalat nevében elnézést kérek utasainktól a hosszú késedelemért. Pillanatnyilag a citromillatú alkoholos papírzsebkendő-készlet feltöltésére várunk az önök kényelme, felfrissítése és higiénés igényeinek kielégítése végett. A stewardessek hamarosan újabb adag kávé és kekszet szolgálnak fel önöknek. Köszönjük megértő türelmüket.

Zaphod hátratántorodott, vad tekintettel bámulva a hajót.

Néhány pillanatig révületben járkált fel és alá. Eközben hirtelenmegpillantott egy hatalmas indításjelző táblát, amely a feje fölött lógott – igaz, már csak egyetlen tartónál fogva – a mennyezetről. Mocskok borította ugyan az egészet, de némelyik számjegy azért így is olvasható volt.

Zaphod tekintete vadul kutatott a számjegyek között, majd

rövid fejszámolás következett. A szeme kikerekedett.

– Kilencszáz év... – mondta fennhangon. Ennyi volt a hajó késési ideje.

Két perccel később már a fedélzeten volt.

A zsiliből kilépve, hűvös és friss levegő fogadta odabent: a légkondicionálás még mindig működött.

Égett a világítás is.

Kilépett a bejárati kamrából, s izgatottan haladt tovább a rövid és keskeny folyosón.

Egyszer csak kitérült egy ajtó és egy alak toppant elébe.

– Kérem, uram, foglalja el a helyét – mondta az android stewardess, majd hátat fordítva elindult Zaphod előtt a folyosón.

Mihelyt a szíve ismét verni kezdett az átélt sokk után, Zaphod követte a női alakot. Az, a folyosó végére érve, kinyitotta az ajtót, és belépett az utastérbe. Zaphod a nyomában.

Attól, amit odabent látott, Zaphodban ismét megállt az ütő.

Az utasok szorosan oda voltak szijazva az üléseikhez.

A hajuk, akárcsak a körmük, hosszú volt és ápolatlan; a férfiak arcát szakáll borította.

Nyilvánvaló volt, hogy élnek, de alszanak.

Zaphod úgy érezte magát, mintha hirtelen egy horrorfilmben csöppent volna.

Mintegy álomban, lassan bandukolt a székek közötti szabad sávban. Félúton járt még, amikor a stewardess elérte az utastér túlsó végét. Az android megfordult, és beszélni kezdett.

– Jó napot, hölgyeim és uraim! – mondta behízsgáló

hangon. – Köszönöm, hogy olyan megértéssel fogadták ezt a kis kérészt. Mihelyt lehet, azonnal folytatjuk utunkat. Legyenek szívesek felébredni, hogy kávézt és kekszet szolgálhassak fel önöknek.

Halk zümmögés hallatszott.

Ebben a pillanatban felébredt az összes utas.

Üvöltve ébredtek, s nyomban rángatni kezdték a szíjazatot és az életfenntartó berendezést, amely szilárdan a székhöz rögzítette őket. Úgy üvöltöttek, jajveszékelték és ordítottak, hogy Zaphod attól félt, hogy menten szétszakad a dobhártyája.

Miközben az utasok fetrengve kapálódtak, a stewardess higgadtan sétált középben, egy-egy pohár kávézt és egy csomag kekszet téve eléjük.

Aztán az egyik utas felállt a székéből.

Az ismeretlen megfordult, és merőn Zaphodra nézett.

Zaphod bőre izgett-mozgott a testén, mintha egészben kívánczozott volna le róla. Gyorsan hátraarcot csinált, és szaladni kezdett a téboly elől.

Átrohant az ajtón, vissza a folyosóra.

A férfi utána.

Zaphod örült vágtaiba kezdett a folyosó vége felé, majd át a belépő kamrán, s túl azon. A pilótafülkébe érve bevágta az ajtót maga mögött, és rátolta a reteszt. Levegőért kapkodva vetette a hátát a bezárt ajtónak.

Alig telt el egy másodperc, s egy ököl dörömbölni kezdett az ajtó túoldalán.

Valahonnan a pilótafülkéből megszólalt egy fémes hang.

– Utasoknak tilos a pilótafülkében tartózkodni. Kérem,

fáradjon vissza a helyére, a hajó rövidesen indul. Pillanatnyilag épp a kávé és a keksz felszolgálása van folyamatban. Itt az automata pilóta beszél. Kérem, fáradjon vissza a helyére.

Zaphod egy szót sem szólt. Nehezen vette a levegőt, mögötte az ököl továbbra is verte az ajtót.

– Kérem, fáradjon vissza a helyére – ismételte meg az automata pilóta. – Utasoknak tilos a pilótafülkében tartózkodniuk.

– Én nem vagyok utas – lihegte Zaphod.

– Kérem, fáradjon vissza a helyére.

– Mondtam már, hogy nem vagyok utas! – csattant fel Zaphod.

– Kérem, fáradjon vissza a helyére.

– Én nem va... Hé, hall maga engem?!

– Kérem, fáradjon vissza a helyére.

– Maga itt az automata pilóta? – kérdezte Zaphod.

– Igen – felelte a hang az irányítókonzról.

– Maga parancsol ezen a hajón?

– Igen – ismételte meg a hang. – Késésben vagyunk. Az utasok kényelme érdekében kénytelenek vagyunk átmenetileg felfüggeszteni az életműködésüket. Kávét és kekszet évente szolgálunk fel, majd a további kényelmük érdekében ismételten felfüggesztjük az életműködésüket. A felszállás azonnal megtörténik, mielőtt a hajó készleteit feltöltöttük: Elnézést a késés miatt.

Zaphod eltávolodott az ajtótól amelyen most a dörömbölés szünni kezdett. Elindult az irányítókonzol felé.

– Még hogy késés! – kiáltotta. – Nem látja, mi van a hajó

körül? Pusztaság, sivatag! 'A civilizációnak annyi! Itt aztán hiába vár citromillatú alkoholos papírszalvétára!

– Megvan rá a statisztikai esély – folytatta tudálékos hangon az automata pilóta –, hogy új civilizáció támad a régi helyén. Egy napon újra lesz citromillatú alkoholos papírzsebkendő. Addig egy kicsit késni fogunk. Kérem, foglalja el a helyét.

– De...

Ebben a pillanatban kinyílt az ajtó.

Zaphod hátrapenderült. Üldözője ott állt előtte, kezében egy nagy táskával. Elegáns öltözéket viselt, és a haja rövidre volt nyírva. Szakálla nem volt, és a körmei is rövidek voltak.

– Zaphod Beeblebrox – mondta –, a nevem Zarniwoop. Azt hiszem, találkozni akart velem.

Zaphod Beeblebrox elernyed. Szájai összevissza zagyáltak. Leroskadt egy székre.

– De hát, ember, honnan csöppent ide? – kérdezte.

– Magára vártam – mondta a másik, készen arra, hogy rögtön a lényegre térjen.

Letette a táskát, és helyet foglalt egy másik széken.

– Örülök, hogy követte az utasításokat – mondta. – Kissé izgultam, nehogy az ajtón át távozzék a szobámból az ablak helyett. Mert akkor pórul járhatott volna.

Zaphod hitetlenkedve rázta meg a fejeit, és közben artikulátlan hangokat hallatott.

– Amikor belépett az irodám ajtaján, tulajdonképpen az én elektronikailag szintetizált Univerzumomba lépett be – magyarázta Zarniwoop. – Ha az ajtón át távozott volna, most odaát lenne az igaziban. A mesterségeset ezzel

irányítom itt.

Elégedetten megveregette a táská oldalát.

Zaphod sértődöttséggel vegyes utálattal nézett a férfira.

– Miért, mi a különbség? – morogta.

– Semmi – felelte Zarniwoop. – Teljesen azonos a kettő.

Eltekintve attól a egytől, hogy a dögcsillagi vadászok a valóságban szürke színűek.

– Mi ez az egész? – bökte ki Zaphod.

– Szimpla kis ügy – mondta Zarniwoop. A másik önbizalma és nagyképűsége dühítette Zaphodot.

– Egészen egyszerű – folytatta Zarniwoop. – Megtaláltam a koordinátáit ennek a férfinak – tudja: aki az Univerzumot irányítja –, és rájöttem, hogy a világot valószínűtlenségi mező védi. Hogy a titkomat – és az életemet – megőrizzem, visszavonultam a magam teljesen mesterséges Univerzumába, és elrejtöztem itt, ezen az elfelejtett hajón. Itt nem volt okom a félelemre. Ezalatt maga és én...

– Maga és én? – kérdezte Zaphod mérgesen. – Csak nem azt akarja mondani, hogy ismertük egymást?!

– De igen – mondta Zarniwoop. – Egész jól ismertük egymást.

– Nem lehetett valami jó az ízlésem... – mondta Zaphod, és komor némaságba burkolózott.

– Ezalatt maga és én megegyeztünk, hogy el fogja lopni azt a valószínűtlenségi hajtóműves hajót – az egyetlen úrhajót, amellyel el lehet jutni a világ irányítójához –, és elhozza nekem: Gondolom ez megtörtént, úgyhogy gratulálok! – Zarniwoop arcán feszes kicsi mosoly jelent meg, amit

Zaphod legszívesebben egy féltéglával vert volna le onnan.
– Ja, ha netán érdekelné – tette hozzá Zarniwoop –, elárulom, hogy ez az univerzum kifejezetten a maga fogadására készült, s ennél fogva maga itt a legfontosabb személyiség. Soha az életben – folytatta háromnegyed téglára méltó mosollyal –, hangsúlyozom: soha az életben nem úszta volna meg ép ésszel a Telepszichopatikus Turbomixert az igazi Univerzumban. Indulhatunk?
– Hová? – kérdezte Zaphod mogorván. Egy világ omlott össze benne.

– Hát a hajóhoz. Az Arany Szívhez. Remélem, elhozta?
– Nem én!
– Mért, a dzsekije hol van?

Zaphod értetlenül nézett a másikra.

– A dzsekim? Levetettem. Odakint hagytam a földön.
– Jó, majd megkeressük.

Zarniwoop felállt, és intett Zaphodnak, hogy kövesse.

Kint, a belépőkamrában hallották az utasok jajveszékélését, amint kávéval és keksszel etették őket.

– Nem volt valami kellemes élmény magát várni – mondta Zarniwoop.

– Még hogy magának nem volt kellemes?! – csattant fel Zaphod – Mégis, mit gondolsz?

Zarniwoop figyelmeztetőleg emelte fel a mutatóujját, miközben a kabinajtó kitárult. Néhány méterre tőlük ott hevert Zaphod kabátja a törmelék között.

– Igen figyelemre méltó hajó – mondta Zarniwoop. – Ezt nézze!

A kabát zsebe a szemük előtt kezdett el dagadni. Addig

dagadt, míg egyszer csak megrepedt és szétszakadt. Az Arany Szív apró fémmodellje, amelyet Zaphod megrökönyödve fedezett fel a zsebében, most hirtelen növekedni kezdett, s két perc múlva elérte a teljes életnagyságot.

– A valószínűtlenségi szint... – mondta Zarniwoop – hirtelen nem tudnám megmondani, hogy mekkora, de az biztos, hogy jó magas.

Zaphod megszedült.

– Csak nem azt akarja mondani, hogy mindvégig nálam volt?!

Zarniwoop mosolygott. Felemelte a táskát, és kinyitotta. Elcsavart benne egy kapcsolót.

– Viszlát, mesterséges Univerzum – mondta –, helló, valódi!

A helyszín vibrált egy rövid ideig, aztán pontosan ugyanolyan lett, mint előtte.

– Látja?! – mondta Zarniwoop. – Szakasztott olyan, mint a másik.

– Úgy érti – ismételte meg Zaphod feszülten –, hogy mindvégig nálam volt?

– Hát persze – felelte Zarniwoop. – Természetesen. Ez volt a pláne az egészben:

– Ez az! – mondta Zaphod. – Mostantól rám ne számítsen! Nyugodtan kihagyhat a névsorból. Nekem ebből elegendem van. Játssza csak egyedül kisdéd játékait!

– Attól tartok, nem marad más választása – mondta Zarniwoop. – Bele van gabalyodva a valószínűtlenségi mezőbe. Nem tud megszökni a sorsa elől.

Zarniwoop ismét előadta azt a mosolyát, amit Zaphod a legszívesebben levert volna az előbb a képéről.

Zaphod ezúttal engedett a kísértésnek.

13. fejezet

Ford Prefect elindult az Arany. Szív parancsnoki hídja felé.

– Trillian! Arthur! – kiáltotta. – Működik! Újra működik a hajó!

Trillian és Arthur a földön aludt.

– Ébresztő, fiúk, indulunk! – rugdosta fel őket Ford. – Már megyünk is!

– Helló, srácok! – csicseregte a komputer. – Nagyszerű érzés újra veletek lenni, annyi szent. És még csak azt akarom nektek mondani...

– Pofa be – szólt rá Ford. – Azt mondd meg, hol vagyunk!

– A Dögcsillag B Világában. Apám, szemét egy hely! – adta meg a választ Zaphod, aki épp most rohant fel a hídra.

– Helló, srácok! Bizonyára annyira fellelkesít, hogy újra láttok, hogy nem találtok rá szavakat, milyen remek fickó vagyok?

– Mi? Mi? Mi? – tápászkodott fel Arthur bambán, nem lévén képes felfogni a körülötte zajló dolgokat.

– Tudom, hogy érzel – mondta Zaphod. – Olyan klassz srác vagyok, hogy néha még nekem is csomó van a nyelvemen, amikor magammal beszélek. Hé, örülök, hogy ismét láthatlak benneteket: Trillian, Ford, Majomember! Hé, ööö... komputer...

- Üdvözlöm, Mr. Beeblebrox! Nagy megtiszteltetés, uram, hogy ismét...
  - Pofa be, és vigyél ki minket innen, de szaporán!
  - Hát persze, öregem, de hová?
  - Akárhová, nem számít! – ordította Zaphod. – Azahogy mégis! – javította ki magát. – Irány a legközelebbi hely, ahol enni lehet!
  - Meglesz! – mondta boldogan a komputer, majd rögtön ezután masszív robbanás rázta meg a hidat.
- Amikor úgy egy perccel később Zarniwoop monoklival a szeme alatt megjelent a színen, érdeklődéssel vette szemügyre a helyiségben gomolygó négy füstpamacsot.

14. fejezet

Négy magatehetetlen test zuhant az örvénylő feketeségben. Öntudatuk kihunytt, s a hideg feledés egyre mélyebbre húzta le őket a nemlét vermébe. A csend üvöltve visszhangzott körülöttük. Süllyedés közben végül elérték a duzzadó vörösség sötét és keserű tengerét, amely lassan körülvette őket, látszólag mindörökre.

Egy örökkévalóság múlva a tenger visszavonult, otthagya őket a hideg, kemény parton, amely az Élet, az Univerzum meg Minden hordalékából tömörült össze.

A négy embert hidegrázás gyötörte; émelyítő fények táncoltak körülöttük. A hideg, kemény part megbillent és forogni kezdett alattuk, azután ismét megállapodott. A part sötéten fénylett – igen simára koptatott, hideg, kemény volt ez a part.

Egy zöld maszat rosszalló kifejezéssel figyelte őket, majd diszkréten felköhögött.

– Jó estét, hölgyem, jó estét, uraim! – mondta. – Foglaltatok helyet maguknak?

Ford Prefect öntudata gumikarikaként pattant vissza a helyére, megcsípve homlokát. Értetlenül nézett fel a zöld maszatra.

– Helyfoglalás? – kérdezte erőtlenül.

– Igen, uram – erősítette meg a zöld maszat.

– Helyfoglalás kell a túlvilághoz?!

Ha van olyan egyáltalán, hogy egy zöld maszat megvetően húzza fel a szemöldökét, ez a zöld maszat épp ezt tette.

– A túlvilághoz, uram? – kérdezte.

Arthur Dent olyképpen kapkodott az eszmélet után, ahogy fürdőkádban szokás kapkodni az elúszott szappan után.

– Ez itt a túlvilág? – makogta.

– Szerintem az – mondta Ford Prefect; megpróbálva eldönteni, merre lehet a felfelé. Abból az elméleti feltevésből indult ki, hogy épp ellenkező irányban lehet a hideg, kemény parttal, amelyen feküdt, így hát igyekezett rákecmeregni azokra a dolgokra, amelyeket a lábainak remélt.

– Csak azért gondolom – mondta imbolyogva –, mert nem létezik, hogy túlélhettük azt a robbanást. Vagy igen?

– Nem – motyogta Arthur, aki időközben feltámaszkodott a könyökére, de ez nem látszott javítani az állapotán. Visszazötytyent hát az eredeti helyzetbe.

– Nem – mondta Trillian, és felállt. – Azt nem élhettük túl.

A föld irányából tompa, rekedt gurgulázás hallatszott.

Zaphod Beeblebrox próbált csatlakozni a társalgáshoz.

– Az biztos, hogy én nem éltem túl – szörcsögte. – Totálkáros lettem. Víjj-bannng, és kész!

– Ja! Hála neked – mondta Ford –, esélyünk sem volt. Tuti, hogy darabokra mentünk! Kezek-lábak szerteszt!

– Ja – mondta Zaphod, és nyögések közepette talpra küzdötte magát.

– Óhajtanak italt a kedves vendégek? – kérdezte a zöld maszat, türelmetlenül ácsorogva mellettük.

– Dzsúí-dajjng! – folytatta Zaphod. – Egy villanás alatt molekulákra purcantunk. Hé, Ford – mondta, azonosítván maga körül az egyik lassan megszilárduló maszatot –, neked is volt ez a... izé? ... Tudod, amikor az egész élet lepörög az ember előtt.

– Mért? Neked is? – mondta Ford. – Láttad az egész életedet?

– Ja – mondta Zaphod. – Legalábbis azt hiszem, hogy az enyém volt. Az a helyzet, hogy elég sok időt töltök mostanában a koponyáimon kívül.

Szemügyre vette maga körül a különböző alakzatokat; amelyek végre rendes alakzatokká kezdtek szilárdulni, ahelyett hogy amolyan elmosódott, hullámzó és alaktalan alakzatok lettek volna, mint eddig.

– Szóval... – mondta.

– Szóval, mit? – kérdezte Ford.

– Szóval, ez lett a vége – mondta Zaphod bizonytalanul. – Itt fekszünk holtan...

– Állunk – javította ki Trillian.

– Ööö... Itt állunk holtan – folytatta Zaphod – ebben a

kietlen...

– ... étteremben – fejezte be a mondatot helyette Arthur Dent, aki időközben feltápászkodott, és legnagyobb meglepetésére tisztán látott mindent. Jobban mondva nem attól lepődött meg, hogy lát, hanem attól, amit látott.

– Szóval – folytatta Zaphod csökönyösen –, itt állunk holtan ebben a kietlen...

– ... ötcsillagos... – tette hozzá Trillian.

– ... étteremben – fejezte be Zaphod.

– Hát nem fura? – jegyezte meg Ford.

– Bizony, az.

– De azért a csillárok szépek – mondta Trillian.

Kábultan néztek körül.

– Nem annyira a túlvilág ez – mondta Arthur –, mint inkább az après vie.

Ami azt illeti, a csillárok kissé feltűnőbbek voltak a kelleténél, és egy ideális Univerzumban az alacsony boltíves mennyezetet sem festették volna a mély türkizkéknek erre a meghatározott árnyalatára, de ha mégis, úgy nem világították volna meg rejtett hangulatvilágítással. Mindazonáltal ez nem egy ideális Univerzum; amire további bizonyítékkal szolgált az intarziás márványpadló szembandzsító mintázata, valamint a nyolcvan méter hosszú márványlappal fedett bárpult elülső oldalának díszítési módja. A nyolcvan méter hosszú márványlappal fedett bárpult elülső oldalát ugyanis húszezer antaresi márványgyík bőréből fércelték össze, tekintet nélkül arra, hogy az érintett gyíkoknak is szükségük lett volna a mondott bőrökre, belső szerveik egybetartása

céljából.

A bár körül néhány elegánsan öltözött lény lebzsel, mások a pompás színű testölelő fotelekben lazítottak, amelyek a bár körül voltak szétszórva. Egy ifjú V'Hurg tiszt és zölden gőzölgő hölgye épp most haladt át a bárterem végében lévő nagy tejüveg ajtón, amely az étterem fő részének szemképráztató világába nyílt.

Arthur háta mögött nagy, lefüggönyözött ablakfülke volt. A földlakó elhúzta a függöny szélét, és kinézett. Sivár és vigasztalan táj tárult a szeme elé: szürke, ragyaverte és lehangoló, egyszóval olyan, amitől normális körülmények között borsódzott volna a háta. Mindazonáltal itt szó sem volt normális körülményekről. Valójában az ég volt az, ami igazán megfagyasztotta Arthur véré, arra készítve hátán a bőrt, hogy a tarkóján át megkíséreljen átmászni a homlokára. Mert az ég...

Az egyik alkalmazott udvariasan a helyére igazította a függönyt.

– Mindent a maga idejében, uram – mondta.

Zaphod szeme szikrát szórt.

– Hé, ti halott srácok, álljon meg a menet! – mondta. – Azt hiszem, hiányzik innen valami ultrafontos dolog. Tudjátok: valami, amit valaki mondott, és nem figyeltünk oda.

Arthur roppant megkönnyebbült, hogy másfelé fordíthatja figyelmét arról, amit látott.

– Azt mondtam – mondta –, hogy ez itt olyan aprés...

– Úgy van. És még mindig nem bántad meg, hogy kicsúszott a szádon? – mondta Zaphod. – Ford?

– Én azt mondtam, hogy fura ez az egész.

- Ja. Elmés, de lapos. Talán ez az.
- Talán... – szólt közbe a zöld maszat, amely időközben egy sötét öltönyt viselő, töpörödött kis zöld pincér alakjába ment át – ... talán rátérhetnénk végre az italrendelésre...
- Persze! – kurjantotta Zaphod. – Itt! Ez az! Látja, miből maradhat ki az ember, ha nincs résen!
- Pontosan, uram – mondta a pincér türelmesen. – Tehát: óhajtanak valamilyen italt vacsora előtt? Vacsora után pedig...
- Vacsora?! – kiáltott fel Zaphod szenvedéllyel. – Ide hallgasson, maga apró zöld személy! A puszta ötlettől olyan hálás a gyomrom, hogy kész lenne megkérni a mamája kezét!
- Vacsora után pedig – folytatta a pincér eltökélten, hogy nem hagyja magát eltéríteni a gólvonal előtt – megtekinthetik az Univerzum felrobbanását.
- Ford feje lassan a pincér felé fordult. A hangja tele volt érzelemmel.
- Hé! – mondta. – Hát itt inni is adnak az embernek? A pincér előadott egy udvarias kis pincérnevetést.
- Ah – mondta –, uraságod bizonyára félreértette, amit mondtam.
- Remélem, hogy nem! – rémült meg Ford.
- A pincér újfent előadott egy udvarias kis pincérnevetést.
- A vendégeinket sokszor megzavarja az időutazás – mondta. – Ha javasolhatnám.
- Időutazás? – kérdezte Zaphod.
- Időutazás? – mondta Ford.
- Időutazás? – csatlakozott hozzájuk Trillian.

– Úgy érte, hogy ez itt nem a túlvilág? – kérdezte Arthur.
A pincér ezúttal egy udvarias kis pincérmosolyt adott elő.
Csaknem kimerítette ezzel udvarias kis pincérrepertoárját,
s közel állt ahhoz, hogy átcsússzon az összeszorított ajkú
és szarkasztikus kis pincér szerepébe.

– A túlvilág, uram? – kérdezte. – Nem, uram.

– Eszerint nem vagyunk halottak? – kérdezte Arthur.

A pincér szorosabbra vonta ajkait.

– Ahahaha – kacagott szárazon. – Uraságod minden jel
szerint életben van, másképp nem tennék rá kísérletet,
hogy kiszolgáljam.

Egy rendkívüli mozdulattal, amelynek leírására nem
vállalkozhatunk, Zaphod Beeblebrox két kézzel a két
homlokára csapott, s ugyanakkor a harmadik kezével az
egyik térdére.

– Hé, fiúk! – mondta. – Tiszta örület! Sikerült! Ott vagyunk
végre, ahová menni akartunk. Ez itt a Teljesút!

– A Teljesút? – kérdezte Ford.

– Úgy van, uram – mondta a pincér, rátéve még egy
lapáttal a türelemből –, ez itt a Teljesút, más néven a
Vendéglő a világ végén.

– Minek a végén? – kérdezte Arthur.

– A világén – ismételte meg a pincér igen artikuláltan és
főlözleges nyomatékkal.

– És mikor lett vége? – kérdezte Arthur.

– Néhány perc múlva lesz, uram – felelte a pincér, mély
lélegzetet véve. Igazából semmi szüksége nem volt rá, hisz
az életben maradásához nélkülözhetetlen gázkeveréket
egy apró intravénás készülékből kapta, amely a lábára volt

szíjazva. Vannak azonban olyan pillanatok, amikor az embernek muszáj mély lélegzetet vennie, bármin alapszik is a metabolizmusa.

– Most pedig – mondta –, ha végre volnának szívesek italt rendelni, odakísérném önöket az asztalukhoz.

Zaphod két arcán mániákus vigyor ömlött szét. A bárpulthoz lépett, és leadta a rendelést csaknem az egész készletre.

15. fejezet

A Vendéglő a világ végén egyike a legkülönlegesebb vállalkozásoknak a vendéglátás történetében. Az elpusztult világ maradékaira épült... az elpusztult világ maradékaira fog épülni... azaz mostanára már alighanem megépült, sőt egészen biztos, hogy...

Egyesek szerint az a legnagyobb gond az időutazással, hogy az ember könnyen a saját apjává vagy anyjává válhat. Tévedés! Ha a saját apáddá vagy anyáddá válsz, az még nem olyan gond, amin egy széles látókörű, modern család ne tudná túltenni magát. Attól sem kell félned, hogy véletlenül megváltoztatod a történelem menetét. A történelem nem változik, mert a részei úgy illenek egymásba, mint egy kirakós játék elemei. Az összes lényeges változás már azelőtt lejátszódott, hogy bekövetkezett volna az az esemény, amit meg kellett volna változtatnia, és így a végén szépen minden elrendeződik.

A legnagyobb gond egész egyszerűen nyelvtani természetű. A legfontosabb szakmunka ezen a téren dr.

Dan Strassenfressen műve, a Bevezetés az 1001 fő igeidőbe időutasoknak. Ebben le van írva például, hogyan kell kifejezni azt, ha valami úgy volt, hogy majd bekövetkezik veled a múltban; még mielőtt sikerült volna elkerülnöd azáltal, hogy két napot előreugrottál az időben, csak azért, hogy elkerüld a dolog bekövetkezését. Az illető eseményt különböző módon írják le aszerint, hogy a saját természetes idő aspektusából nézed-e, vagy a további jövő egy későbbi időpontjából visszapillantva vagy éppen a további múltból. További komplikációkkal járnak az olyan dialógusok, amelyeket a tényleges időutazás alatt folytatasz, miközben azzal a szándékkal mész egyik időpontból a másikba, hogy a saját apáddá vagy anyáddá válhass.

Legtöbb olvasó nem jut el tovább a könyvben a Félfeltételesen módosított szubinvertált plagális konjunktív szándékolt jövő a múltban című alfejezetnél, s ezért aztán az újabb kiadásokban az ez utáni oldalakat üresen is hagyják, a nyomdaköltségek csökkentése végett.

A GALAXIS útikalauz stoposoknak könnyedén elintézi az akadémiai absztrakciónak ezt a szövevényét, és csak annyi figyelmet szentel neki, hogy megjegyzi: a „befejezett jövő” fogalmát a jövőben ejteni célszerű, mivelhogy ilyen nem létezik.

A történetre visszatérve:

A Vendéglő a világ végén egyike a legkülönlegesebb vállalkozásoknak a vendéglátás történetében.

Az egészet egy elpusztult bolygó törmelékére építették; amelyet egy hatalmas időbuborék vesz(ettend) körül, és amelyet a világvége precíz időpontjára vetítenek előre.

Ez sokak szerint lehetetlen.

A vendégek helyet foglal(tandandotta)nak az asztaloknál, és ízletes ételeket fogyaszt(ottandandott)anak, miközben a köröttük felrobbanó teremtés színjátékában gyönyörköd(endettende)nek.

Ez sokak szerint szintúgy lehetetlen.

Bármikor be lehet(ettendettend) (leszt) tér(t)ni, anélkül hogy az ember előzetes(ettend)en helyet foglaltat(ottandottand)ott vol(t)na (majdt), minthogy visszamenőleg is el lehet intézni az ügyet, amikor már visszatértél a saját idődbe.

Ez, sokak kifejezett véleménye szerint, abszolúte lehetetlen.

Az étteremben a legkülönfélébb népekkel találkozhat(tálandat)sz széles e téridőből.

Ez, teszik hozzá a türelmes ellenzők, megint csak lehetetlen.

Annyiszor térsz be, ahányszor akarsz (a további nyelvtani korrekciókat illetően I. dr. Strassenfressen könyvét), csak egyre vigyázz, nehogy összetalálkozz önmagaddal, mert ez rendszerint kínos jelenetre vezet.

Ez, még ha a többi úgy volna is, mint ahogy nincs, már végképp lehetetlen, mondják a kételkedők.

Nincs más dolgod, mint hogy betégy a bankba egy dollárt a saját időben, és mire a világ végére érsz, a kamatos kamatból bőségesen fedezni tudod a világvégi lakoma fejedelmi költségeit.

Ez, vélik sokan, nemcsak hogy lehetetlen, de egyenesen gyagyaság is. Ezért van az, hogy a Bastablon csillagrendszer hirdetőügynökségei a következő szlogennel

rukkoltak ki: "Ha úgy érzi, hogy ma reggel egyik lehetetlen dolgot követi el a másik után, tetézzé meg a lehetetlent. Térjen be reggelire a Teljesútba, az egyetlen Vendéglőbe a világ végén.

16. fejezet

A bárnál Zaphod hamarosan úgy lefárasztotta magát, mint a disznó. A fejei össze-összeütődtek, a mosolyai pedig kijöttek a szinkronból. Elkészerítően boldognak érezte magát.

– Zaphod – mondta Ford –, nem mondanád meg, mi a fészkes foton történt? Úgy értem, ha képes vagy még beszélni. Merre voltál?

És merre voltunk mi? Nem nagy ügy, de szeretném tisztázni a dolgot.

Zaphod bal feje kijózanodott, miáltal a jobb még mélyebbre süllyedt az ital mámorába.

– Ja? – mondta. – Körülnéztem egy kicsit. Azt akarják, hogy keressem meg azt az embert, aki az Univerzumot irányítja, de nekem nincs kedvem találkozni vele. Szerintem a pasas nem tud főzni.

A bal feje végignézte, amint a jobb elmondja a mondókáját, aztán rábólintott.

– Így van – mondta. – Igyál még egyet.

Ford ivott még egy pángalaktikus gégepukkasztót, amit egyszer úgy jellemzett valaki, mint a bikacsökös rablótámadás alkoholos megfelelőjét, tudniillik sokba kerül, és árt az ember fejének. Akármilyen történt is döntötte el Ford,

nem számít.

– Ide hallgass, Ford – mondta Zaphod –, minden nagyon klassz és kóser.

– Úgy érted, hogy minden a tervek szerint halad?

– Nem – mondta Zaphod –, nem úgy értem, hogy minden a tervek szerint halad. Az se klassz, se kóser nem volna. Ha mindenáron tudni akarod, hogy mi történt, elég, ha annyit mondok: zsebemben volt az egész társaság. Oké?

Ford vállat vont.

Zaphod belevihogott az italába. Az felhabzott a pohár pereméig, és most utat kezdett rágni magának a bárpult márványába.

Odament hozzájuk egy vad kinézetű úrcigány, és elkezdett játszani nekik az elektromos hegedűjén. Zaphod adott neki egy csomó pénzt, mire az belement, hogy békén hagyja őket.

A cigány most Arthurt és Trilliant környékezte meg, akik odébb ültek a bárpultnál.

– Én nem tudom, miféle hely ez – mondta Arthur –, csak azt, hogy borsószik tőle a hátam.

– Igyál még egyet – javasolta Trillian. – Érezd jól magad.

– Most akkor melyiket? – kérdezte Arthur. – A kettő kölcsönösen kizárja egymást.

– Szegény Arthur, neked nem való ez az élet!

– Ezt nevezed te életnek?!

– Kezdesz úgy beszélni, mint Marvin.

– Marvin a legvilágosabb fejű gondolkodó, akit ismerek. Mit gondolsz, hogy lehetne rávenni ezt a hegedűst, hogy máshol gyakoroljon?

– Fáradjanak át az étterembe – lépett hozzájuk a pincér. – Az asztal terítve van.

Kívülről, ahonnan sohasem látni, az étterem egy óriási csillogó tengeri csillaghoz hasonlít, amelyet egy elhagyott sziklán vetettek partra a hullámok. A karokban vannak a bárók, a konyhák, az erőtergenerátorok, amelyek védik az egész építményt és vele együtt az elpusztult bolygó csonkját, amelyre épült, valamint az időturbinák, amelyek lassan ide-oda mozgatják ezt az egész dolgot a kritikus pillanat körül.

Középen egy hatalmas aranykupola található – csaknem egy teljes gömb –, ez az a hely, ahová most Zaphod, Ford, Arthur és Trillian belépett.

Pusztán csillogásból lehetett vagy öt tonna odabent, befedve minden szabad felületet. A maradék felület azért nem volt szabad, mert zsúfolva volt ékszerekkel, santraginusi kagylóhéjakkal, aranylevelekkel, mozaikcsempékkel, gyíkbőrökkel és millió más díszítéssel és dekorációval. Az üveg csillogott, az ezüst fénylett, az arany ragyogott, Arthur Dent pedig csak bámult.

– Ojjé! – mondta Zaphod. – Gromek!

– Hihetetlen! – álmélkodott Arthur. – Ezek az emberek! Meg ezek a dolgok itt!

– Ezek a dolgok – figyelmeztette Ford Prefect diszkréten – ugyancsak emberek.

– Ezek az emberek... – kezdte újra Arthur – meg ezek a többiek itt!

– És a világítás! – mondta Trillian.

– Meg az asztalok! – tette hozzá Arthur.

– És ezek a ruhák! – tódította Trillian.

A pincér arra gondolt, olyanok ezek itt ketten, mint két kikiáltó.

– A Világ Vége Étterem nagyon népszerű hely – mondta Zaphod, miközben dülöngélve utat keresett az asztalok labirintusában. Az asztalok némelyike márványból volt, mások pompás ultramahagóniból, egyesek pedig kimondottan platinából, s mindegyik körül egzotikus lények üdögélték, egymással, társalogva és az étlapot böngészve.

– Az emberek szeretnek ide kiöltözni – folytatta Zaphod. – Ettől válik olyan ünnepipé az egész.

Az asztalok legyezőszerűen voltak elhelyezve egy középső színpad körül, ahol egy kis együttes könnyűzenét adott elő. Arthur becslése szerint lehetett itt vagy ezer asztal. Az asztalok között szétszórtan pálmák lengedeztek, szökőkutak csobogtak, groteszk szobrok díszlettek; egyszóval, együtt volt az összes ismérve az olyan étteremnek, ahol nemigen számít a költség, amikor azt a látszatot kell kelteni, hogy a költség semmit sem számít. Arthur körülnézett a teremben, félig arra számítva, hogy kiderül, csak egy American Express-hirdetés forgatásába csöppent bele véletlenül.

Zaphod hátulról nekitántorodott Fordnak, aki visszatántorodott Zaphodnak.

– Hopplá! – mondta Zaphod.

– Zappo – felelte Ford.

– A dédapám jól elcseszte azt a komputert – mondta Zaphod. – Arról volt szó, hogy elvisz minket a legközelebbi

helyre, ahol enni lehet, és erre a Világ végében kötünk ki. Ezt még meg fogom köszönni neki adandó alkalommal, csak el ne felejtsem.

Szünetet tartott.

– Hé, tudod-e, hogy mindenki itt van? Mindenki, aki volt valaki.

– Volt? – kérdezte Arthur.

– A Világ végében az ember sokat használja a múlt időt – magyarázta Zaphod –, mert itt mindenen túl vagyunk már. Helló, fiúk! – köszönt oda egy leguán életformákból álló társaságnak. – Hogy voltunk, hogy voltunk?

– Nem Zaphod Beeblebrox az ott? – kérdezte az egyik leguán a másiktól.

– De, azt hiszem – mondta a másik leguán.

– Tiszta örület! – mondta az első leguán.

– Hiába, fura az élet! – mondta az első leguán.

– Olyan, amilyenné az ember formálja – mondta az első, és ezzel visszamerültek a hallgatásba. Várták, hogy elkezdődjön a világmindenség legnagyobb show-ja.

– Hé, Zaphod – mondta Ford, barátja karjáért nyúlva, és hála a harmadik pángalaktikus gégepukkasztónak, elvértve a fogást. Bizonytalan ujjal mutatott valahová.

– Az ott egy régi cimborám – mondta.

– Pörkölt Desiato! Látod azt a férfit annál a platinaasztalnál a platinaöltönyben?

Zaphod megpróbálta követni Ford ujját a tekintetével, de ettől szédülni kezdett. Végül felfedezte a mondott személyt.

– Ja, igen – mondta, s egy pillanattal később beugrott neki.

– Hé! – mondta. – Ez a srác aztán megamenő volt!

Megább, mint a legmegább menő. Rajtam kívül.

– Mért, ki a csoda ez? – kérdezte Trillian.

– Pörkölt Desiato?! – döbbsent meg Zaphod. – Hát nem tudod? Nem hallottál még a Katasztrófasúlytotta Területről?

– Nem – mondta Trillian az igazságnak megfelelően.

– Az volt a legnagyobb – mondta Ford –, a lehangosabb...

– A leggazdagabb... – tódította Zaphod.

– ... rockegyüttes a... a... – kereste a szavakat Ford.

– ... a világ történetében – mondta Zaphod.

– Nem – ismételte meg Trillian.

– Nézd már! – mondta Zaphod. – Nyakunkon a Világ vége, és még csak nem is éltél! Hát hol élsz te?

Zaphod karon fogta a lányt, és odavezette az asztalhoz, ahol még mindig ott ácsorgott a pincér. Arthur, aki nagyon elveszettnek és nagyon magányosnak érezte magát, követte őket.

Ford átverekedte magát a tömegben, hogy felújítsa az ismeretséget.

– Hé, izé, Pörkölt! – kurjantotta. – Hogy ityeg a fityeg? Örülök, hogy látlak, öreg fiú, hogy megy a ricsaj? Remek színben vagy!

Olyan szép zöldes, és a hájad is temérdek! Hihetetlen! – Hátba vágta a férfit, és meglepődött, hogy ez semmilyen reakciót nem vált ki belőle. A belsejében lötyögő pángalaktikus gégepukasztó azt tanácsolta neki, hogy ettől függetlenül folytassa a barátság elmélyítését.

– Emlékszel a régi szép napokra? – kérdezte. – Sokat lézengtünk együtt, mi? Az Illegális Bisztróra emlékszel? És Slim Nyakolajozójára? Meg a Jópipa Piapagodára? Azok

voltak a szép idők, he?

Pörkölt Desiato nem nyilvánította ki véleményét a tekintetben, hogy a mondott idők szépek voltak-e vagy sem, ám Ford nem zavartatta magát.

– És amikor egyszer éhesek voltunk, és egészségi ellenőröknek adtuk ki magunkat? Emlékszel? És kaját meg piát foglaltunk le mindenfelé. És a végén tényleg ételmérgezést kaptunk. És ott voltak azok a hosszú éjszakák, amikor egész éjjel dumáltunk és iszogattunk a Café Lou fölött bérelt bűdös szobákban. Tudod: Gretchen Townban, New Betel államban. És te mindig átmentél a szomszéd szobába, hogy dalokat írj az úrgonádra, amit úgy utáltunk valamennyien. Te meg azt mondtad, hogy téged ez nem érdekel, és mi azt feleltük, hogy minket meg igen, mert nekünk kell végighallgatni az egész utálatos nyekergést. – Ford szeme elhomályosult az átélt emlékektől.

– És azt is mondtad, hogy nem akarsz filmcsillag lenni, se semmilyen csillag – folytatta csillogó szemmel –, mert megveted az egész csillagrendszert. Erre mi azt mondtuk – mármint Hadra és Sulijoo és én –, hogy nemigen van más választásod. És erre, tessék, most egyre-másra csillagrendszereket vásárolsz.

Megfordult, hogy a környező asztaloknál ülők figyelmét is felhívja erre a körülményre.

– Íme, egy ember – mondta –, aki csillagrendszereket vásárol!

Pörkölt Desiato sem az állítás megerősítésére, sem annak megcáfolására nem tett kísérletet, s az ideiglenes közönség érdeklődése gyorsan lanyhult.

– Azt hiszem, itt berúgott valaki – motyogta a poharába egy püspöklila, bokorszerű egyed.

Ford kissé megtántorodott; majd lezökkent egy székre Pörkölt Desiatóval szemben.

– Hogy is van az a számod? – kérdezte, s támaszt keresve, megkapaszkodott egy borosüvegben. Az üveg felborult, s tartalma egy pohárba lötyyent. Hogy ne vesszen kárba, Ford kihörpintette a szerencsés kimenetelű baleset következményét.

– Tudod: az az igazi nagy számod – folytatta. – Hogy is van? Tramm! Tramm! Taramm! Valahogy így, nem? És a koncertnek azzal lesz vége, hogy az a hajó egyenest a napba zuhan, de igazán!

Ford öklével a tenyerébe csapva érzékeltette, hogy is megy ez. Sikerült ismét feldöntenie egy üveget.

– Hajó! Nap! Nyűi-dajjng! – rikkantotta. – Lézer meg efféle? Ti, srácok, bezzeg nem foglalkoztatok ilyen gyerekséggel! Napkitörésnél leburnulni, az az igazi! És azok az örületes nóták!

Pillantásával követte az üvegből kluttyogva ömlő nedűpatak útját az asztalon. Kéne valamit tenni ez ügyben, gondolta.

– Hé, te mért nem iszol? – kérdezte:

Szédülő agyával kezdett ráeszmélni arra, hogy valami hibádzik kettejük találkozása körül, s hogy ez valamilyen formában összefügg azzal a ténnyel, hogy a vele szemben ülő platinaöltönyös, ezüstkalapos, dagadt férfi nem mondott semmi olyat, hogy „Szia, Ford!” vagy „Ezer éve nem láttalak, öreg cimbora”, sőt ha már itt tartunk, egyáltalán meg sem szólalt. Sőt ami azt illeti, még a szempillája sem

rezdült egész idő alatt.

– Pörkölt? – szólította meg Ford.

Hirtelen nagy, húsos kéz landolt hátulról a vállán, és félrelódította.

Ford minden ceremónia nélkül lecsúszott a székről, és kíváncsian meregette a szemét felfelé, hátha felfedezi az udvariatlan kéz tulajdonosát. A tulajdonost nem volt nehéz észrevenni, tekintve, hogy volt vagy kettő tíz magas, s a felépítése sem volt kimondottan véznának mondható. Ami azt illeti, a felépítése leginkább egy bőrdíványéval mutatott hasonlóságot, amennyiben a, fényes bőr alatt sokok kemény töltőanyag dudorodott. Az öltöny, amely a férfi testére feszült, olyanformán festett, mintha az lett volna a kizárólagos funkciója, hogy azt szemléltesse, milyen nehéz is egy ilyen testet öltönybe préselni. A férfi arcának textúrája narancshéjhoz volt hasonló, míg a színe inkább egy érett almáéra emlékeztetett, ám ezen a ponton minden hasonlóság véget ért az általában kellemesnek tartott dolgokkal.

– Hé, öcskös... – mondta egy hang a férfi szájából, ami úgy hangzott, mintha kemény hányattatásoknak lett volna kitéve odalent a mellkasában.

– He? – vette fel Ford a társalgás fonalát. Bizonytalanul talpra állt, és csalódottan konstátálta, hogy a feje búbja nem hajlandó egy bizonyos pontnál feljebb emelkedni a férfi teste mentén.

– Kopj le – javasolta a férfi.

– Nocsak – mondta Ford azon tanakodva, hogy vajon bölcs dolog-e, amit mond. – Mért, kicsoda maga?

A férfi egy pillanatra elgondolkodott. Nem volt hozzászokva az effajta kérdésekhez. Mindazonáltal, egy idő után kirukkolt a válasszal.

– Én vagyok az a pasas, aki azt mondja neked, hogy kopj le – felelte –, mielőtt lekoptatnának.

– Ide hallgasson – mondta Ford idegesen, s azt kívánta, bárcsak a feje abbahagyná a pörgést, hogy végre nyugodtan elemezhetné a szituációt. – Ide hallgasson – folytatta –, én régi ismerőse vagyok a Pörköltnek, és...

Pörkölt Desiatóra nézett, aki még csak nem is pislantott egész idő alatt.

– ... és... – ismételte meg Ford, miközben alkalmas szót keresett az „és” utánra:

A nagydarab férfinak egy egész mondata akadt erre a célra. Ki is mondta.

– És én Mr. Desiato testőre vagyok – hangzott a mondat –, tehát én vagyok felelős a testéért, a tiedért viszont nem vagyok felelős, úgyhogy jobb, ha elviszed innen, mielőtt valami baja esik.

– Álljon meg a menet! – mondta Ford.

– Megállásról szó sem lehet! – bömbölte a testőr. – Indíts! Mr. Desiato nem beszél senkivel!

– Hagyhatná talán, hogy ő maga mondja el a véleményét ezzel kapcsolatban! – mondta Ford.

– Nem beszél senkivel! – üvöltötte a testőr.

Ford újabb sürgető pillantást vetett Pörkölt felé, és kénytelen volt elismerni, hogy a tények a testőrt igazolják. Nemcsak az érdeklődése volt meglehetősen lagymatag régi barátja, Ford iránt, de a legcsekélyebb mozgás jelét

sem mutatta.

– De miért? – kérdezte Ford. – Mi van vele?

A testőr megmondta neki.

17. fejezet

A GALAXIS Útikalauz stopposoknak megjegyzi, hogy a Katasztrófasúlytotta Terület, ez a Gagrakaki Elmezónából származó plutóniumrock-együttes, általánosan elfogadott vélemény szerint nemcsak a Galaxis lehangosabb rockegyüttese, de minden zajforrások lehangosabbika is egyúttal. Tapasztalt koncertlátogatók szerint a hangegyensúly a színpadtól harminchét mérföldnyire elhelyezett betonbunkerek belsejében a legoptimálisabb. A zenészek távirányítással szólaltatják meg hangszereiket vastag hangszigetelésű űrhajójukból, amely ilyenkor a bolygó – sokszor egy egész másik bolygó – körül kering.

Dalaik egészükben véve igen egyszerűek, és többnyire azt a jól bevált sémát követik, amelyben a lánylány és a fiúlány egymásba szeret az ezüstösen csillogó hold alatt, amely a végén tisztázatlan körülmények között felrobban.

Sok világban egyszer s mindenkorra megtiltották fellépésüket; néha esztétikai okokra hivatkozva, de többnyire azért, mert az együttes koncertfelszerelése ellentmondásban állt a stratégiai fegyverekre vonatkozó helyi korlátozó egyezményekkel.

Ez persze nem fosztotta meg őket attól az extrajövedelemtől, amelyre a tiszta hipermatematika határainak kitágítása révén tettek szert. A könyvelői

kutatások főnökét mellesleg épp akkortájt nevezte ki a Maximegalon Egyetem a neomatematika professzorának, ezzel akarván elismerni a Katasztrófasújtotta Terület adóbevallására vonatkozó általános és speciális elméletét, amelyben bebizonyította, hogy a téridő-kontinuum textúrája nemcsak hogy görbült, de kimondottan horpadt.

Ford visszatért az asztalhoz, ahol Zaphod, Arthur és Trillian ült, és arra várt, hogy elkezdődjön a móka.

– Jó volna harapni valamit – mondta Ford.

– Helló, Ford – mondta Zaphod. – A zajgyártó gyerekekkel beszélgettél?

Ford diplomatikusan biccentett.

– A Pörkölttel? Ja, olyasformán.

– Mit mondott?

– Hát... izé... nem valami sokat. Hmm...

– Igen?

– Ezt az évet halottként tölti az adózás miatt. Muszáj leülnöm egy kicsit.

Leült.

A pincér odajött az asztalhoz.

– Óhajtják az étlapot? – érdeklődött. – Vagy a konyhafőnök ajánlatával találkozónak inkább?

– He? – mondta Ford.

– He? – kérdezte Arthur.

– He? – csatlakozott Trillian az előtte szólókhöz.

– Ez már döf – mondta Zaphod. – Lássuk a medvecukrot!

Az éttermi komplexum egyik szárnyában egy magas vékony, esetlen alak félrehúzta a függönyt; szemei az

elmúlást fürkészték.

Nem volt valami szép az arca, talán azért, mert oly sokszor nézett már farkasszemet az elmúlással. Először is, túl hosszú volt ez az arc, a szemek túl mélyen ültek benne, az orcái túl horpadtak voltak, az ajkai túlságosan előrefittyedtek, s amikor szétnyíltak, a kibukkanó fogak túlságosan is egy töklámpára emlékeztették a szemlélőt. A függőnyt fogó kezek szintén túl hosszúak és vékonyak voltak, s ezenkívül hidegek is. Ernyedten lógtak a függöny redői mentén, s azt a benyomást keltették az emberben, hogy ha a gazdájuk nem ügyelne rájuk árgus szemekkel, menten elkúsznának valami félreeső zugba, hogy elmondhatatlan dolgokat műveljenek egymással.

A sovány férfi elengedte a függőnyt, s az arcvonásain játszadozó borzalmas fény eltűnt, hogy kiesebb játszóteret keressen magának.

A férfi egy darabig fel és alá járkált a szűk szobában, akár egy esti imádságát zsolozsmázó ájtatosmanó, majd leült a kecskelábú asztal mellé, egy roskatag székbe, hogy még egyszer átfussa a szövegét.

Megszólalt a csengő.

A férfi félretolta a vékony paksamétát, és felállt. Erőtlenül végigsimította a zakóját díszítő szivárványszínű flittereket, és kilépett az ajtón.

Az étteremben elhalványult a világítás. A zenekar gyorsította az iramot, s a színpad közepére vezető lépcsősor sötétségbe borult.

A homályt egyetlen reflektor vakító fényoszlopa döfte át, amely a lépcsőre irányult.

Magas, csillogó-villogó ruhájú alak jelent meg a lépcsőn. Könnyed szökkenéssel a színpadon termett; a mikrofonhoz lépett, és hosszú, vékony kezének egyetlen mozdulatával leszedte az állványról. Kecses meghajlásokkal nyugtázta a közönség tapsát, rájuk villantva tóklámpamosolyát. Lelkesen integetett a közönség soraiban ülő barátainak, noha egy sem volt jelen, és várta, hogy a taps elcsituljon. Jobb tenyerét feltartva megeresztett egy mosolyt, amely nemcsak hogy fültől fülig terjedt, de mintha túllépte volna az arca szabta határokat is.

– Köszönöm, hölgyeim és uraim! – kiáltotta. – Nagyon köszönöm. Igazán nagyon köszönöm.

Csillogó szemmel méregette a jelenlévőket.

– Hölgyeim és uraim – mondta. – Az általunk ismert Univerzum több mint százhetventrillió éve létezik, s alig több mint félóra múlva ér véget. Üdvözlöm önöket a Teljesúton, a Világ Vége étteremben!

Egy ügyes mozdulattal újabb spontán tapsot provokált, majd egy másik kézmozdulattal csendet parancsolt.

– Engedjék meg, hogy házigazdájuk legyek ezen az estén – mondta. – A nevem Max Quordepleen. – Ezt persze mindenki tudta, hiszen a szám Galaxis-szerte népszerű volt, s a bemutatkozásra csak az újabb taps kiprovokálása végett került sor, amit Max szabadkozó mosollyal vett tudomásul. – Egyenest az idő túlsó végéből jövök, ahol a Big Bang Burger Bár műsorát vezettem – mondhatom, hölgyeim és uraim, igen izgalmas esténk volt! –, s csak azért vagyok itt, hogy együtt lehessenek önökkel ezen a történelmi jelentőségű rendezvényen, amely a történelmet

magát hivatott lezárni.

Újabb tapsorkán tört ki, amely azonban igen gyorsan elcsitult, mivel a fény tovább halványodott a teremben. Az asztalokon lévő gyertyák maguktól lángra lobbantak, meglepett sóhajokat váltva ki a publikumból, s ezernyi apró vibráló fénnel és milliónyi intim árnyékkal hintve be a jelenlévőket.

Remegő izgalom hullámai csaptak át az egyre sötétedő éttermen. Az étkezők fölötti hatalmas aranykupola lassacskán halványulni kezdett, mind nagyobb teret engedve át a sötétségnek.

Max fojtott hangon folytatta:

– Lám, hölgyeim és uraim – lehelte a mikrofonba –, a gyertyák kigyúltak, a zenekar lágy muzsikával andalít minket, az erőtérpajzzsal védett kupola átlátszóvá halványult fölöttünk, felfedve a sötét és komor égboltot, amely felfúvódott és ólomszürke csillagok időtlen fényétől terhes. Minden együtt van tehát ahhoz, hogy ez a ma esti apokalipszis igazán emlékezetes legyen!

Hirtelen abbamaradt a lágy muzsika. Néma döbbenet ereszkedett mindazokra, akiknek új volt a látvány.

Baljós fény öntötte el a nézőteret. Alattomos volt ez a fény, kegyetlen, örvénylő forrongással teli, olyan, amely még a poklot is félelmetesebbé tette volna.

A világ a végéhez közeledett.

Néhány végtelennek tűnő másodpercig az étterem némán keringett a dühögő ürességben. Aztán Max ismét megszólalt:

– Ha netán akadna önök közt olyan, aki az alagút végét

Jező fényt kereste – mondta –, hát ez itt az!

A zenekar ismét játszani kezdett.

– Köszönöm, hölgyeim és uraim! – kiáltotta Max. – Egy perc múlva újra önökkel vagyok. Addig is Mr. Reg Storno és kiváló zenekara, a Kataklizma Combo gondjaira bízom önöket. Nagy tapsot, hölgyeim és uraim, Regnek és a fiúknak! Megérdemlik.

Az egek vészjósló háborgása tovább folytatódott.

A közönség vonakodva tapsolni kezdett, majd kisvártatva visszatért a normális társalgás. Max az asztalok között sétált, tréfákat sütött el, nevetve hangoskodott, egyszerűen végezte a dolgát.

Zaphod Beeblebrox asztalához nagy, tőgyes állat közelített. Jó húsú négy lábú volt, a szarvasmarhafélék családjából, jókora vizenyős szemekkel, kicsiny tülkökkel. Az ajkai olyanféle fintorba húzódtak, amit kis híján megnyerő mosolynak lehetett volna mondani.

– Jó estét – zökkent le nehézkesen a tomporára. – Én vagyok a konyhamester ajánlata. Felajánlhatom önöknek a testrészeimet?

Rövid kérdés után kényelmesebb pozícióba rendezte a hátsó fertályát, majd békésen végignézett rajtuk.

Az állat jámbor tekintete a hitetlenkedő meghökkenés pillantásaival találkozott Arthur és Trillian részéről, lemondó vállrándítással Ford Prefectérről és a leplezetlen étvágy kifejezésével Zaphod Beeblebroxéről.

– Talán egy szelet hátszint? – javasolta az állat. – Fehérboros mártásban dinstelve?

– Ööö... mármint hogy az ön... a magá... ebből a hátból itt?

– suttogta Arthur szörnyülködve.

– Hát persze hogy az enyémből, uram – bődült el az állat készségesen. – Ki másét tudnám felajánlani?

Zaphod talpra ugrott, és szakértő módon lapogatta-tapogatta az állat hátát.

– És nagyon jó a felsálam is –, dűnnyögte az állat. – Nagy súlyt helyeztem az izomfejlesztő gyakorlatokra, és rengeteg szemestakarmányt fogyasztottam ennek érdekében. – Diszkrét nyögéssel felbőgött egy takarmánycsomót, kérődzött rajta egy kicsit, majd ismét lenyelte.

– Vagy egy kis bélszint inkább? – ajánlotta.

– Úgy érted, hogy ez az állat csakugyan azt akarja, hogy megegyük? – suttogta Trillian Fordnak.

– Hogy én? – rökönödött meg Ford. – Nem értek én semmit!

– Ez egyszerűen iszonyatos! – fakadt ki Arthur. – A legvisszataszítóbb dolog, amiről életemben hallottam.

– Mi a probléma, földlakó? – kérdezte Zaphod, aki időközben az állat hatalmas temporára helyezte át figyelmét.

– Csak az – mondta Arthur –, hogy nincs kedvem olyan állatot megenni, amelyik felkínálja magát. Szívtelenség volna.

– Még mindig jobb, mint olyan állatot megenni, amelyik nem akarja, hogy megegyék – érvelt Zaphod.

– Nem erről van szó – tiltakozott Arthur. Aztán gondolkodott egy csöppét. – Na jó – folytatta –, lehet, hogy erről. Nem érdekel, nincs kedvem erről vitatkozni. Azt hiszem...

Az Univerzum halálos kínban őrjöngött körülöttük.

– Azt hiszem, elég lesz egy kis zöldségsaláta is – nyögte ki.

– Megkérhetném, hogy vegye fontolóra a májamat? – kérdezte az állat. – Feltételezésem szerint igen lágy és porhanyós lehet már, ugyanis hónapok óta tömetem magam ennek érdekében.

– Zöldségsalátát kérek – mondta Arthur nyomatékkal.

– Zöldségsalátát? – Az állat rosszallóan forgatta a szemeit.

– Csak nem azt akarja mondani – kapta fel a vizet Arthur –, hogy már egy kis zöldségsalátát sem ehetek?!

– Én nem – mondta az állat. – Ellenben sok olyan növényt ismerek, amelyik határozottan ellenzi az ilyesmit. Épp ezért határozták el a végén, hogy az egész szövevényes probléma megoldására olyan állatokat tenyésztenek ki, amelyek ténylegesen arra vágnak, hogy megegyék őket, és ezt az óhajukat határozottan ki is nyilvánítják. Ez vagyok én – tette hozzá biccentve.

– Kérek egy pohár vizet – mondta Arthur.

– Nézd – mondta Zaphod. – Mi enni jöttünk ide, nem állati szövetekről szövegelni. Négy adag bifszteket kérünk, mégpedig iziben! Ötszázhetvenhatmilliárd éve nem ettünk egy falatot sem!

Az állat talpra kecmergett, majd diszkréten felbőgött.

– Igen bölcs döntés volt, uram, ha szabad megjegyeznem. Rendben – mondta. – Akkor hát megyek, és főbe lövöm magam.

Megfordult, és barátságosan Arthurra kacsintott.

– Ne aggódjon, uram, gyűlölöm az állatkínzást. Nagyon humánus leszek magamhoz – mondta, és sietség nélkül

elindult a konyha felé.

Percekkel később a pincér négy hatalmas, gőzölgő hússzelettel tért vissza. Zaphod és Ford habozás nélkül falni kezdett. Trillian várt egy kicsit, aztán vállat vont, és ugyancsak hozzáfogott az evéshez.

Arthur émelyegve meredt az adagjára.

– Hé, földlakó! – mondta Zaphod maliciózus mosollyal azon az arcán, amelyik éppen nem tömte magát. – Látom, hogy valami rág. Rágjál inkább te is!

A zenekar pedig csak játszott tovább.

Az éttermet emberek és dolgok felszabadult csevegése töltötte ki. A hangfoszlányok egzotikus növények illatával keveredtek, amelyhez extravagáns ételek és csalóka italok aromája vegyült. Eközben odakint az egyetemes kataklizma lélegzetelállító kifejtet felé közeledett a tér végtelen tartományában. Max az órájára pillantott, és egyetlen lendülettel a színpadon termett.

– Nos, hölgyeim és uraim – mondta boldogan –, remélem, jól érzik magukat ezekben az utolsó percekben.

– Igen – kiáltották jó páran azok közül, akik igent szoktak kiáltani, ha egy komédiás megkérdi a közönséget, jól érzik-e magukat.

– Na, hát ez remek! – lelkesedett Max. – Igazán remek. Miközben pedig a fotonvihar kavargó örvényei köröttünk gyülekeznek, készen arra, hogy ízekre tépjék az utolsó vörös napot is, megnyugvással tölt el a tudat, hogy kényelmesen hátradőltek székeikben, s rövidesen együtt fogjuk végigélni ezt a mindannyiánk számára minden bizonnyal feledhetetlenül izgalmas végső élményt.

Hatásszünet következett. Csillogó szemével magára vonta a közönség minden figyelmét.

– Higgyék el, hölgyeim és uraim – mondta –, az utolsó pillanat nem egy utolsó dolog.

Újabb szünetet tartott. Ma este tökéletes volt az időzítés. Újra és újra végigcsinálta ezt a show-t, estéről estére. Nem mintha az este szó bármi jelentéssel bírt volna az időnek eme végezetén. Nem volt itt semmi más, csak az utolsó pillanat végtelen ismétlődése, miközben az étterem hol előre, hol meg hátra billent az idő legvégső peremén.

Mindazonáltal ez az „este” jól sikerült; s Max visszataszító tenyerében tartotta az egész kéjtől vonagló közönséget. Olyan halkán folytatta, hogy a jelenlévőknek erőlködniük kellett, hogy hallják a szavait.

– Ez itt – mondta – ténylegesen a legvégső vég, a dermesztő magány netovábbja, amelyben az egész fenséges teremtés létezését veszti. Semmi sem fejezi ki jobban a lényegét, mint a tömör mondás: „Ennyi!”

Max még jobban levette a hangerőt. A beálló csendben még egy légy sem merte volna megköszörülni a torkát.

– Ami ez után következik – mondta –, az a nihil maga. Üresség. Semmi. A feledés feledése.

Max szeme újra felcsillant. Vagy kacscintott volna?

– No és persze a desszert, valamint az aldebarani italok finom választéka!

A zenekar tust húzott. Max nem örült a tusnak. Nem volt rászorulva. Nem, az ő kaliberével. Úgy bánt a közönségével, mint muzsikussal a hangszerével. A nézők megkönnyebbülten felnevettek. Max folytatta:

– És végre – kiáltotta vidáman – nem kell aggódniuk a másnaposság miatt, mert a másnap mint olyan értelmét veszti.

Széles vigyorral fordult a boldog, hahotázó közönség felé. Az égre pillantott, amely estéről estére megismételte ugyanazt a haláljelenetet. Pillantása csak egy másodperc töredékéig időzött az égen. Ahogy egyik profi megbízik a másokban, úgy bízott benne, hogy az most is meg fogja tenni a magáét.

– Most pedig – mondta, miközben páváskodva körbejárta a színpadot –, megkockáztatva, hogy a pusztulás és hiábavalóság csodálatos érzése csorbát szenved ezen az estén, üdvözölni szeretnék néhány jelen lévő társaságot. Előhúzott egy kártyát a zsebéből.

– Van itt egy... – felemelte a kezét, hogy visszatartsa az ujjongást – van itt egy bizonyos társaság a Zanzellquasur Flamarion Bridzs Klubból? Nem látom őket.

Hátulról izgatott nevetgélés hangzott fel, de Max úgy tett, mintha nem hallotta volna. Körüljártatta fürkésző tekintetét a termen.

– Vagy mégis itt volnának? – kérdezte ismét a hangosabb reakció reményében.

Mint mindig, most is bevált a számítása.

– Ah, szóval, itt vannak! Nagyszerű! Uraim, az utolsó játszma következik. Aztán semmi csalás! Ne feledjék el, hogy ünnepélyes pillanatok tanúi vagyunk.

Besöpörte a nevetést.

– Van-e itt... van-e itt egy... kisebb istenségekből álló társaság Asgard Csarnokából?

Max jobbjá felől mennydörgés robaja hangzott. Villámok cikáztak át a színpad felett. Sisakos és bozontos férfiak kis csoportja emelte Maxra poharát, szemlátomást elégedetten önmagukkal.

Néhaiak, gondolta Max.

– Óvatosan azzal a pörölyvel, uraim! – mondta.

A társaság megismételte a villámos mutatványt, amit Max feszes mosollyal nyugtázott.

– Harmadjára – mondta – néhány Fialat Konzervatívot szeretnék üdvözölni a Szíriusz B-ről. Itt vannak?

Egy csapat csinosan öltözött fiatal kutya felfüggesztette egymás zsömlével való hajigálását, s most érthetetlen vakkantások közepette a színpadot vették célba.

– Pontosan – mondta Max. – Remélem, tisztában vannak azzal, hogy csak saját magukat okolhatják! Végül... – mondta Max ünnepélyes arckifejezéssel, miután elcsendesítette a nézőket – végül, azt hiszem, körünkben üdvözölhetünk ma este egy hívő csoportot is, amelynek tagjait, a Nagy Zarquon Próféta Második Eljövetelének Egyháza egyesíti szilárd hitükben.

A nevezett társaság úgy húsz főt számolhatott. A puszta földön ültek, aszkétához illő öltözékben. Idegesen kóstolgatták az ásványvizet poharaikból, s igyekeztek távol tartani magukat az ünneplő tömegtől.

Rosszalló pislogással ültek a rájuk irányított reflektorfényben.

– Íme, itt vannak – mondta Max. – Csak ülnek, és várnak türelemmel. Zarquon azt mondta nekik, hogy visszajön, de elég régóta várat magára. Erősen bízom benne, hogy

igyekezni fog, mert már csak nyolc perce van hátra.

Zarquon követői mereven ültek, igyekezték kívül rekeszteni magukat a kaján nevetés hullámain, amelyek átcsaptak fölöttük.

Max lecsillapította a hallgatóságot.

– Komolyságot kérek, több komolyságot! Nem illik gúnyt űzni mások mélyen átértett hitéből. Úgy vélem, a Nagy Zarquon Próféta megérdemel egy hangos tapsot...

A közönség engedelmesen tapsolni kezdett.

– ... akárhol tölti is ezeket a perceket!

Max csókot fújt a kőarcú társaságnak, és visszatért a színpad közepére.

Közelebb húzott egy magas széket, és helyet foglalt a tetején.

– Olyan csodálatos látni – fecsegett tovább –, hogy ennyien eljöttek ide ma este. De komolyan, hát nem csodálatos?! Mert tudom; sokan önök közül újra meg újra eljönnek ide, hogy végignézzék a mindenség legvégső pillanatait, hogy aztán hazatérjenek a saját korukba, a családjukhoz, hogy új és jobb társadalmakat formáljanak maguk körül, vagy hogy jogosnak érzett célokért kegyetlen háborúkat vívjanak egymással. Mindez igazán reménnyel tölti el az embert az élet jövőjét illetően. No persze – intett a fölöttük és körülöttük villámló fürgeteg felé – azzal a zárójeles megjegyzéssel, hogy a jövő, mint olyan, nem létezik...

Arthur Fordra nézett. Még nem dolgozta fel magában ezt az egészet.

– Ide figyelj – mondta. – Most komolyan: ha vége lesz a világnak... akkor nekünk is annyi, nem?

Ford három pángalaktikus gégepukkasztó utáni pillantást vetett Arthurra, amit más szóval meglehetősen bizonytalanoknak lehetne mondani.

– Nem – mondta. – Az a helyzet – folytatta –, hogy amíg idebent vagy, körülvesz ez a fantasztikus, erőtérszerűséggel védett időhorpadási dolog. Vagy legalábbis azt hiszem.

– Ja? – mondta Arthur, majd ismét a tányér levesre koncentrált, amit sikerült kiharcolnia a pincértől a bifsztek fejében.

– Ide nézz – mondta Ford. – Mindjárt elmagyarázom. Felvett az asztról egy szalvétát, és tétován gyűrögetni kezdte.

Figyelsz? – kérdezte. – Képzeld el, oké, hogy ez a szalvéta itt az időmindenség, oké? És ez a kanál jelenti itt az anyagörbület transzdukcióját.

Fordnak meglehetősen erőfeszítésébe került ez utóbbi kimondása, s ezért Arthur nagyon nem szívesen szakította félbe.

– Azzal a kanállal akartam enni – bökte ki végül.

– Jól van – mondta Ford. – Akkor vegyük ezt a kanalat itt – szemelt ki egy kis fakanalat a mustáros edényben. – Ez ugyanúgy megteszi. – A kanál kiemelése azonban túl nehéz feladatnak bizonyult, ezért feladta. – Nem, ez a villa itt még jobb lesz...

– Hé, hagyd békén a villámat! – szólt rá Zaphod.

– Jó, jó – mondta Ford. – Rendben. Akkor hát mondjuk, hogy ez a borospohár itt az időmindenség...

– Melyik? Amit épp most löktél le az asztról?

- Ki, én?
- Igen.
- Na jó, akkor ezt hagyjuk – mondta Ford. – Úgy értem, ide hallgass. Tudod-e... tudod-e, hogyan is pattant elő ez az egész Univerzum valójában?
- Nem nagyon – mondta Arthur, azt kívánva, bár sose bonyolódott volna ebbe az egészbe.
- Nem baj – mondta Ford –, akkor képzeld el ezt. Oké? Itt egy kád. Oké? Egy nagy, kerek kád. És az egész ébenfából van.
- Miből? – kérdezte Arthur. – Harrodsot elpusztították a vagonok!
- Nem számít.
- Mindig ezt mondd.
- Ide hallgass.
- Oké, oké.
- Itt ez a kád, érted? Mondjuk, hogy itt van. És ébenfából van. És kúp alakú.
- Kúp alakú? – csodálkozott Arthur. – Miféle...?
- Sss! – intette le Ford. – Kúp alakú, és kész! Szóval, fogod a kádat, és teletöltöd finom, fehér homokkal. Világos? Vagy cukorral. Finom, fehér homokkal és/vagy cukorral. Akármivel. Nem számít. Cukor is megteszi. Amikor aztán tele van, kihúzod a dugót... Figyelsz?
- Figyelek.
- Szóval kihúzod a dugót, és az egész kiörvénylik. Érted: kiörvénylik a lefolyón.
- Értem.
- Dehogy érted! Nem értesz te semmit. Még el sem

jutottam a cseles részhez. Akarod hallani a cseles részt?

– Miféle cseles részt?

– Na, akkor elmondom neked a cseles részt.

Ford erősen törte a fejét egy darabig, megpróbálván felidézni a dolog cseles részét.

– A cseles rész – mondta – a következő. Szépen lefilmezed, ahogy a cukor kifolyik.

– Cseles – ismerte el Arthur.

– Szerzel egy felvevőt, és lefilmezed az egészet.

– Cseles.

– A cseles rész nem ez. A cseles rész az – most már emlékszem –, szóval, az a cseles része a dolognak, hogy aztán visszafelé játszod le a filmet a vetítőben!

– Visszafelé?

– Úgy van! Épp ez a cseles az egészben. Szépen leülsz, és nézed, ahogy az egész cukor fölfelé kavarog a lefolyóból, és megtölti a kádat. Érted?

– Szóval így jött létre az Univerzum? – kérdezte Arthur.

– Nem – felelte Ford –, de nagyon megnyugtató látvány.

Ford a poharáért nyúlt.

– Hol van a poharam? – kérdezte.

– A földön.

– Aha!

Miközben Ford hátradöntötte a székét, hogy körülnézzon odalenn, nekiütközött az apró, zöld pincérnek, aki egy hordozható telefontal közeledett feléjük.

Ford elnézést kért a pincértől. Elmondta, hogy csak azért fordulhatott elő a dolog, mert rendkívül részeg.

A pincér erre azt felelte, hogy nincs semmi baj, és teljesen

meg tudja érteni a helyzetet.

Ford megköszönte a pincérnek szíves elnézését, majd megpróbálta barátságosan üstökön ragadni, de elvétette egy arasszal, és becsúszott az asztal alá.

– Mr. Zaphod Beeblebrox? – érdeklődött a pincér.

– Ööö... igen? – mondta Zaphod felemelve tekintetét a harmadik adag bifsztekről.

– Telefonhívása van, uram.

– Micsoda?

– Telefonhívása, uram.

– Nekem? Itt? Honnan tudják, hogy itt vagyok?

Az egyik agya lázasan kutatott a lehetőségek között. A másik nagy élvezettel merengett az étel fölött, amelynek belapátolását a pincér közbelépése sem szakította félbe.

– Ha nem haragszik meg érte, folytatom az evést – mondta az evő fej, és folytatta az evést.

Olyan sokan voltak a nyomában, hogy már a számukat sem tudta. Nem lett volna szabad olyan feltűnően viselkednie. Na és miért ne? – gondolta. – Honnan tudod, hogy jól érzed magad, ha más észre sem veszi?

– Lehet, hogy valaki leadta a drótot a Galaktikus Rendőrségnek – vélte Trillian. – Mindenki látta, amikor bejöttél.

– Úgy érted, hogy telefonon akarnak letartóztatni? – kérdezte Zaphod. – Meglehet. Elég veszélyes fickó vagyok, ha sarokba szorítanak.

– Ja – mondta egy hang az asztal alól. – Olyan hirtelen darabokra hullasz, hogy az emberek azt hiszik, aknaszilánk érte őket.

– Hé, mi van máma? Ítéletnap vagy mi?! – háborgott Zaphod.

– Remélem, azt nem akarjuk kivárni – jegyezte meg Arthur idegesen.

– Mért? Ráérünk, nem? – mondta Zaphod. – Na jó, szóval, ki az a pasas a telefonban? – fordult a pincérhez. – Hé, öcskös, felkelni! – rúgott Fordba. – Szükségem lehet rád.

– Sajnos, uram – mondta a pincér –, nem állok személyes ismeretségben a szóban forgó fém úriemberrel...

– Fém?

– Igen, uram.

– Fémet mondott?

– Igen, uram. Azt mondtam; hogy nem állok személyes ismeretségben a szóban forgó fém úriemberrel...

– Rendben, folytassa.

– Azt az információt kaptam tőle; hogy számos évezreden át várta az önök visszatérését. Az a benyomásom támadt, hogy meglehetősen sietséggel távoztak innen.

– Innen? – csodálkozott Zaphod. – Ugratni akar? Még csak most jöttünk ide.

– Valóban, uram – makacskodott a pincér –, csakhogy értesülésem szerint, megérkezésük előtt innen távoztak.

Zaphod először az egyik, aztán a másik agyában forgatta a gondolatot.

– Azt akarja mondani, hogy mielőtt ide megérkeztünk, innen távoztunk?

Fárasztó éjszaka lesz ez a maim, gondolta a pincér.

– Pontosan, uram – mondta.

– Pajtikám, neked elment az eszed! – mondta Zaphod.

– Alljon meg a menet! – emelkedett Ford ismét az asztal szintje fölé. – Hol is vagyunk most pontosan?

– Hogy abszolút pontosan fejezzem ki magam, uram, ez itt a Dögcsillag B Világa.

– De hát épp onnan jövünk! – tiltakozott Zaphod. – Onnan jöttünk ide, a Világ Vége étterembe!

– Úgy van, uram – mondta a pincér, s úgy érezte magát, mint a maratoni futó, aki kemény hajtás után végre befordul a célegyenesbe.

– Az egyik a másik romjaira épült.

– Nocsak – mondta Arthur tudálékosan. – Úgy érti, hogy csak az időben utaztunk, a térben nem?

– Ide hallgass, te félig fejlett majomszabású – vágott közbe Zaphod –, nem volna kedved inkább fára mászni?

Arthur feldühödött.

– Ó, hogy az ördög tikitakizzon a fejeddel, te négyszemű! – förmedt Zaphodra.

– Bocsánat, uram – mondta a pincér Zaphodnak. – Igaza van a majmának.

Arthur sistergett a dühtől, de semmi nem jutott az eszébe, amivel visszavághatott volna.

– Azt hiszem, ötszázhetvenhatmilliárd évet ugrottak előre, anélkül hogy a helyük megváltozott volna – magyarázta a pincér mosolyogva. Csodálatos érzés volt a győzelem a reménytelennek tűnő eséllyel szemben.

– Ez az! – kiáltotta Zaphod. – Megvan! Megmondtam a komputernek, hogy vigyen el minket a legközelebbi helyre, ahol enni lehet, és pontosan így is történt. Attól az ötszázhetvenhatmilliárd évtől eltekintve egy tapodtat sem

mozdultunk. Szép munka volt!

Mind egyetértettek abban, hogy szép munka volt.

– De ki lehet az a pofa a telefonban? – tűnődött Zaphod.

– Na és Marvinnal mi van? – érdeklődött Trillian.

Zaphod a homlokára csapott.

– A Paranoid Android! Otthagytam búslakodni a Dögcstillag B Világában.

– Ez mikor volt?

– Hogy is? Úgy ötszázhetvenhatmilliárd éve, azt hiszem – mondta. Zaphod. – Hé, maga, palackpostás tábornok, ide azzal a készőrüléssel!

Az apró pincér szemöldöke zavart vándorlásba kezdett a homlokán.

– Bocsánat, uram? – értetlenkedett.

– Pincér, a telefont! – fordított Zaphod, kirántva a kagylót a másik kezéből. – Olyan begyöpösödött vagy, fiam, kész csoda, hogy nem kapsz szénanáthát magadtól!

– Igen, uram.

– Hé, Marvin, te vagy az? – szólt Zaphod a telefonba. – Hogy ityeg a fityeg, pajtikám?

Hosszú várakozás után elhaló, vékony hang vergődött át a vonalon.

– Mintha nem tudná, hogy deprimált vagyok – mondta.

Zaphod a markával letakarta a mikrofont.

– Ó az: Marvin – mondta.

– Hé, Marvin! – szólt ismét a telefonba. – Nálunk remek a hangulat! Kaja, pia, ami kell, és az Univerzum ripityában. Merre vagy?

Újabb szünet.

- Fölösleges úgy tennie, mintha érdekelné a sorsom – mondta végül Marvin. – Tökéletesen tisztában vagyok vele, hogy csak egy nyomorult robot vagyok.
- Jó, jó – mondta Zaphod –, de azt mondd meg, hol vagy!
- „Főhajtómű rükverc, Marvin”, mondják. „Hármas zsilip kinyit, Marvin! Meg tudnád mondani, Marvin, hány óra van?” Még hogy meg tudnám-e mondani! Itt állok, bolygónyi aggyal, és azt kérdezik tőlem...
- Bizony, bizony – mondta Zaphod vajmi kevés együttérzéssel.
- De hát megszoktam már a megaláztatásokat – dühnyögte Marvin. – Ha akarja, megyek, és bedugom a fejem egy vödör vízbe. Akarja, hogy beledugjam a fejem egy vödör vízbe? Direkt erre tartok egyet készenlétben. Csak szóljon, és már megyek is.
- Hé, Marvin, ne izélj már... – szakította félbe Zaphod. Elkésett.
- A vonalon gurgulázás hallatszott.
- Mit mond? – kérdezte Trillian.
- Semmit – felelte Zaphod. – Épp fejet mos a tiszteletünkre.
- Tessék – mondta Marvin kissé bugyborékolva. – Remélem, most elégedett...
- Oké, oké – mondta Zaphod. – Most pedig elárulnád végre, hol vagy?
- Idekint a parkolóban – felelte Marvin.
- A parkolóban? – csodálkozott Zaphod. – Mit csinálsz te ott?
- Parkolok. Mi mást lehet csinálni egy parkolóban?

- Oké, maradj, ahol vagy, azonnal ott leszünk.
- Zaphod egy mozdulattal talpon termett, ledobta a kagylót, majd ráírta a számlára, hogy „Pörkölt Desiato”.
- Gyerünk, srácok! – mondta. – Marvin a parkolóban van. Menjünk le hozzá.
- Mit csinál a parkolóban? – kérdezte Arthur.
- Parkol, dinka! Mi mást csinálna?
- És a világ végével mi lesz? Elszalasztjuk a nagy pillanatot.
- Láttam már. Marhaság az egész! – mondta Zaphod. – Semmi más, csak gnab gib.
- Micsoda?!
- A big bang fordítottja. Gyerünk, cihelődjetek.
- Alig vette észre őket valaki, amint az asztalok közt kacskaringózva célba vették a kijáratot. A vendégek az ég borzalmaira függesztették tekintetüket.
- Érdeemes megtekinteni az égbolt bal felső negyedét – mondta Max. – Ha jobban megnézik, látni fogják, amint a Hastromil csillagrendszer elpárolog az ultraibolya tartomány felé. Van itt valaki a Hastromilból?
- Egy-két bizonytalan kiáltás hallatszott valahonnan a hátsó asztalok irányából.
- Nos – mondta Max kedélyes vigyorral –, most már nem érdemes tovább idegeskedni, hogy elzárták-e a gázt a konyhában.

18. fejezet

Az előcsarnok csaknem üres volt, ám Ford továbbra is

kacsARINGÓZVA haladt.

Zaphod keményen megragadta a karját, s betelerlte őt egy kis fülkébe a bejárat mellett.

– Mit csinálsz vele? – kérdezte Arthur.

– Kijózanítom – mondta Zaphod, és bedobott egy érmét a masinába. Fények villódtak, gázok sustorogtak odabent.

– Helló, srácok – lépett ki Ford egy pillanat múlva. – Hová megyünk?

– A parkolóba. Siess!

– Hát a személyi időteleporter? – kérdezte Ford. – Gyerünk gyorsan vissza az Arany Szívbe.

– Az az ábra, hogy túladtam a hajón. Most már Zarniwoop kezében van. Semmi kedvem részt venni a játszmájában. Majdcsak találunk valami más járművet.

A Szíriusz Kibernetikai Társaság egyik repesve emelő lényszállítója levitte őket az étterem alépítményébe. Elégedetten vették tudomásul, hogy valaki vandalizálta a liftet, s így az nem tett rá kísérletet, hogy boldoggá tegye őket menet közben.

Az akna aljára érve kinyílt a liftajtó, s hideg, de áporodott légfuvallat csapta meg őket.

A liftből kilépve elsőként egy hosszú betonfalat pillantottak meg, amelyen legalább ötven ajtó sorakozott, végéberendezéseket kínálva mind az ötven fő életforma számára. Mindazonáltal, mint a Galaxis valamennyi parkolóján a parkolás egyetemes története során, ezen a parkolón is jól érződött a türelmetlenség szaga.

Befordultak a sarkon, egy mozgó járdára, amely hatalmas, barlangszerű térségen át vezetett a homályos

messzeségbe.

A csarnok szektorokra oszlott, mindegyik szektorban egy-egy étkező társaság úrhajója parkolt. Némelyik hajó kicsi volt és praktikus, a sorozattermékek közül való, de voltak itt fényes és hatalmas luxushajók is, a leggazdagabbak játékszerei.

Miközben Zaphod a hajók között haladt, olyasmi csillogott a szemében, ami a mohó bírvágy kifejezésének tetszett. Öntsünk tiszta vizet a pohárba: Zaphod szemcsillogása, egyértelműen a mohó bírvágnak volt tulajdonítható.

– Ott van Marvin – hívta fel Trillian a többiek figyelmét.

A mutatott irányba néztek. A távolban egy apró fémalak látszott, amint csüggedten dörgöli egy kis ronggyal az egyik hatalmas napcirkáló ezüstszerű burkolatát.

Az emeletnyi magasságban húzódó járdáról sűrű közönként széles, átlátszó csövek vezettek le a padlószintre. Zaphod átlépett egy ilyenbe, és lágyan leereszkedett. A többiek követték. Amikor Arthur Dent később visszaemlékezett erre a lebegésre, úgy gondolt rá, mint legélvezetesebb élményére az egész galaktikus utazás során.

– Hé, Marvin! – köszöntötte Zaphod a robotot. – Örülök, hogy látlak!

Marvin megfordult, és olyan szemrehányó kifejezéssel nézett Zaphodra, amennyire csak lehetséges egy tökéletesen merev fémarc esetében.

– Dehogy örül – mondta. – Nem örül nekem soha senki.

– Ahogy gondolod – mondta Zaphod, és elindult, hogy közelebbi szerelmes pillantásokat vessen a hajókra. Ford

követte őt.

Trillian és Arthur Marvinhoz csatlakozott.

– Nem, de tényleg, mi igen – veregette meg Trillian Marvin vállát, ami egyike volt azoknak a dolgoknak, amiket a robot kifejezetten rühellt. – Azok után, amennyit ránk vártál...

– Ötszázhetvenhatmilliárd-hárromezer-ötszázhetvenkilenc évig – mondta Marvin. – Kiszámoltam.

– De látod, – már itt is vagyunk – mondta Trillian, miközben úgy érezte (és ebben teljes egyetértésre talált Marvin részéről), hogy elég nagy bugyutaság, amit mond.

– Az első tízmillió év volt a legrosszabb – emlékezett Marvin. – A második tízmillió év úgyszintén a legrosszabb volt. A harmadik tízmillió évet egyáltalán nem élveztem. Aztán az egész fokról fokra rosszabbodott.

Szünetet tartott. Csak akkorát, hogy amazok úgy érezzék, mondaniuk kéne valamit, majd folytatta:

– Ebben a munkában persze rengeteg új arcot lát az ember. Ez az, ami a leginkább nyomasztó benne – mondta, és újabb szünetet tartott.

Trillian megköszöri a torkát.

– Jaj de...

– A legépületesebb beszélgetést több mint negyvenmillió évvel ezelőtt folytattam... – mondta Marvin.

– Ó, te sze...

– ... egy kávéautomatával.

Marvin kivárt.

– És nem is...

– Maga se szívesen beszélget velem, mi? – kérdezte Marvin csüggedten.

Trillian feladta, és Arthurhoz fordult.

Kicsivel odébb Ford Prefect talált valamit – igazából több dolgot is –, ami megtetszett neki.

– Zaphod – mondta csendesen. – Nézd már ezeket a kis csillagtargoncákat!

Zaphod odanézett, és neki is tetszett, amit látott.

A jármű, amit néztek, csakugyan elég kicsi volt, viszont egész különleges, amolyan gazdag gyerek játéka. Nem sok néznivaló volt rajta. Leginkább egy hétméteres papír repülőgépre emlékeztetett, amelyet vékony, de erős fémfóliából hajtogattak. A hátsó végén volt egy kis vízszintes, kétszemélyes pilótafülke. Apró bűbájmeghajtású motorja volt, amely önmagában nem képesítette túl nagy sebességre.

Ezzel szemben hőcsapdával volt felszerelve.

A hőcsapda mintegy kétbillió tonnányi tömege egy fekete lyukban rejtezett, amelyet elektromágneses mező tartott meg a hajó középső részén. Ez a hőcsapda lehetővé tette, hogy a hajó néhány mérföldnyire közelítsen meg egy sárga napot, s ott meglovagoljon egy alkalmas napkitörést.

A napszörfőzés a létező legegzetikusabb és legizgalmasabb sportok egyike. Azok, akik megengedhetik maguknak, és vállalkozni is mernek rá, a legirigyeltbb hősöknek számítanak a Galaxisban. Természetesen eszméletlenül veszélyes vállalkozás, és azok, akik nem pusztulnak el menet közben, kivétel nélkül a szexuális végkimerülés áldozatai lesznek a Daidalosz Klub valamelyik after-flare partiján.

Ford és Zaphod megnézte a gépet, és továbbment.

– Hát ez a kis aranyos? – kérdezte Ford. – Ez a mandarinszínű csillagtragacs itt a fekete naprombolóval...

A csillagtragacs egy másik kis hajóféle volt. Valójában teljesen félrevezető elnevezést adtak neki, hiszen egy dologra aztán teljesen alkalmatlan volt, és ez a csillagközi utazás. Alapjában véve egyszerű, sportos bolygóugró hajó volt, valami másnak kozmetikázva, mint ami. Egy biztos: szép volt a vonalvezetése.

Ford és Zaphod továbbment.

A következő hajó – egy nagy luxuscirkáló – olyan harminc méter hosszú lehetett. Tervezésekor nyilvánvalóan az volt a fő szempont, hogy szemlélőjét elöntse a sárga irigység. A külső kiképzés és a tartozékok részletei mind azt harsogták, hogy: „Nem elég, hogy olyan gazdag vagyok, hogy ilyen hajóm van, de annyira gazdag, hogy már nem is veszem komolyan.” Csodálatosan visszataszító volt az egész.

– Ezt nézd meg! – mondta Zaphod. – Multiklaszteres kvarkmeghajtás, perspulex karosszéria. Tuti, hogy Lazlar Lyricon-féle egyedi darab.

Zaphod tüzetesen végigvizsgálta a hajó külsejét.

– Persze – mondta. – Itt van az infrarózsaszín gyíkembléma a neutrínóburkoiaton. Lazlar védjegye. Ennek aztán van mit a tejbe aprítania!

– Egyszer, az Axel-köd táján megelőzött egy ilyen – mondta Ford.

– Csúcssebességgel repesztettem, egyszer csak elhúzott mellettem. Úgy otthagytott, mintha csak parkoltam volna; és

közben a csillaghajtóműve meg alig ketyegett. Egyszerűen hihetetlen volt!

Zaphod elismerően füttyentett.

– Tíz másodperrel később – mondta Ford – egyenest belerohant a Jaglan Béta harmadik holdjába.

– Na, ne! Tényleg?

– Meg kell hagyni, azért jól néz ki. Olyan, mint egy hal. Úgy is mozog, mint egy hal, de úgy kanyarodik, mint egy víziló.

Ford most a másik oldalát vette szemügyre a hajónak.

– Hé, ide süss! – kiáltotta. – Van itt egy nagy mázolimány az oldalán: Felrobbanó nap – a Katasztrófasújtotta Terület emblémája. Tuti, hogy a Pörkölt hajója. Jól megszaladt a szarházinak. Tudod, van ez a borzalmas számuk, amelyiknek a végén egy műrepülő hajó belerohan a napba. Állítólag nagy show, csak sokba van a műrepülő hajók miatt.

Zaphod figyelmét azonban más kötötte le. Tekintete a Pörkölt Desiato luxushajójával szomszédos hajóra irányult. Még a száját is eltátotta.

– Ez... – mondta – ez aztán már tényleg árt az ember szemének...

Ford odanézett. Őt is megfogta a látvány.

Klasszikus, egyszerű felépítésű hajó volt, olyan, mint egy lapos lazac, húsz méter hosszú, nagyon tiszta, nagyon sima. Mindössze egyetlen különös dolog volt rajta.

– Hogyhogy ennyire... fekete? – mondta Ford Prefect. – Alig lehet kivenni az alakját... Mintha az összes fény belezuhanna!

Zaphod csak hallgatott: Egyszerűen fülig beleesett a fekete

hajóba.

A hajó feketesége olyan határtalan volt, hogy alig lehetett megállapítani, milyen messze van az embertől.

– Egyszerűen lesiklik róla a tekintet... – mondta Ford csodálattal.

Érzelmes pillanat volt. Ford az ajkába harapott.

Zaphod közelebb ment, lassan, mint egy megszállott, vagy még inkább, mint valaki, aki épp megszállni készül egy hajót; ami nem az övé. Előrenyúlt, hogy megcirógassa. Megtorpant a mozdulatban. Ismét előrenyúlt. Megint megtorpant.

– Gyere, tapogasd csak meg ezt a felületet – suttogta rekedt hangon.

Ford odanyúlt, hogy megtapogassa. Megállt a keze.

– Nem érzem... – mondta.

– Látod? – mondta Zaphod. – Teljesen súrlódásmentes. Ez aztán tudhat repeszteni...

Zaphod komoly arccal Ford felé fordult. Legalábbis az egyik feje.

A másik továbbra is a hajót csodálta.

– Mit gondolsz, Ford? – kérdezte.

– Úgy érted, hogy... ööö... – Ford lopva hátrapillantott. – úgy érted, léceljünk le vele? Hát illik ezt?

– Nem.

– Szerintem se.

– De azért megcsináljuk, nem?

– Már hogy a csudába ne csinálnánk?!

Bámulták még egy kicsit a hajót, aztán Zaphod végre összeszedte magát.

- Jó lesz igyekeznünk – mondta. – Pillanatokon belül itt a világ vége, és az összes Horror Harold leözőnlük a ruhatárba, hogy kiváلتsa az úrbelijét.
- Zaphod – mondta Ford.
- Igen?
- Hogy csináljuk?
- Egyszerű! – mondta Zaphod, és megfordult. – Marvin! – kiáltotta.
- Marvin lassan, nehézkesen megfordult, milliányi apró, elektronikus úton szimulált nyikorgással és zörejjel kísérvé a mozdulatot.
- Ide gyere – mondta Zaphod. – Van egy meló a számodra.
- Marvin vánszorogva elindult feléjük.
- Tuti, hogy nem fogom élvezni – morogta.
- Dehogynem! – lelkesedett Zaphod. – Egy egész új élet tárul fel előtted, meglátod!
- Na nem! Még egy?! – nyögte Marvin.
- Befognád végre a szádat?! – sziszegte Zaphod. – Figyelj! Ezúttal kaland lesz, izgalom és mindenféle vad dolgok!
- Borzasztóan hangzik – mondta Marvin.
- Marvin! Mindössze annyit kérek...
- Gondolom, ki akarja nyitlatni velem ezt az úrhajót.
- Hogy mit? Ja igen, úgy van. Pontosán – mondta Zaphod idegesen. Legalább másfél szemmel a bejáratot leste: szorította az idő.
- Üdvösebb volna, ha egyszerűen megmondaná, mit csináljak, ahelyett hogy a lelkesedést próbálja élesztgetni

bennem – mondta Marvin. – Merthogy az bennem nincsen. Marvin odament a hajóhoz, és megérintette. A hajó ajtaja nyomban kitárult.

Ford és Zaphod a nyílásra bámult.

– Ugyan, szóra sem érdemes – mondta Marvin: – Ja, egy szót sem szóltak? – tette hozzá, és félreállt az útból.

Arthur és Trillian is csatlakozott a társasághoz.

– Mi újság? – kérdezte Arthur.

– Oda nézz – mondta Ford. – Mit szólsz a belsejéhez?

– Egyre furcsább ez az egész – mondta Zaphod halkán.

– Tiszta fekete – mondta Ford. – Egyszerű, minden csupa fekete odabent!

Az étteremben zajló események gyorsan közeledtek ahhoz a pillanathoz, amely után nincs újabb pillanat.

Minden szem a kupolára tapadt, kivéve Pörkölt Desiato testőréét, amely Pörkölt Desiatót fürkészte, valamint Pörkölt Desiatóét, amelyet a testőr, illendőségből, saját kezűleg zárt le.

A testőr előredőlt az asztalon. Ha Pörkölt Desiato életben van, úgy bizonyára arra használja fel ezt az alkalmat, hogy ő maga hátradőljön vagy ami még jobb, rövid sétára induljon. A testőr nem az a fajta ember volt, akit a közelség vonzóbbá varázsolt. Mindazonáltal, sajnálatos állapotának köszönhetően, Pörkölt Desiato teljesen mozdulatlan maradt.

– Mr. Desiato, uram – suttogta a testőr. Valahányszor megszólalt, úgy tűnt, mintha a szája két oldalán lévő izmok egymás lábára taposva igyekeztek volna félreugrani az

útból.

– Mr. Desiato, hall engem?

Pörkölt Desiato, amint az teljesen normális volt az ő állapotában, meg sem mukkant.

– Pörkölt! – fröcsögte a testőr.

Pörkölt Desiato természetes módon most sem válaszolt. Természetfeletti módon azonban igen.

Hirtelen megcsörrent előtte a pohár az asztalon, az egyik villa a levegőbe emelkedett, és a pohárhoz koccant. Ezután a villa ismét elfoglalta korábbi helyét az asztalon.

A testőr elégedetten dörmögött magában.

– Ideje elindulni, Mr. Desiato – motyogta. – Nem lenne tanácsos kivárni a tolongást a maga állapotában. Jó volna szép nyugodtan, kapkodás nélkül célba venni a következő show-t. Hatalmas közönség volt. Óriási siker! Kakrafoon. Ötszázhetvenhatmilliárd-kétmillió éve. Biztos nagyon vártandotta már, ugye?

A villa ismét felemelkedett, várt egy kicsit, elbizonytalanodott, majd újból a helyére zökkent.

– Ne mondja már! – biztatta a testőr. – Meg fogta látni, remek lesz! Le fogta taglóztni őket! – Dr. Dan Strassenfressen minden bizonnyal gutaütést kapott volna, ha hallja a testőr beszédét.

– Nagyon meg tudja fogni őket, amikor a fekete hajó a napba zuhan. És ez az új hajó valóságos szépség. Igazán sajnálom, hogy rámegy a mutatványra. Ha odaérünk, automata vezérlésre kapcsolom, mi meg lelépünk a cirkálóval. Rendben?

A villa helyeslően koppant egyet, majd a borospohár

rejtélyes módon kiürítette önmagát.

A testőr kitolta Mr. Pörkölt Desiato székét az étteremből.

– Most pedig – kiáltotta Max a színpad közepéről – elérkezett a pillanat, amelyre mindannyian vártunk! – Fellendítette a karját a levegőbe. Mögötte a zenekar vad dobolásba ment át, amelybe belevegyült a szintetizátor hullámzó dübörgése. Max sokat morgott emiatt, de a zenészek azzal védekeztek, hogy benne van a szerződésükben. Na, majd a menedzserem eligazítja őket, gondolta Max.

– Az ég forrásba jön! – kiáltotta. – A természet üvöltő ürességgé omlik össze. Húsz másodpercen belül véget ér a világ! Látják a végtelenség fényét, amint felénk rohan?

Dühödten tombolt körülöttük a pusztulás. Ebben a pillanatban, mintegy végtelen távolságból, trombita harsant. Max szeme a zenekar felé fordult üregében. Nem volt trombitás közöttük! Hirtelen kavargó füstoszlop szállt fel közvetlenül mellette. A trombitaszóhoz újabb trombiták hangja csatlakozott. Több mint ötszázszor csinálta már végig Max ezt a show-t, de soha ilyen nem történt vele. Riadtan hátrált az örvénylő füstoszlop előtt, amelynek belsejében egy alak kezdett el materializálódni. Ősöreg, szakállas férfi volt az illető, köpenyben. Alakját fény övezte, szemében csillagok égtek, homlokát aranykorona ékesítette.

– Mi ez?! – suttogta Max kerekre tágult szemekkel. – Mi folyik itt?

Az étterem végében ülő kőarcú társaság, amely a Nagy Zarquon Próféta Második Eljövételét várta, talpra ugrott, és

zokogva kántálni kezdett.

Max pislogott a meglepetéstől. Karját a hallgatóság felé emelte.

– Nagy tapsot kérek, hölgyeim és uraim – kiáltotta – a Nagy Zarquon Prófétának! Íme, eljött! Zarquon másodjára is eljött közénk!

A közönség mennydörgő tapsától kísérvé Max átvonult a színpadon, és a próféta kezébe nyomta a mikrofonját.

Zarquon krárogott. Körülnézett az egybegyűlteken. A csillagok zavartan hunyorogni kezdtek a szemében. Idegesen forgatta a kezében a mikrofont.

– Ööö – mondta. – Helló! Ööö... az a helyzet... izé... elnézést a késésért, de sajnos közbejött valami az utolsó percben.

Szemlátomást idegesítette, hogy lélegzet-visszafojtva lesik minden szavát. Megköszörülte a torkát.

– Ööö... hogy állunk az idővel? – kérdezte. – Volna egy per...?

És ekkor vége lett a világnak.

19. fejezet

A GALAXIS Útikalauz stopposoknak hallatlan kelendőségében számos ok szerepet játszik. Egyrészt ez a rendkívül figyelemre méltó útikönyv viszonylag olcsó, másrészt nagy és barátságos betűk hirdetik a fedelén, hogy: NE ESS PÁNIKBA!, de ami a legfontosabb, van benne egy rövid szójegyzék, amely helyenként pontos meghatározásokat tartalmaz. Az Univerzum geoszociális

viszonyait tükröző statisztikákat például ügyesen besűrítették a kilencszázharmincyolcezer-háromszázhuszonnegyedik és a kilencszázharmincyolcezer-háromszázhuszonhatodik oldal közé. A szöveg leegyszerűsítő stílusa részben annak köszönhető, hogy a leadási határidővel versenyző szerkesztők egy műlisdoboz hátuljáról nyerték az információt, amelyet aztán sebtében kicicomáztak néhány lábjegyzettel, hogy elkerüljék az összetűzést az engesztelhetetlenül szörszálhasogató Galaktikus Szerzői Jogvédő Testülettel.

Csak mint érdekességet említjük meg, hogy egy későbbi fortélyos szerkesztő egy időhurok segítségével visszaküldte a könyvet az időben, hogy aztán sikeresen megvádolhassa a műzligyártót ugyanannál a jogvédő testületnél.

Íme néhány szócikk a könyvből:

Az Univerzum – néhány tény, amelynek ismerete megkönnyíti benne az életet:

1. TERÜLET: Végtelen.

A GALAXIS Útikalauz stopposoknak a következő értelemben használja a „végtelen” szót.

Végtelen: Nagyobb, mint a valaha létezett legnagyobb dolog, továbbá nagyobb sok egyéb dolognál: Nevezetesen, sokkal nagyobb, mint az elképesztően óriási, a baromi nagy és a „Hű, ezt nézd meg, mekkora!”. A végtelen olyan nagy, hogy hozzá képest a nagyság maga is eltörpül. Olyasmiről van szó, amit leginkább a gigantikusszor kolosszálisszor lélegzetelállítóan hatalmas képzetével tudnánk érzékeltetni.

2. IMPORT: Nincs.

Végtelenül nagy területre lehetetlen bármit is importálni, mivel nincs olyan, hogy „kívül”, ahonnan az import származhatna.

3. EXPORT: Nincs.

Lásd: Import.

4. NÉPESSÉG: Nulla.

Köztudott, hogy végtelen számú világ létezik, egyszerűen azért, mert végtelen tér áll rendelkezésre. Mindazonáltal nem mindegyiken van élet, ezért a lakott világok száma véges. Bármely véges szám osztva végtelennel, jó közelítéssel nullát ad eredményül, így az Univerzum átlagos népsűrűsége nullának mondható. Ebből következik, hogy az egész Univerzum népessége maga is zéró, vagyis azok a személyek, akikkel időnként összefutunk, csupán a zabolátlan fantázia termékei.

5. PÉNZNEM: Nincs.

Valójában három szabadon konvertálható valuta létezik a Galaxisban, de egyik sem számít. Az altairi dollár mostanában omlott össze, a flainiai pitykebigyó csak flainiai pitykebigyóra váltható, és a trigani purnak is megvannak a maga speciális problémái. Az egy pur egyenlő nyolc ningi átváltási arány magában véve még nem jelentene gondot, csak hogy a ningi olyan háromszögletű gumiérme, amelynek hatezer-nyolcszáz mérföld az oldalhossza, s ennél fogva soha senki nem gyűjtött össze annyit belőle, hogy összejöjjön egy purra való. A ningivel viszont nem lehet üzleteket bonyolítani, mert a Galaktibankok nem hajlandóak aprópénzzel bajlódni. Ebből

az is levezethető, hogy a Galaktibankok maguk is a zabolátlan fantázia termékei.

6. MŰVÉSZET: Nincs.

A művészetnek az a feladata, hogy tükröt tartson a természet elé, és egész egyszerűen nem létezik akkora tükör, amely elég nagy volna erre a célra. (Lásd az 1. pontot.)

7. SZEX: Nincs.

Nos, ami azt illeti, rengeteg van belőle, főleg azért, mert a pénz, a kereskedelem, a bankok, a művészet és minden egyéb teljes hiánya miatt nincs semmi más, ami leköthetné az Univerzum nem létező lakóinak figyelmét.

Mindazonáltal ebbe nemigen érdemes itt hosszabban belebonyolódni, mivel az egész kérdéskör roppant szövevényes. Akit további részletek érdekelnek, az lapozza fel a hetedik, kilencedik, tizedik, tizenegyedik, tizenkettődik, tizenharmadik, tizenhatodik, tizenhetedik, tizenkilencedik és a huszonegyedikről a nyolcvannegyedikig terjedő fejezeteket, valamint az útikalauz teljes hátralevő részét.

20. fejezet

Az étterem létezése továbbra is folytatódott, ám minden egyéb megszűnt körülötte. Az időrelasztáció megóvta a Teljesutat abban a semmiben, amely még csak vákuum sem volt, hanem szó szerint a Semmi maga. Nem volt semmi, amihez képest vákuumról lehetett volna beszélni.

Az erőtérral védett kupola ismét átlátszatlaná vált, a parti véget ért, a vacsorázók távozóban voltak, Zarquon eltűnt az

Univerzum egyéb részeivel együtt, az időturbinák készen álltak, hogy visszahúzzák az éttermet az idő peremén a következő rendezvény számára, Max Quordepleen pedig visszavonult aprócska, befüggönyözött öltözőjébe, s megpróbálta tempofonon elérni menedzserét.

A parkolóban ott állt a fekete hajó, némán, mozdulatlanul, lezárt ajtónyílással.

Ebben a pillanatban a néhai Mr. Pörkölt Desiato tűnt fel a járdán, mögötte testőrével, aki a széket toltá.

Leereszkedtek az egyik csövön. Ahogy közelebb értek a luxuscirkálóhoz, egy rámpa csapódott le a hajó oldaláról, megragadta a tolószék kerekét, s behúzta a hajó belsejébe. A testőr követte gazdáját, s miután ellenőrizte a halálfenntartó rendszer rácsatlakozását a hullára, előrement a kis pilótafülkébe. Itt bekapcsolta a távirányítórendszert, amely aktiválta a luxuscirkáló mellett álló fekete hajó robotpilótáját, nagy megkönnyebbülést váltva ki ezáltal Zaphod Beeblebroxból, aki már tíz perce hiába próbálta elindítani a hajót.

A fekete hajó puhán előresiklott a dokkból, majd fürgén és halkán elindult a csarnok közepén húzódó pályán. A végén hirtelen gyorsított, kilódult az időindítóba, és megkezdte hosszú utazását a távoli múltba.

A Teljesút étlapja – engedély alapján – közöl egy részt a GALAXIS Útikalauz stopposoknak egyik korábbi kiadásából: Az idézet így hangzik:

A főbb galaktikus civilizációk mindegyike három jól elkülönülő szakaszt élt át történelme során: Ezek a Túlélés,

a Kíváncsiság és a Kifinomultság, más szóval a Hogyan, a Miért és a Hol fázisai.

Az első fázis jellemző kérdésfelvetése: „Hogyan szerezhethénk egy kis ennivalót”, a másodiké: „Miért kell ennie az embernek”, míg a harmadikat leginkább a „Hol vacsorázzunk ma este?” kérdésével lehetne jellemezni.

Az étlap továbbmegy ennél, amennyiben azt sugallja, hogy a Teljesút avagy a Vendéglő a világ végén kielégítő választ nyújt a harmadik kérdésre.

Amiről nincs szó az étlapban, az az, hogy noha nagyobb civilizációk esetében rendszerint sok ezer évet vesz igénybe a Hogyan, a Miért és a Hol fázisain való áthaladás, kisebb szociális egységek, a körülmények kényszerítő hatására, rendkívül gyorsan túljuthatnak a fejlődés eme lépcsőin, ámbár sokszor nem a felvázolt sorrendben. Íme:

– Hogy állunk? – kérdezte Arthur Dent.

– Rosszul – felelte Ford Prefect.

– Hol vagyunk? – kérdezte Trillian.

– Fogalmam sincs – felelte Zaphod Beeblebrox.

– Miért? – kérdezte Arthur Dent.

– Pofa be! – javasolta Zaphod Beeblebrox és Ford Prefect.

– Ezzel nyilván azt akarjátok kifejezni – mondta Arthur Dent, figyelmen kívül helyezve a javaslatot –, hogy nem tudjuk irányítani az űrhajót.

A hajó kóvályogva lendült ide-oda, jelezve, hogy Ford és Zaphod megkísérli kicsavarni az irányítást a robotpilóta kezéből. A hajtómű úgy üvöltött és vinnyogott, mint elfáradt kisgyerek a szupermarketben.

– Engem leginkább ez a vad színskála borít ki – mondta Zaphod, akinek nem egészen három perc repülés elég volt ahhoz, hogy a hajó iránti lánghatás kihunyjon benne. – Valahányszor eltekerek egy fekete alapon fekete felirattal ellátott fekete szabályzót, kigyullad egy kis fekete lámpa, s fekete fénnel adja tudtomra, hogy a beállítás sikerült. Mi ez? Valami galaktikus hiper-hullaszállító?

Az ide-oda rángatózó kabinnak fekete volt a fala, fekete a mennyezete, feketék voltak benne az ülések (amelyek kezdetlegességét az a tény magyarázta, hogy a hajót egyetlen fontos útra szánták, utasok nélkül), fekete volt az irányítópanel, feketék voltak a műszerek s a felerősítésükre szolgáló kis csavarok, fekete volt a vékony, bolyhozott nejlon padlóborítás, és amikor az egyik sarkát felhajtották, kiderült, hogy az alatta lévő szivacsréteg is fekete.

– Lehet, hogy a tervező szeme másféle hullámhosszra reagál, mint a miénk – vetette fel Trillian.

– Vagy nincs elég fantáziája – motyogta Arthur.

– Az is lehet – vélte Marvin –, hogy nyomasztotta valami.

Az az igazság – no persze ők ezt nem tudhatták –, hogy a dekoráció gyászos voltát a hajótulajdonos sajnálatos, ám adózás szempontjából mégis kedvező állapota tette indokolttá.

Ebben a pillanatban a hajó különösképpen émelyítő rángást produkált.

– Lassan a testtel – mondta Arthur –, mert tériszonyom van.

– Időiszonyod – mondta Ford. – Visszafelé zuhanunk az időben.

– Köszönöm – mondta Arthur. – Most már azt hiszem,

tényleg mindjárt rosszul leszek.

– Csak tessék – mondta Zaphod. – Úgyis elkelne egy kis szín idebent.

– Ezt hívjátok ti étkezés utáni tereferének?! – csattant fel Arthur.

Zaphod Fordra bízta a műszerek tanulmányozását, majd Arthurhoz botorkált.

– Ide hallgass, földlakó – szólt dühösen. – Ha jól tudom, van egy feladatod. Meg kell találnod a Kérdést a Végső Válaszhoz.

– Már megint?! – lepődött meg Arthur. – Azt hittem, már rég el lett felejtve az egész!

– Már hogy lenne, picim! Ahogy az egerek megmondták, rengeteg pénzt megér ez a megfelelő körökben. És mindez abban a te úgynevezett fejedben van elhantolva.

– Igen, de...

– Semmi de! Gondold csak meg! Az élet értelme! Markunkban van valami, amivel sakkban tarthatjuk a Galaxis összes fejzsugorítóját! Ez magában felér egy vagyonnal! Én például egy egész pénzverdével tartozom az analitikusomnak.

Arthur sóhajtása nem sok lelkesedésről árulkodott.

– Na jó – mondta. – De hogy fogjunk hozzá? Nincs semmi elképzelésem. Azt mondják, hogy a Végső Válasz vagy mi: negyvenkettő. Honnan a csudából tudjam, hogy mi volt a kérdés? Akármilyen lehetett. Teszem azt: mennyi hatszor hét?

Zaphod egy pillanatig mereven nézett Arthurra. Aztán a szemei lángra gyúltak a felismerés izgalmától.

– Negyvenkettő! – kiáltotta.

Arthur, a nem túl magas szellemi szint nemzetközi jelzését alkalmazva, néhányszor végighúzta a tenyerét a homloka előtt.

– Igen – mondta. – Én is tudok számolni.

Zaphodnak megnyúltak az arcai.

– Csak azt akartam ezzel mondani, hogy a kérdés akármilyen lehet – mondta Arthur –, és nem látom be, hogy miért pont nekem kéne tudnom:

– Azért – sziszegte Zaphod –, mert ott voltál, amikor a bolygód átment füstbombába.

– Nálunk, a Földön van valami... – kezdte Arthur.

– Volt – javította ki Zaphod.

– ... amit tapintatnak hívnak... hívtak. Mindegy, nem számít. A lényeg az, hogy nem tudom.

– Én igen – szólalt meg Marvin halkán, tompa visszhangokat keltve a kabinban.

Ford kiszólt a szabályzógombok közül, amelyekkel még mindig nem adta fel vesztesre álló csatáját.

– Marvin, nem illik beleszólni – mondta – az organizmusok beszélgetésébe.

– A kérdés belevésődött a földlakó agyhullámmintázatába – folytatta Marvin –, de nem hiszem, hogy ez igazán érdekelné magukat.

– Úgy érted – hökkent meg Arthur –, úgy érted, hogy belelátsz az agyamba?

– Úgy – mondta Marvin.

Arthur döbbenetesen meredt a robotra.

– És...? – kérdezte.

– Elképesztő, hogy lehet ilyen kis aggyal élni!

– Nem gondolod – mondta Arthur –, hogy sértő, amit mondasz?

– De – nyugtázta Marvin.

– Á, ne törődj vele – mondta Zaphod –, csak kitalálta az egészet.

– Kitaláltam?! – csóválta meg a fejét Marvin, mintegy paródiáját nyújtva a megdöbbenésnek. – Mért találnék én ki bármit is? Az élet úgy is épp elég rossz, ahogy van, nemhogy még további részeket találjak ki hozzá!

– Marvin – kérdezte Trillian gyöngéd, kedves hangon, amilyenre egyedül ő volt képes, amikor ezzel a félresikerült teremtménnyel kellett beszélni –, ha mindig is tudtad, akkor mért nem szóltál eddig?

Marvin a lány felé tekerte a fejét.

– Senki sem kérdezett – felelte egyszerűen.

– Most viszont kérdezzük, fémember – förmedt rá Ford a robotra.

Ebben a pillanatban a hajó abbahagyta, a zötykölődést és az imbolygást, s a hajtómű visítása finom zümmögéssé mérséklődött.

– Hé, Ford – mondta Zaphod –, így már sokkal jobb. Ezek szerint kidzsanáztad, hogy működik a szabályzórendszer?

– Nem – mondta Ford. – Csak felhagytam a babrálásával. Legjobb, ha egyszerűen arra megyünk, amerre a hajó akar, és kész!

– Jó, nem bánom – mondta Zaphod.

– Tudtam, hogy nem igazán érdekli magukat – dünnyögte Marvin, aztán leroskadt egy sarokban, és kikapcsolta magát.

– A gond az – mondta Ford –, hogy a hajó egyetlen működő készüléke olyan jelzéseket ad, ami erősen aggaszt. Ha arra való, amire gondolok, és azt mutatja, amit gondolok, akkor máris túl messzire mentünk vissza a múltba. Vagy kétmillió évvel korábban járunk a saját időnknel.

Zaphod vállat vont.

– Az idő csalóka – mondta.

– Szeretném tudni, kié ez a hajó egyáltalán – szólt közbe Arthur.

– Az enyém – mondta Zaphod.

– De tényleg, kié?

– Tényleg az enyém – erősködött Zaphod. – Nézd: a magántulajdon lopás. Ezek szerint a lopás magántulajdon. A hajót én loptam, tehát az enyém. Világos?

– Ezt a hajónak kéne elmagyaráznod – mondta Arthur.

Zaphod a konzolhoz lépett.

– Hajó! – mondta, és megdöngette az irányítópultot. – Itt az új gazdád beszél.

Nem jutott tovább. Több dolog is történt egyszerre.

A hajó kilépett az időutazási üzemmódból, és felbukkant a valós térben.

Az időutazás alatt hasznavehetetlen műszerek egyszerre mind kigyúltak a vezérlőpulton.

A konzol fölött jókora képernyő pislant életre, feltárva az előttük húzódó széles csillagtartományt, kellős közepén egy hatalmas nappal.

Mindez azonban nem szolgáltatott volna elég okot arra, hogy Zaphod – s ugyanígy a többiek is – egész testével a

kabin hátsó falának csapódjon, amint ez ebben a pillanatban bekövetkezett.

A mondott becsapódást egyetlen mennydörgésszerű zaj okozta, amely a monitor képernyőjét körülvevő hangszórókból robbant elő.

21. fejezet

Odalent, a Kakrafoon száraz, vörös világában, a hatalmas Rudlit sivatag közepén a színpadi technikusok a hangosító rendszert ellenőrizték.

Pontosabban mondva, csak a hangosítóberendezés volt a sivatagban, a technikusok nem. Ők már visszatértek a Katasztrófasújtotta Terület óriási vezérlőhajójának biztonságába, amely odafent függött pályáján, jó négyszáz mérföldnyire a bolygó felszínétől. Megvolt rá az okuk: a hangsilók ötmérföldes körzetén belül senki sem élhette volna túl a hangolást.

Ha tehát Arthur Dent öt mérföldnél közelebbre merészkedett volna a hangsilókhoz, az lett volna az utolsó tűnő gondolata, hogy a hangosítóberendezés – mind alakját, mind méretét tekintve – erős hasonlóságot mutat Manhattannel. A silókból kiemelkedő neutrínó-fáziserősítő antennák baljósan meredeztek az ég felé, eltakarva a plutóniumreaktorok sokaságát s a mögöttük lévő szeizmikus erősítőket.

Betonbunkerek mélyébe rejtve, lent a hangsilókból emelt város alatt, voltak eldugva azok a hangszerek, amelyeket a zenészek az úrhajóból készültek megszólaltatni: a roppant

fotonúrgona, a basszus detonátor és a Megabumm dobfelszerelés.

A show zajosnak ígérkezett.

A hatalmas vezérlőhajó fedélzetén javában folytak az előkészületek. Időközben befutott Pörkölt Desiato luxushajója is, amely parányi ebihalnak tetszett a vezérlőhajó mellett. A sajnálatos állapotú úriembert épp most szállították végig a magas boltozatú folyosókon, hogy összehozzák a médiummal, aki az elhunyt pszichikai impulzusait tolmácsolja majd az úrgona billentyűzete felé.

Épp most érkezett meg az orvos is egy logikaprofesszor és egy tengerbiológus társaságában. Ezeket a szakembereket azért repítették ide a Maximegalonról fantasztikus költségen, hogy próbáljanak szót érteni a szólóénekesel, aki egy marék pirulával bezárkózott a fürdőszobába, és addig nem hajlandó onnan kijönni, amíg valaki meggyőző módon be nem bizonyítja neki, hogy nem hal (mármint a szólóénekes). A basszust kezelő muzikus épp azzal foglalatoskodott, hogy szétgéppuskázza a hálószobáját, a dobost pedig egyszerűen nem találták a fedélzeten.

A lázas keresés végül is sikerrel járt, mert kiderült, hogy a dobos több mint száz fényévnyre álldogál a Santraginus V tengerpartján, ahol elmondása szerint már több mint félórája boldognak érzi magát, mert talált egy apró követ, akivel jól megértik egymást.

Az együttes menedzsere hatalmasan megkönnyebbült. Ez annyit jelentett ugyanis, hogy a turnén immár tizenhetedszer is egy robot fog dobolni, minél fogva a cimballisztikai

időzítés tökéletes lesz.

A szubéter zsongott a hangcsatornákat ellenőrző színpadtechnikusok párbeszédétől, s ez volt az, amit a fekete hajó belsejében hallani lehetett.

A hajó kábult utasai a kabin fekete falához lapulva hallgatták a monitor felől sugárzott hangokat.

– Oké, a kilences csatorna feszültség alatt – mondta egy hang. – Most jön a tizenötös csatorna...

Újabb recsegő mennydörgés robajlott át a hajón.

– A tizenötös csatorna rendben – mondta egy másik hang. Közbevágott egy harmadik hang.

– A fekete műrepülő hajó pályára állt – mondta. – Remekül néz ki. Oltári napfejes lesz! Színpadi komputer vonalban?

Egy komputer hangja válaszolt:

– Vonalban – mondta.

– Vedd át a fekete hajó irányítását.

– A fekete hajó a trajektóriaprogram vezérlése alatt. Készenlét indul.

– Húzas csatorna.

Zaphod átlódult a kabinon, és gyorsan eltekerte a szubétervevő frekvenciáját, mielőtt a következő agyforraló ricsaj lecsapott volna rájuk. Remegve állt a készülék mellett.

– Mit jelent az, hogy napfejes? – kérdezte Trillian egészen halkán.

– Azt jelenti – mondta Marvin –, hogy a hajó fejest ugrik a napba. Nap és fejes. Egyszerű, nem? Különben is, mire számítottak, amikor ellopták Pörkölt Desiato műrepülő hajóját?

– Honnan tudod – kérdezte Zaphod olyan hangon, amely még egy vegai hóhüllőt is megdidergetett volna –, hogy ez Pörkölt Desiato műrepülő hajója?

– Egyszerű – felelte Marvin. – Én álltam be vele a parkolóba.

– Akkor meg miért nem figyelmeztettél minket?!

– Azt mondta, izgalmat akar, kalandot és mindenféle vad dolgokat.

– Hát ez borzasztó – jegyezte meg Arthur a beálló csendben.

– Pontosan ezt mondtam én is – helyeselt Marvin.

Az új frekvencián a szubétervevő nyilvános közvetítést fogott, ez visszhangzott most a kabinban.

– ... remek időnk van a koncertre ma délután. Itt állok a színpad előtt – hazudta a riporter-, a Rudlit sivatag kellős közepén, és hiperbinoptikus szemüvegemmel jól látom a horizonton összegyűlt hatalmas nézősereget. Mögöttem a sugárzóantennák erdeje, fölöttem ragyogóan süt a nap, nem is sejtve, mi vár rá. A környezetvédő lobby viszont rosszat sejt. Azt állítják, hogy a koncert földrengéseket, szökőárakat, hurrikánokat és helyrehozhatatlan károkat fog okozni az atmoszférában, meg minden egyebet, amit a környezetvédők hajtogatni szoktak.

– De épp most kaptam a jelentést, hogy a Katasztrófasújtotta Terület egyik képviselője ma délben találkozott a környezetvédőkkel, s miután halomra lőtte őket, immár semmi sem áll az útjában annak...

Zaphod kikapcsolta a vevőt, és Fordhoz fordult.

– Tudod, mire gondolok? – kérdezte.

- Gondolom – felelte Ford.
- Akkor ki vele, mit gondolsz; mire gondolok.
- Azt gondolom, arra gondolsz; hogy ideje lelépni erről a hajóról.
- Úgy gondolom, igazad van – mondta Zaphod.
- Akkor egyre gondolunk – mondta Ford.
- De hogyan? – kérdezte Arthur.
- Csönd! – mondta Ford és Zaphod. – Gondolkodunk.
- Végünk van – mondta Arthur –, ezt nem éljük túl.
- Jó volna, ha ezt abbahagynád – mondta Ford.

Érdemes ezen a ponton felidézni Ford elméleteit, amelyeket akkoriban alkotott, amikor első ízben találkozott emberi lényekkel. Ezek az elméletek a homo sapiens különös szokására kerestek magyarázatot, arra, hogy egyedei mért ismételtetik unos-untalan a legtriviálisabb megállapításokat, mint például „Szép időnk van ma” vagy „Maga milyen magas!” vagy „Végünk van, ezt nem éljük túl”. Első elmélete szerint az embereknek minden bizonnyal benőne a szájuk, ha nem járatnák folytonosan.

Néhány hónapos megfigyelés után újabb elmélettel állt elő, amely így hangzik: „Ha az emberek nem járatnák folyton a szájukat, óhatatlanul elkezdene működni az agyuk.”

Az az igazság, hogy a második elmélet még fokozottabban állt a Kakrafoon belcerebonjaira.

A belcerebonok nagyfokú ellenszenvet váltottak ki a szomszédos fajokból azáltal, hogy az egyik legfelvilágosultabb; legfejlettebb és mindenekelőtt – legbékésebb fajt alkották a Galaxisban. Eme viselkedésükért, amelyet természetesen bántóan öntelnek

és provokatívnak ítélték meg, a Galaktikus Törvényszék minden szociális betegségek legkegyetlenebbikével, a telepátiával sújtotta őket. Ennélfogva, ha nem akarták, hogy öt mérföldön belül mindenki értesüljön minden apró-cseprő gondolatukról, kénytelenek voltak állandóan és hangosan az időjárásról, ilyen-olyan fájdalmaikról, a délutáni meccsről, valamint arról beszélni, milyen zajos hely lett Kakrafoon az utóbbi időben.

Volt egy másik lehetőség is annak, hogy időlegesen kiiktassák az agyukat, mégpedig az, ha a Katasztrófasújtotta Terület egy-egy koncertet rendezett náluk.

A Katasztrófasújtotta Terület koncertjének időzítése kritikus volt.

A műrepülő hajónak még a koncert megkezdése előtt kellett elindulnia a nap felé, hogy a becsapódás hat perccel és harminchét másodperccel a vonatkozó szám csúcspontja előtt következzen be, hogy a napkitörés fényének elég ideje legyen a Kakrafoonra érni.

E fekete hajó már számos perce megkezdte zuhanását, mire Ford Prefect végre befejezte a többi helyiség átkutatását. Izgatottan robbant be a kabinba.

A Kakrafoon napja rémisztően nagyra nőtt a monitor képernyőjén, rájuk villantva a hidrogénfúzió fehér izzású poklát. A nap korongja pillanatról pillanatra nőtt, miközben a hajó – fittyet hányva Zaphod ökölcsapásaira, amelyek az irányítókonzolra zuhogtak – mind sebesebben rohant célja felé.

Arthur és Trillian ábrázatára ráfagyott az éjszakai

országútra vetődött nyúl arc kifejezése, a nyúlé, amely rendületlenül farkasszemet néz a közeledő reflektorokkal, szilárdan bízva abban, hogy a gépkocsi előbb pislogja el magát.

Zaphod feldúlt pillantással perdült hátra.

– Ford – mondta –, hány mentőkabinunk van?

– Egy sincs – válaszolt Ford.

Zaphod szája szótlánul mozgott.

– Megszámoltad? – kérdezte végül.

– Kétszer is – mondta Ford. – Sikerült kapcsolatba lépni a színpadtechnikusokkal?

– Ja – mondta Zaphod keserűen. – Megmondtam nekik, hogy egy csomó ember van a fedélzeten, mire azt válaszolták, hogy mindenkit üdvözölnek.

Ford szeme kiguvadt.

– Nem mondtad meg nekik, hogy ki vagy?

– Dehogynem. Azt felelték erre, hogy részükről a szerencse. Meg szó volt valami éttermi számláról is.

Ford durván félrelökte Arthurt, és az irányítókonzol fölé hajolt.

– Hát egyik nyavalyás se működik? – kérdezte dühösen.

– Ki vannak iktatva.

– Mért nem vered szét a robotpilótát?

– Ahhoz előbb meg kéne találni... Vezetékes kapcsolatnak semmi nyoma.

Egy pillanatig fagyos csend lett.

Arthur a kabin hátuljában téblábolt. Egyszer csak megtorpant.

– Nem tudja valaki véletlenül – kérdezte –, mi az, hogy

teleport?

Újabb pillanat telt el.

A többiek lassan feléje fordultak.

– Lehet, hogy nem alkalmas a pillanat rá – mondta Arthur –, csak azért kérdem, mert eszembe jutott, hogy nemrég emlegettétek, és az előbb itt azt olvastam...

– Hol? – kérdezte Ford Prefect csendesen.

– Hát csak itt – mutatott Arthur egy sötét szabályozódobozra a kabin hátuljában. – Ide van írva mindjárt az alá, hogy mentési, a fölé, hogy rendszer, és a mellé, hogy üzemen kívül.

A zűrzavarban, amely rögtön ezután bekövetkezett, mindössze egyetlen követhető esemény volt. Ford Prefect keresztülvetette magát a kabinon, egyenest az Arthur által jelzett fekete doboz felé, majd ismételten lecsapott a dobozon lévő fekete gombra.

Egy kétméteres panel félrecsúszott az útból, feltárva maga mögött egy kamrát, amely afféle többszemélyes zuhanyzófülkének látszott, amely leselejtezett elektromos berendezések tárolásában talált új hivatást magának. A mennyezetről félig szerelt vezetékek lógtak, a padlón egy rakás félrelökött alkatrész hevert, egy fali mélyedésben pedig, félig kifordulva a helyéről, ott lifegett egy programozható panel.

A Katasztrófasújtotta Terület egyik ifjú könyvelője, aki ellátogatott a gyárba, ahol a hajó épült, kérdőre vonta a művezetőt, hogy mi a fenének a teleport, pláne ilyen drága, egy olyan hajóba, amelyiknek csak egyetlen fontos útja lesz, s az is utas nélküli. A művezető erre elmagyarázta,

hogy a teleportra tíz százalék árengedmény van, mire a könyvelő kifejtette, hogy az tökmindegy. Erre a művezető tovább magyarázott, hogy ez a legjobb, legnagyobb teljesítményű és legkorszerűbb teleport, ami csak pénzért kapható, mire a könyvelő megjegyezte, hogy neki ingyen sem kéne. Erre a művezető elmagyarázta, hogy akkor is be kell jutni valahogy a hajóba, mire a könyvelő elmondta, hogy a hajó ajtaja tökéletesen megfelel erre a célra. Erre a művezető azt tanácsolta neki, hogy menjen és húzza le magát valahol, mire a könyvelő felvilágosította, hogy az az ökölnyi tárgy; amely nagy sebességgel repül az orra felé, valóban egy ököl, és majd ő megmutatja. A nézeteltérés után a munka félbeszakadt, és a teleportot, amely végül is az „Egyb. trt.” címszó alatt került fel a számlára, ötszörös áron sózták a megrendelőre.

– Ördög és kapor! – morogta Zaphod, miközben Forddal együtt megpróbált eligazodni a vezetékek dzsungelében. Kis idő után Ford szól Zaphodnak, hogy álljon félre. Bedobott egy érmét a teleportba, és benyomott egy kapcsolót a lifegő szabályozópanelon. Egy reccsenés, egy villanás, és az érme nem volt sehol.

– Ez a része rendben – mondta Ford –, viszont hiányzik az irányítórendszer. Egy teleport irányítórendszer nélkül... ki tudja, hová viszi az embert.

A Kakrafoon napja időközben hatalmasra hízott az ernyőn.

– Mit számít az! – mondta Zaphod. – Megyünk, ahová megyünk.

– És ezen kívül – tette hozzá Ford – az automatika is hiányzik. Ez azt jelenti, hogy nem mehetünk el mindnyájan.

Valakinek maradnia kell, hogy működtesse a kettyerét.

Egy hosszú pillanatra csend lett. A nap egyre hatalmasabbnak látszott.

– Hé, Marvin, kis komám – mondta Zaphod kedélyesen. – Hogy érzed magad?

– Gondolom, nem annyira rosszul, mint nemsokára – dűnnyögte Marvin.

Kicsivel később a kakrafooni koncert váratlan kifejelethez érkezett.

A fekete hajó, fedélzetén egyetlen morcos utasával, a tervezett időpontban a nap nukleáris kemencéjébe csapódott. Hatalmas napkitörés lövellt ki több millió mérföld mélyen az űrbe, izgalomba hozva a tucatnyi napszörfözőt, aki a napfelszín közelében röpködve várta ezt a percet.

Pillanatokkal azelőtt, hogy a kitörés fénye elérte volna a Kakrafoont, a sivatag kettéhasadt egy mély törésvonal mentén. Egy hatalmas és eladdig fel nem fedezett föld alatti folyó tört fel a mélyből, amit másodpercekkel később több millió tonnányi habzó láva kitörése követett. Az izzó láva több száz méterre repült az égbe, egy szempillantás alatt elpárologtatva a folyó vizét mind a felszín felett, mind alatta, s mindezt akkora robbanás kísérte, amelynek robaja odavissza zengett a bolygó kerületén.

Azon kevesek, akik túlélő szemtanúi voltak az eseményeknek, megesküsznek rá, hogy az egész százezer négyzetmérföldnyi sivatag mérföldnyi vastagságú palacsintaként repült a levegőbe, ott megperdült és

visszaesett lapjára. Ugyanebben a pillanatban a napkitörés sugárzása az elpárolgott víz felhőin átszűrődve elérte a felszínt.

Egy évvel később a százezer négyzetmérföldnyi sivatagot vastag virágszőnyeg borította. A bolygó körüli atmoszféra szerkezete kissé megváltozott. A nyári nap kevésbé erősen tűzött, s a téli fagy sem volt olyan kemény, mint azelőtt. Gyakran szemerkélt az eső, és a Kakrafoon sivatagos világa lassanként paradicsommá változott. A robbanás ereje megsemmisítette a telepatikus mezőt is, amellyel a kakrafooniak meg voltak átkozva.

A Katasztrófasújtotta Terület szóvivője – az, aki a környezetvédőket lelőtte – állítólag úgy nyilatkozott, hogy az eset „remek hecc” volt.

Sok megindító beszéd hangzott el akkoriban a muzsika gyógyító erejéről. Néhány szkeptikus természettudós azonban behatóbb vizsgálatnak vetette alá az eseményről készült feljegyzéseket, s azt állította, hogy bizonyítékok merültek fel, miszerint egy hatalmas erejű mesterségesen indukált valószínűtlenségi mező volt az oka mindennek, amely az űr közeli tartományából szivárgott át a Kakrafoon környezetébe.

22. fejezet

Arthur felébredt, de rögtön meg is bánta az egészet. Volt már azelőtt is másnapos, de nem ilyen mértékben. A különbség úgyszólván dimenzionális volt. Ez volt a macskajajok legjajabbika.

A teleportálás, döntötte el, mint a berúgás oka, messze nem nyújt akkora élvezetet, mint mondjuk egy jókora fejbe rúgás.

Minthogy pillanatnyilag a tompa dübögés miatt, amit érzett, nem akaródzott megmozdulnia, csendben feküdt tovább, és merengett.

Az az alapvető probléma a helyváltoztatás legtöbb módozatával, gondolta, hogy egyik sem éri meg igazán a fáradságot. A Földön – amikor még volt olyan, hogy Föld, mielőtt az új hiperúrsztráda építése miatt lerombolták volna – a gondot a kocsik okozták. A hátrányok – amelyek azzal a ténnyel függtek össze, hogy rengeteg fekete ragacsos trutyit szippantottak elő a föld mélyéből (ahol nagyon jó helyen volt), csak azért, hogy egyrészt kátránnyá alakítsák a szárazföld beborítására, másrészt füstté a levegő telítésére, s végül, hogy a maradékot a tengerbe öntsék – messze túlszárnyalták azt az előnyt, amit az jelentett, hogy gyorsabban el lehetett jutni egyik helyről a másikra, különösen, ha meggondoljuk, hogy az a hely, ahová igyekeztél, mindezek következtében valószínűleg ugyanolyan volt, mint ahonnan elindultál, más szóval: csupa kátrány, csupa füst és halaktól mentes.

És mi a helyzet a teleportálással? Bármiféle módja az olyan helyváltoztatásnak, amely abból áll, hogy az embert atomokra tépik, majd ezeket az atomokat átrepítik a szubéteren, csak azért, hogy végül, amikor hosszú évek után kezdenének végre rájönni a szabadság ízére, újra összepasszírozzák őket – nos, ez bizony nem egy nyerő dolog.

Sokan végiggondolták mindezt, mielőtt még Arthur Dentnek eszébe jutott volna, hogy dalokat írjon a teleportálásról. Az alábbiakban közölt nótát hatalmas tömegek kántáltak valamikor a Szíriusz Kibernetikai Társaság Widám Wilág III.-on épült teleportgyára előtt:

Aldebarannak szép s takaros Lányai tette merészek, Fess idegennel, hogyha csinos, Ágyba bebújni is képesek. Megtesznek véle bármit is ott, Mire áhító szelleme vágy, De ha szétszedve juthatok el csak oda, Nem vonz az úrbeli ágy.

Együtt: Szedj darabokra szedj darabokra! Isteni klassz lebegés! De ha szétszedve juthatok el csak oda, Elhagy a kanremegés.

Szíriusz méhe kincseket rejt, De'jsz tudja ezt minden okos, Vénusznak dombját hágd, kisapám, Ha 'z asszonyod állapotos. Boldogan szállnék véletek én, Utazásra, ím, kerget a kedv, De ha szétszedve juthatok el csak oda, Kiszárad bennem a nedv.

Együtt: Szedj darabokra, szedj darabokra! Azt mondom, jó lesz, ha félsz, Mert ha ízekre próbálsz szétszedni engem, Barátom, nem soká élsz.

... és így tovább és így tovább. Volt egy sokkal rövidebb nóta is:

Teleportáltunk az egyik éjjel, Én, meg Tony, meg Mary, szegény, Mary a mellét Tonymak adta, S püspökfalatját kaptam meg én.

Arthur érezte, hogy a fájdalom hullámai lassan csendesülnek, ámbár még mindig érzett valami tompa dübögésfélét. Lassan, óvatosan felállt.

– Hallod ezt a tompa dübögést? – kérdezte Ford Prefect.

Arthur hátraperdült, és imbolyogva nézte a közeledő Fordot, akinek vörös volt a szeme és savósínú az arca.

– Hol vagyunk? – nyögte ki Arthur.

Ford körülnézett. Hosszú, kanyargós folyosón álltak, amelynek végét egyik irányban sem lehetett látni. A külső acélfal – amely a halványzöldnek arra a beteges árnyalatára volt festve, amit iskolákban, kórházakban és elmeógyógyintézetekben használnak, hogy megfelelő mértékű depressziót váltsanak ki a bentlakókból – befelé hajlott a fejük felett, ahol is összetalálkozott a belső függőleges fallal; amely, elég különös módon, kávébarna színű faliszőttessel volt burkolva. A padlót sötétzöld, bordázott gumi borította.

Ford továbblépett egy igen vastag, sötét, de átlátszó panelhoz, amely a külső falba volt beépítve. Számos rétegből állt, ám így is látni lehetett rajta keresztül a távoli csillagok fénypontjait.

– Azt hiszem, valamiféle úrhajón vagyunk – mondta.

Odébb, a folyosón, tompa dübögés visszhangzott.

– Trillian? – szólt Arthur idegesen. – Zaphod?

Ford vállat vont.

– Sehol sincsenek – mondta. – Körülnéztem. Ki tudja, hová kerültek. Egy programozás nélküli teleport fényévekre lökheti ki az embert bármelyik irányban. Abból, ahogy érzem magam, jó messzire vetődhattünk mi is.

– Mért, hogy érzed magad?

– Rosszul.

– Vajon mi lehet velük...?

– Nem lehet tudni. Sem azt, hogy hol vannak, sem azt, hogy hogy vannak és azt sem, hogy vannak-e egyáltalán. És segíteni sem tudunk rajtuk. Tégy úgy, ahogy én.

– Hogy?

– Ne gondolkozz rajta.

Arthur egy ideig forgatta magában a gondolatot, kénytelen-kelletlen belátta a benne rejlő bölcsességet, aztán félretette. Mély lélegzetet vett.

– Lépések! – kiáltott fel hirtelen Ford.

– Hol?

– Ez a zaj. A tompa dübögés. Lábdobogás! Hallgasd csak! Arthur fülelt. A zaj meghatározhatatlan távolságból visszhangzott feléjük. Tompa lábdobbanások zaja volt, amely észrevehetően mind hangosabbá vált.

– Gyerünk – mondta Ford élesen.

Ford az egyik irányba indult, Arthur a másikba.

– Nem arra! – mondta Ford. – Arról jönnek.

– Dehogya is! – ellenkezett Arthur. – Arról!

– Nem, hanem...

Megdermedtek. Kisvártatva megfordultak. Erősen füleltek mind a ketten. Belátták, hogy a másiknak van igaza. Elindultak az ellenkező irányban, egymással szemben.

Félelem markolt beléjük.

A zaj mindkét irányból erősödött.

Néhány méterre tőlük egy keresztfolyosó nyílt merőlegesen a belső falra. Sietve elindultak arrafelé. Az új folyosó sötét volt, borzasztóan hosszú, és ahogy mentek, az a benyomásuk támadt, mintha egyre hidegebb és hidegebb lett volna a klíma. Jobbra és balra újabb folyosók nyíltak,

mind nagyon sötét volt, s mindegyikből jeges fuvallat csapta meg őket, ahogy továbbhaladtak.

Riadtan megtorpantak. Minél messzebbre jutottak, annál hangosabbá vált a lábdobogás.

Nekiprészelték a hideg falnak, és dühösen hallgatóztak. A hideg, a sötét és a testetlen lábak dübögése végsőkéig feszítette idegeiket. Ford vacogott, egyrészt a hidegtől; másrészt a mesék emlékeitől, amelyeket kedvenc anyjától hallott hajdanán, amikor még alig volt több az első édes randevú emlékénel, akkora, hogy ágaskodva érte csak el az arktúriai megaszöcske bokáját. Halálhajókról szóltak ezek a mesék, kísértetjárta roncsokról, amelyek megnyugvás nélkül járták az űr ismeretlen mélységeit, fedélzetükön démonokkal vagy az elfelejtett legénység szellemeivel. És szó volt bennük óvatlan utazókról is, akik a roncsot megtalálták, és mit sem sejtve felmerészkedtek rá, és... Ekkor Fordnak eszébe jutott az első folyosón látott kávébarna színű faliszőttes, és összeszedte magát. Akármilyen dekorációt válasszanak is a démonok és kísértetek halálhajójuk díszítésére, gondolta, ide a rozsdás bököt, hogy nem pont kávébarna színű faliszőttes lesz az. Karon ragadta Arthurt.

– Gyerünk vissza, amerről jöttünk – mondta határozottan, és elindultak vissza a régi nyomon.

Egy pillanattal később a megriasztott gyík fürgeségével vetették be magukat a legközelebbi keresztfolyosóba, mivelhogy csaknem beleszaladtak a dobogó lábak gazdáiba.

A sarok rejtekéből elképedt szemtanúi lehettek annak,

amint két tucat túlsúlyos férfi és nő dübörög el mellettük futószerelésben, olyan lihegéssel és fújtatással, hogy egy szívgyógyász menten infarktust kapott volna a hallatán.

Ford Prefect utánuk bámult.

– Kocogók! – mondta fitymálva, amint a lábdobogás tovazengett a folyosók hálózatában.

– Kocogók? – suttogta Arthur Dent.

– Kocogók – felelte Ford Prefect egy vállrándítással.

A folyosó, amelyben meghúzták magukat, másmilyen volt, mint a többi egész rövid, és egy nagy acélajtóban végződött. Ford megvizsgálta az ajtót, megtalálta rajta a nyitószervezetet, és benyomta.

Amiben elsőként megakadt a pillantásuk, valami koporsóféle volt.

A következő négyezer-kilencszázkilencvenkilenc dolog, amiben megakadt a pillantásuk, úgyszintén koporsó volt.

23. fejezet

Az alacsony boltozatú helyiség homályos volt és borzasztó széles. A túsó végében, úgy háromszáz méternyire, boltíves nyílás vezetett át valahová, amely egy hasonló rendeltetésű, hasonló kamrának látszott.

Ford Prefect a terembe lépve halkán elfütytente magát.

– Őrület – mondta.

– Mi ez a nagy felhajtás a halottakkal? – kérdezte Arthur, idegesen követve Fordot.

– Nem t'om – mondta Ford. – De utána nézhetünk éppen.

Közelebbről szemügyre véve, a koporsók inkább

szarkofágoknak bizonyultak. Derékmagasságban helyezték el őket, és olyasmiből voltak, ami úgy nézett ki, mint a fehér márvány – sőt majdnem biztos, hogy csakugyan abból is voltak, mármint olyan anyagból, ami csak úgy nézett ki, mintha fehér márvány lett volna. A fedelek félig áttetszőek voltak, és halványan ki lehetett venni a szarkofágot elfoglaló néhaiak vonásait. Humanoidok voltak valamennyien, és nyilvánvalóan messze maguk mögött hagyták annak a világnak a gondjait, ahonnan jöttek, de ezenkívül nehezen lehetett bármit is kiokosodni belőlük.

A szarkofágok között, a padlószinten valami nehéz, olajszerű, fehér gáz gomolygott lassan, amelyről Arthur először azt hitte, hogy csak a kísérteties atmoszféra biztosítása végett van ott, egészen addig, amíg észre nem vette, hogy fázik tőle a bokája. A szarkofágok tapintása ugyancsak igen hideg volt.

Ford hirtelen leguggolt az egyik szarkofág mellé. Előhúzta a törülközőt a szütyőjéből, és lázasan dörgölni kezdett vele valamit.

– Ide nézz! Ezen van egy tábla – magyarázta Arthurnak. – Csak be van deresedve.

Ford ledörzsölte a jégréteget, és megvizsgálta a plakettre vésett karaktereket. Arthurnak igencsak olybá tűntek, mint valami kikapós pók lábnyomai, amelyek eggyel többet fogyasztott a kelleténél, bármi legyen is az, amit a pókok görbe estéiken fogyasztani szoktak, ám Ford azonnal felismerte, hogy a galaktikus gyrsrs egy korai formájával áll szemben.

– Az áll rajta, hogy Golgafrinchami Bárkaflotta, B Hajó, Hetes. Tároló, Másodosztályú Telefonmosó... és egy sorszám.

– Telefonmosó? – kérdezte Arthur. – Egy halott telefonmosó?

– A legjobb fajta!

– De mit csinál itt?

Ford felülről belesett a szarkofágban fekvő alakra.

– Nem sokat – mondta, és hirtelen az a fajta vigyor villant fel az arcán, amely mindig azt a benyomást keltette az emberekben, hogy bizonyára túlhajszolt életet folytatott az utóbbi időben, és igazán ráférne egy kis pihenés.

Odalépett egy másik szarkofághoz. Rövid, de intenzív törülközős dörgölés után bejelentette:

– Ez itt egy halott fodrász. Nocsak.

A következő szarkofág egy kereskedelmi ügynök végső nyughelyének bizonyult. A rákövetkező egy harmadosztályú használtkocsi-kereskedőt tartalmazott.

Ford hirtelen egy szerelőaknára lett figyelmes, amely a padlóból nyílt. Letérdelt, hogy leszedje a fedelét, és félresöpörte a fagyasztógáz felhőit, amelyek már-már teljesen beburkolták.

Athurnak eszébe jutott valami.

– Ha ezek egyszerű koporsók – mondta –, akkor miért kell hidegen tartani őket?

– És egyáltalán minek tartogatják őket? – tette hozzá Ford a fedelet kinyitva. A gáz kezdett beömleni a nyíláson. – Mért venné bárki a fáradságot – a költségekről nem is beszélve –, hogy összevissza rohangásszon az úrben

ötezer holttesttel?

– Tízezerrel – helyesbített Arthur a boltíves ajtóra mutatva, amelyen át homályosan látszott a szomszédos kamra belseje.

Ford bedugta a fejét a szerelőnyíláson, majd ismét visszahúzta.

Felpillantott.

– Tizenötezerrel – mondta. – Odalent is van egy társaság.

– Tizenötmillióval! – mondta egy hang.

– Nem semmi! – mondta Ford. – Az az egy holtbiztos!

– Lassan megfordulni – vakkantotta a hang –, és fel a kezekkel! Egy gyanús mozdulat, és icipici darabokra durrantom magukat.

– Helló – köszönt Ford, miközben lassan megfordult, feltette a kezét, és óvakodott a gyanús mozdulatoktól.

– Mért van az – mondta Arthur Dent –, hogy soha senki nem lát minket szívesen?

Háta mögött a bejárati ajtó világosabb négyszögével, ott tornyosult a sziluettje annak a férfinak, aki nem látta szívesen őket. Rosszallása részint hangjának ellentmondást nem tűrő keménységében nyert kifejezést, másrészt abban, ahogy a hosszú, ezüstszerű Durr-O-Dum puskájával hadonászott feléjük. A puska tervezőjét nem hagyták bizonytalanságban a fegyver rendeltetése felől. Legyen baljós kinézetű, mondták neki. Világosan kell látszania, hogy a puskának van egy jó vége, meg egy rossz. Legyen egészen világos annak, aki a rossz vége felől áll, hogy a dolgok kedvezőtlenül fognak alakulni a

számára. Ha ehhez mindenféle tüskével és rücsökkel meg fekete bigyóval kell ellátni, ám legyen. Ez nem egy olyan puska, amit az ember a kandalló fölé akaszt, vagy bedug az esernyőtartóba, hanem olyan, amivel nyomorúságos érzést akar kelteni a többiekben.

Ford és Arthur boldogtalanul nézte a puska rosszabbik végét.

A puskás férfi közelebb jött az ajtótól, és körbejárta őket. A fénybe érve jól látszott fekete-arany uniformisa, amelyen olyan fényesre voltak csiszolva a gombok, hogy a tücskök, akik látták, pironkodva húzták nadrágot magukra.

A jövevény az ajtó felé intett.

– Kifelé! – mondta. Ekkora tűzerő birtokában az embernek nincs szüksége ígérekre, hogy ki tudja fejezni magát. Ford és Arthur kilépett az ajtón, szorosán utánuk a Durr-O-Dum rosszabbik vége haladt, majd a gombok hagyták el a helyiséget.

A folyosóra érve beleütköztek a huszonnégy kocogóba, akik immár lezuhanyozva és átöltözve, befelé igyekeztek a kamrába. Arthur zavartan fordult utánuk.

– Mozgás! – kiáltott rá őrizőjük.

Arthur mozgott.

Ford vállat vont, és szintén megmozdult.

Odabent a kamrában a kocogók felsorakoztak az oldalfal menti huszonnégy üres szarkofágnál, kinyitották őket, bemásztak, majd huszonnégy álomtalan alvásba merültek.

– Ööö... kapitány...

– Igen, első tiszt?

– Épp most kaptam egy jelentésfélét a másodtiszttól.

– Na, nem! Már megint?

Odafent, a hajó hídján, a kapitány enyhe bosszússággal kémlelte az űr végtelen távlatait. Kényelmesen hátradőlt a széles kupola buborékja alatt, ahonnan jól látta az előtte és fölötte húzódó hatalmas csillagfelhőt, amelyben mozogtak, s amely lényegesen ritkábbá vált az utazás folyamán. Ha megfordult, és hátrafelé nézett, a két mérföld hosszú hajótest irányában, sokkal sűrűbb csillagtömeget pillanthatott meg, amely csaknem tömör sávot alkotott mögöttük. A Galaxis közepe volt ez a sáv, ahonnan jöttek.

Az utazás immár évek óta tartott, akkora sebességgel, hogy hirtelenjében meg sem tudta volna mondani, mekkorával. Csak azt tudta, hogy borzasztó gyorsan repülnek. Csaknem akkora volt a sebességük, mint egy bizonyos nagyon sebesen mozgó dologé – hogy mié, az pillanatnyilag sehogy sem ugrott be neki –, de az is lehet, hogy háromszor olyan gyorsan mentek, mint valami más, ugyancsak nagyon gyors mozgású dolog. Akárhogy is, a lényeg az, hogy fenenagy sebességről volt szó.

A kapitány belebámult a hajó mögött ragyogó messzeségbe. Keresett valamit. Néhány perces időközönként újra meg újra kikémlelt, de sohasem találta, amit keresett. Igaz, nem izgatta magát különösebben emiatt. A tudós fiúk határozottan megmondták, hogy minden a legnagyobb rendben lesz, feltéve, ha senki sem esik pánikba, és mindenki rendesen elvégzi a rábízott

feladatot.

Nem esett tehát pánikba. Amennyire tőle függött, minden ragyogóan haladt. Egy nagy, habos szivaccsal megpacskolta a vállát. Ismét visszalopódzott agyába a gondolat, hogy valami bosszantja. De mi lehet az? Egy diszkrét köhögés ráébresztette arra, hogy az első tiszt még mindig ott áll mellette.

Helyes srác ez az első tiszt gondolta. Nem az a géniusz – időnként nehézséget jelent számára, hogy masnit kössön a cipőfűzőjére –, de mindamellett kiváló tiszt matéria. A kapitány nem az a fajta ember, aki szeret hátulról belerúgni valakibe, amikor az illető előrehajol, hogy bekösse a cipőjét, bármily sokáig tartson is a művelet. Nem úgy, mint ez a lehetetlen alak, a másodtiszt, aki összevissza parádézik, a gombjait fényesíti, és óránként tesz jelentéseket, mint például: „A hajó még mindig úton van, kapitány.” „Még mindig pályán vagyunk, kapitány!” „Az oxigénszint még mindig kielégítő, kapitány!” „Oda se neki!” – volt erre a kapitány szokásos válasza. Na, igen, jutott eszébe, ez volt az a bosszantó dolog. Az első tisztre nézett. – Igen, kapitány, valami olyasmit mondott, hogy ejtett néhány foglyot.

A kapitány elgondolkodott a hallottakon. Elég valószínűtlennek tűnt neki az egész, de nem az az ember volt, aki útjában áll a tisztjeinek.

– Nos, remélem, hogy ettől boldogabb lesz egy kicsit – mondta. – Mindig ilyesmire vágyott.

Ford Prefect és Arthur Dent továbbvándorolt a hajó

végtelemnek tűnő folyosóin. A másodtiszt mögöttük masírozott, s időnként odavakkantott nekik egy-egy figyelmeztetést, mint például: „Csak semmi gyanús mozdulat!” meg effélék. Úgy tűnt nekik, hogy legalább egymérföldnyi kávébarna színű faliszőttes vonult el mellettük. Végül egy nagy acélajtóhoz, értek, amely a másodtiszt kiáltására félresiklott az útból.

Beléptek az ajtón.

Ford Prefect és Arthur Dent számára nem a több ezer sziporkázó csillag látványa volt a legfigyelemreméltóbb dolog a parancsnoki hídon, a csillagoké, amelyek a tizenöt méter átmérőjű, félgömb alakú kupoláról ragyogtak le rájuk. Olyasvalakinek, aki étkezett már a Világ Vége Étteremben, az efféle csodák mindennaposak. Nem is a bámulatra méltó műszerek sokasága nyugözte le őket, amely a környező falat takarta. Arthur elképzelése szerint pontosan így kellett kinéznie egy igazi űrhajónak, Ford pedig egyenesen ódivatúnak ítélte meg a berendezést, megerősítve gyanújában, hogy a Katasztrófasújtotta Terület műrepülő hajója legalább egy-, ha nem kétmillió évvel korábbra ragadta őket a saját idejüknel.

Nem, ami igazán váratlanul érte őket, az a fürdőkád volt.

A fürdőkád közel két méter magas piedesztálon foglalt helyet, melyet kék vízikristályból nagyoltak ki. A kád maga egy barokk monstrum volt, olyan, amelyet nem sűrűn látni a Beteges Képzület Maximegaloni Múzeumán kívül. A belek módjára tekergőző csövezetet aranylevelekkel hangsúlyozták ki, ahelyett hogy éjszaka, amikor senki sem látja, szép csendben elhantolták volna az egészet egy

jeltelen sírban. A csapok és a zuhanyzófeltét látványa még egy lidércnek is nyugtalan álmokat okozott volna.

A kád borzasztóan nem odaillőnek hatott a parancsnoki híd földarabjaként, és a másodtiszt annak az embernek az elkeseredett atmoszférájával közeledett hozzá, aki ezzel maradéktalanul tisztában van.

– Kapitány úr! – kiáltotta összeszorított fogakkal, ami nem volt egy egyszerű trükk, de az évek során sikerült tükélyre vinnie.

– A, helló, másodtiszt – mondta a kapitány, barátságosan intve a szivaccsal –, hogy vagyunk, hogy vagyunk?

A másodtiszt, ha lehet, még feszesebb vigyázzba merevedett, mint volt.

– Előállítottam a foglyokat, uram, akiket a hetes tárolóban fültem le – vakkantotta.

Ford és Arthur zavartan köhécselt.

– Ööö... helló – mondták.

A kapitány barátságosan végignézett rajtuk. Ezek szerint a másodtiszt csakugyan ejtett foglyokat, gondolta. Jóleső érzés látni valakit, aki azzal foglalkozik, ami a legjobban fekszik neki.

– Á, helló, helló – köszöntötte őket. – Elnézést, hogy nem állok fel, de épp fürdöm egy kicsit. Fogyasszanak egy kis dzsynneis tonnykot. Nézzen körül a hűtőben, első tiszt.

– Igenis, uram.

Különös tény, amelynek senki sem tudja a valódi jelentőségét, de a Galaxis ismert világainak mintegy 85 százalékában – primitívekben és hiperfejlettekben egyaránt – létezik egy italféle, amelyet dzsynneis tonnyknak, dzsínan

toniksznak, gin-N-N-T'N-ixnak vagy dzsinand-o-niksznak hívnak, vagy ugyanannak a fonetikus alaptémának ezernyi más variációjaként említene. Az ital maga nem azonos a különböző helyeken, hanem a sivolviai „csinanto/mningsz”-tól, amely közönséges csapvizet jelent, a szobahőmérsékletnél valamivel melegebben szervírozva, egészen a gagrakaki cines-Tóni-xig változik, amely pillanatok alatt végez egy ökörrel. A hasonló hangzáson kívül az az egyetlen közös vonásuk ezeknek, hogy valamennyit még azelőtt találták fel és nevezték el, hogy az illető világok kapcsolatba léptek volna bármely más világgal.

Mi következik ebből a tökéletesen egyedülálló tényből? Bármelyik elméletét tekintjük is a strukturális nyelvészetnek; ez a tény nem illeszkedik egyik elképzeléshez sem, és mégis valósnak kell tekintenünk. Idős strukturális nyelvészek nagyon fel szoktak dühödni, amikor fiatal kollégáik előhozakodnak a kérdéssel. A fiatal strukturális nyelvészek ugyanis erős izgalomba jönnek a dologtól, és késő éjszakáig ébren tartja őket a meggyőződés, hogy egész közel járnak valami alapvető felismeréshez, míg végül idő előtt idős strukturális nyelvészekké válnak maguk is, akiket dühít a fiatalok viselkedése. A strukturális nyelvészet szerencsétlen diszciplína, tele keserű ellentéttel, s művelői túl sok éjszakát töltenek azzal, hogy keserűségüket dzsynneis tonnykba fojtsák.

A másodtiszt frusztrációtól remegve állt a kapitány fürdőkádja előtt.

– Ki sem hallgatja a foglyokat, uram?! – méltatlankodott

szinte sírva.

A kapitány értetlenül nézett le rá a magasból.

– Mi a fészkes fotonért hallgatnám ki őket? – kérdezte.

– Hogy információt szedjen ki belőlük, uram! Hogy megtudja, miért jöttek ide!

– Ugyan, hová gondol! – mondta a kapitány. – Szerintem csak egy kis dzsynneis tonnykra ugrottak be hozzánk.

– De uram, ezek a foglyaim! Ki kell hallgatnom őket!

– Na jó – mondta –, ha mindenáron ragaszkodik hozzá, akkor kérdezze meg őket, hogy mit akarnak inni.

A másodtiszt szemében kemény és fagyos fény csillant. Lassan közeledett Ford Prefecthez és Arthur Denthez.

– Oké, ti mocskok...- csikorgatta a fogát. – Ti férgek... – dőfte oldalba Fordot a Durr-O-Dum puskával.

– Csigavér, másodtiszt – róttá meg enyhén a kapitány.

– Mit isztok?! – ordította a másodtiszt.

– Hát, a dzsynneis tonnyk nem hangzik rosszul – mondta Ford. – Mit szólsz hozzá, Arthur?

Arthur pislogott.

– Mi? Ja, igen, jó lesz – mondta.

– Jéggel vagy jég nélkül?! – üvöltötte a másodtiszt.

– Jéggel, ha szabad kérnem – mondta Ford.

– Citromot!

– Igen, kérek – mondta Ford. – Meg ha volna egy kis ropiféle, akkor abból is. Lehetne sajtosat?

– Itt én kérdezek!!! – bömbölte a másodtiszt, akit a lapos guta kerülgetett dühében.

– Ööö... másodtiszt...? – szólt lágyan a kapitány.

– Uram?

– Ebből ennyi elég lesz. Leláphet. Épp egy kis idegnyugtató fürdőt veszek, tudja.

A másodtisztt szeme – ahogy az ordítva lökdöső szakmában mondják: – hideg réssé húzódott össze, azt a benyomást keltve a szemben álló féllal, hogy a szemek tulajdonosa elvesztette a szemüvegét, vagy nehezére esik az ébren maradás. Hogy mi ebben az ijesztő, azt egyelőre homály fedi.

A másodtisztt fenyegető léptekkel elindult a kapitány emelvénye felé. A szája keskeny, kemény vonallá préselődött. Nehéz volna megmondani, hogy ebben, megint csak, mi olyan ijesztő. Mert ha, teszem azt, a Traal dzsungelét járva hirtelen szemben találnád magad a legendás mohó bogárpattintó fenevaddal, minden okod megvolna örülni, ha a szája keskeny, kemény vonallá préselődne, ahelyett hogy mint rendesen, marcangolásra kész agyarak nyálas erdejét tárná fel rémült szemeid előtt.

– Emlékeztetni szeretném, uram – sziszegte a másodtisztt a kapitány felé –, hogy több mint három éve tartózkodik abban a kádban!

Végszava elhangzása után a másodtisztt sarkon fordult, és félrevonult egy sarokba, hogy az úgynevezett lövellő pillantást gyakorolja zsebtükrében.

A kapitány kényelmetlenül feszengett a kádban. Szabadkozó mosollyal nézett Ford Prefectre.

– Tudja, az én munkám mellett nagyon fontos, hogy az ember kímélje az idegeit – magyarázta.

Ford lassan leeresztette a kezét.

A mozdulat nem váltott ki reakciót a másodtiszttől. Erre

Arthur is leeresztette a magát.

Ford lassú, óvatos léptekkel közelített a fürdőkád piederstáljához. Megpaskolta a tenyerével.

– Csinos egy darab – hazudta.

Azon tűnődött, vajon elnéznének-e neki egy vigyorgást. Nagyon lassan és óvatosan elvigyorgta magát. Elnézték neki.

– Ööö... – szólította meg a kapitányt.

– Igen? – kérdezte a kapitány.

– Nem tudom – tapogatózott Ford –, megkérdezhetem-e, hogy mi is tulajdonképpen az ön munkája...

Hirtelen egy kéz érintette meg a vállát.

Ford hátrapördült. Az első tiszt volt az, az italokkal.

– Parancsoljanak – kínálta őket.

– Ó, hálás köszönet – mondta Ford, majd Arthurral együtt elvett egy pohár dzsynneis tonnykot. Arthur megkóstolta az italt, és meglepetten fedezte fel, hogy egész olyan az íze, mint a szódás whiskyé.

– Úgy értem – kortyolt egyet Ford is a poharából –, hogy nem lehetett nem észrevenni odalenn a hullákat.

– A hullákat?! – csodálkozott a kapitány.

Ford elgondolkodott. Lehet, hogy a látszat csal, gondolta, és a kapitány nem is tudja, hogy tizenötmillió holttest van a hajóján?

A kapitány kedélyesen bólogatva játszadozni kezdett a gumikacsájával.

Ford körülnézett. A másodtiszt rámeredt a tükörből, de csak egy pillanatig, mert folyton másfelé lődözte a tekintetét. Az első tiszt csak állt, kezében az italos tálcával,

és jóindulatúan mosolygott.

– A hullákat? – ismételte meg a kapitány.

Ford megnyalta a szája szélét (mármint a sajátját).

– Igen – mondta. – Azokról a halott telefonmosókról és könyvelőkről beszélek, ott lenn a tárolókban.

A kapitány értetlenül nézett egy darabig, majd hirtelen hátravetette a fejét, és felnevetett.

– Ja, hát azok nem hullák! – mondta. – Te jó ég, dehogyis azok! Csak le vannak fagyasztva, de fel fogják éleszteni őket.

Ford most olyasmit tett, amit csak nagyon ritkán. Pislogott.

Arthur mintha transzból ébredt volna.

– Úgy érti, hogy egy egész rakomány fagyasztott fodrász van a hajón? – csodálkozott.

– Hát persze – mondta a kapitány. – Milliószámra vannak. Fodrászok, életunt tévéproducerek, személyzetisek, vagyonőrök, szóvivők, tanácsadók, amit akar. Egy új bolygót fogunk velük gyarmatosítani.

Ford kissé megszédült.

– Szenzációs vállalkozás – tette hozzá a kapitány.

– Ezzel a népséggel? – kérdezte Arthur.

– Félreérti a dolgot – mondta a kapitány. – A miénk csak egyike a Bárkaflotta hajóinak: Ez itt a B bárka. Elnézést, nem engedne még egy kis meleg vizet a kádba?

Arthur kinyitotta a csapot, mire rózsaszínű, habzó vízúhatag nyaldosta körül a kád belsejét. A kapitány elégedetten felsóhajtott.

– Köszönöm, drága barátom. De miért nem isznak még? Kérem, szolgálják ki magukat.

Ford letette a poharát, elvette az üveget az első tiszt tálcájáról, és színültig töltött magának.

– Mi az a B bárka? – kérdezte.

– Hát ez – mondta a kapitány, és körbeúsztotta a kacsát a habos vízben.

– Igen – mondta Ford –, de...

– Tudja, az történt – mondta a kapitány –, hogy a bolygónk, az a világ, ahonnan jövünk, hogy úgy mondjam, el volt veszve.

– El volt veszve?

– De el ám. Így aztán mindenki azt mondta, legjobb, ha az egész lakosságot bepakoljuk egypár óriási űrhajóba, és áttelepítjük őket egy másik bolygóra.

Mondandója végére érve elégedett nyögéssel dőlt hátra a kádban.

– Úgy érti, hogy egy olyanra, amelyik kevésbé van elveszve? – kérdezte Arthur.

– Mit mondott, kedves barátom?

– Egy kevésbé elveszett bolygóra? Mármint, hogy oda akarnak-e áttelepülni.

– Áttelepülni, igen. Így aztán elhatározták, hogy építenek három hajót, tudja, három űrbárkát, és... De nem untatom magukat?

– Nem, nem, dehogy – mondta Ford határozottan – Nagyon lebilincselő, amit mond.

– Tudja, nagy öröm ez számomra – merengett a kapitány. – Mármint, hogy egyszer végre valaki mással is beszélgethetek a változatosság kedvéért.

A másodtiszt pillantásai lázasan lövelltek összevissza a

teremben, majd végül visszatelepedtek a tükörré, mint egy pár légy, amit rövid időre feliasztottak a kedvenc ürülékéről.

– Az a gond az ilyen hosszú utazásokkal – folytatta a kapitány –, hogy az ember végül saját magával kezd el társalogni, ami borzasztóan unalmas dolog, mert az esetek ötven százalékában tudja, hogy mit fog mondani legközelebb.

– Csak ötven százalékában? – lepődött meg Arthur.

A kapitány egy pillanatig töprengett ezen.

– Igen, körülbelül az esetek felében, azt hiszem. Erről jut eszembe: hol van a szappan? – Addig halászott rá, míg megtalálta.

– Na mindegy – folytatta. – Szóval, az a lényeg, hogy az első hajóba, az A-ba kerültek volna a ragyogó koponyák, a vezetők, a tudósok, a nagy művészek, tudja, az összes alkotó, a harmadikba, a C hajóba pedig azok, akik ténylegesen dolgoztak, építettek valamit. Így a B hajóba, vagyis a miénkbe került mindenki más, tehát a középréteg. A kapitány boldogan elmosolyodott.

– És minket küldtek ki először – fejezte be, egy kis furdőrigmust hümmögve.

A kis furdőrigmus, amelyet direkt az ő számára komponált világának egyik legtermékenyebb rímfaragója (aki pillanatnyilag a harminchatos tárolóban szunyókált vagy kilencszáz méterre tőlük), egy olyan pillanatot hidalt át, amelyet máskülönben kínos csend töltött volna ki. Ford és Arthur zavartan topogott, és kétségbeesve kerülte egymás tekintetét.

– Ööö... – kérdezte Arthur egy pillanat múlva. – Tulajdonképpen mi volt a baj a bolygójukkal?

– Hát, amint már mondtam, kárhozatra volt ítélve – felelte a kapitány. – Valami olyasmi volt, hogy össze fog ütközni a nappal vagy mi.

Vagy a hold fog nekünk jönni. Valami efféle. Akármi volt is, abszolúte borzasztó kilátással kecsegtetett.

– Jé! – szólt közbe az első tiszt. – Én meg úgy tudtam, hogy háromméteres piranhaméhek raja támadt a bolygóra. Ezek szerint mégsem ez volt a baj?

A másodtiszt hátraperdült, a szemében az a fajta hideg és kemény tűz lángolt, amit csak rengeteg áldozatos gyakorlás árán lehet elsajátítani.

– Nekem nem ezt mondták! – sziszegte. – A parancsnokom szerint a bolygót az a sors fenyegette, hogy fel fogja legelni egy hatalmas mutáns csillagkecske!

– Nahát, tényleg...? – mondta Ford Prefect.

– Igen! Egy iszonyatos fenevad a pokol fenekéről, tízezer mérföld hosszú, kaszaéles fogakkal, óceánforraló lehelettel, olyan karmokkal, amik kontinenseket képesek felszaggatni gyökerestül, nap módjára égető ezernyi szemmel, millió mérföldre tátható, nyáladzó állkapoccsal, egyszóval olyan szörnyűség, amilyent még soha, de soha...

– És biztos, ami biztos, magukat engedték előre, igaz? – érdeklődött Arthur.

– Úgy van – mondta a kapitány. – Mert mindenki úgy volt vele – és szerintem igazuk is volt –, hogy a közhangulat miatt nagyon fontos, hogy a többiek érezzék: olyan bolygóra mennek, ahol tiszták a telefonok, és számíthatnak

egy jó hajvágásra.

– Na, igen – helyeselt Ford. – Méltányolandó szempont, elismerem. Na és a többi hajó, ööö... követte magukat?

A kapitány nem felelt rögtön. Hátratekerte felsőtestét, és elnézett a hatalmas hajótest felett, a Galaxis ragyogó középpontja felé. Hunyorítva fürkészte a hihetetlen messzeséget.

– Nos, ha már így rákérdez – eresztett el egy enyhén rosszalló pillantást Ford Prefect felé –, meg kell mondanom, hogy különös módon egy nyikkanást sem hallottunk felőlük öt éve, amióta elindultunk... De bizonyára mögöttünk járnak valahol.

A kapitány pillantása ismét a messzeségbe révedt.

Ford tekintete követte a kapitányét, majd elgondolkodva összevonta a szemöldökét.

– Hacsak – mondta halkán – meg nem ette őket a kecske...

– Na igen... – mondta a kapitány, akinek némi kétkedés lopódzott a hangjába. – A kecske... – A kapitány tekintete átsiklott a hidat határoló készülékek és komputerek halmazára. A műszerlámpák ártatlan pislogással állták a nézését. A csillagok felé fordult, de ezek sem árultak el semmit. Tisztjeire pillantott, akik szemlátomást a maguk gondolataival voltak elfoglalva.

Ford Prefectre vándorolt a tekintete, aki válaszként felvonta a szemöldökét.

– Tudja, fura egy dolog – szólalt meg végül a kapitány –, de most, így elmesélve... Úgy értem, első tiszt, nem találja különösnek ezt az egészet?

- Ööööööö... – felelte az első tiszt:
- Nos – mondta Ford –, úgy látom, rengeteg megbeszéltnivalójuk lesz egymással, úgyhogy kösz az italokért, és ha ki tudnának tenni minket a legközelebbi bolygón, hát...
- Na igen, ez egy kicsit problémás, tudja – mondta a kapitány –, mert azt a trajektóriás bigyót még azelőtt beállították, hogy elhagytuk volna Golgafrinchamet. Gondolom, részben azért, mert nem vagyok valami jó számtanból, és...
- Úgy érti, hogy nem tudja irányítani a hajót?! – kiáltott fel Ford, akinek egyszerre elment a kedve ettől a kérdező rávezetéses játéktól.
- No és mikorra számítják elérni azt a gyarmatosítandó bolygót?
- Ó, hát már majdnem ott vagyunk, azt hiszem – mondta a kapitány. – Bármelyik másodpercben megérkezhetünk. Talán ideje is volna befejeznie ezt a kis fürdést. Csak nem tudom rászáni magam, olyan jólesik.
- Tehát lényegében egy percen belül landolni fogunk? – kérdezte Arthur.
- Nos, nem annyira landolni, mint... ööö... mint inkább...
- Mint inkább mit? – kérdezte Ford élesen.
- Hát – válogatott a kapitány óvatosan a szavak között –, úgy rémlik, hogy a lezuhanás jobban...
- Lezuhanás?! – kiáltott fel egyszerre Ford és Arthur.
- Ööö... igen – mondta a kapitány. – Igen, azt hiszem, ez része a tervnek: Volt rá valami borzasztó nyomós ok, ami pillanatnyilag nem akar beugrani. Valami, ami azzal volt...

ööö...

Ford felcsattant:

– Az egész bagázs egy rakás szerencsétlenség! – ordította.

– Ja, igen – csillant fel a kapitány szeme –, most már emlékszem. Ez volt az. az ok!

25. fejezet

A GALAXIS Útikalauz stopposoknak ezt írja a Golgafrincham bolygóról:

Ősi és titokzatos történetét legendák övezik: A bolygó földje azoknak a harcosoknak kiontott véréből vörös, ill. helyenként zöld, akik meghódítására törtek. Napszitta, kopár vidék ez, ahol a tikkasztó levegő parfümös források illatától terhes, amelyek nedve forró és száraz sziklákon csordogál, táplálva a sötét és mósuszillatú zuzmók tömegét. A lázas szenvedélyek földje ez, és a mámoros képzeleté, különösen, ami a zuzmókkal élőket illeti, de egyszersmind a hűvös és borús gondolatoké is, főleg azok körében, akik a zuzmófogyasztást megtagadják, s árnyas fát találtak maguknak a hűsölésre. Az acél, a vér és a hősiesség földje ez, ahol a test és a lélek törekvése egyaránt érvényesül.

Ennyit röviden a bolygó történetéről.

És ebben az ősi és rejtélyes történelemben az Arium nagy Kerengő Költői voltak a legrejtélyesebb alakok. Ezek a Kerengő Költők a távoli hegyek hágóiban éltek, ahol is heverészve várták a gyanútlan utazók csoportjait, hogy

köröttük kerengve kövekkel hajigálják meg őket. Amikor pedig az utazók kiabálni kezdtek, hogy miért nem takarodnak inkább verset írni ahelyett, hogy másokat molesztálnak az örökös kőhajigálással, hirtelen abbahagyták a dobálást, és belefogtak a hétszázkilencvennégy Vassilliani dalciklus valamelyikébe. Ezek a dalok mind rendkívül gyönyörűek voltak, amit rendkívüliség tekintetében talán csak a hosszú múlt felül, és valamennyien egy kaptafára készültek.

A dalok első része arról szólt, hogyan ment világgá egykoron öt bölcs herceg négy lóval Vassillian városából. A nemes hercegek, akik természetesen nemcsak bölcsek, de bátrak és daliások is voltak, távoli földekre vetődtek, emberevő óriásokkal vívnak élethalálharcot, egzotikus filozófiák elsajátításán fáradoznak, különös istenekkel teázgatnak, és gyönyörű szörnyeket szabadítanak ki vérszomjas hercegnők karmai közül míg végül kijelentik, hogy a megvilágosodás állapotába jutottak, s ennél fogva vándorlásuk célja immáron elértetett.

A második és egyben sokkal hosszabb rész arról a huzakodásukról szól, hogy akkor most ki legyen az ötük közül, aki gyalog megy haza.

Mindez a bolygó távoli múltjában történt. Mégis, eme különöc poéták egyikének kései leszármazottja volt az, aki kitalálta a fenyegető romlásról szóló dajkameséket, amelyek lehetővé tették a golgafrinchamieknek, hogy népességük haszontalan egyharmadától megszabaduljanak.

A maradék kétharmad szilárdan kitartott eredeti lakhelyén, és sikerekben gazdag, örömteli életet élt addig, amíg az

egész civilizációt ki nem irtotta egy virulens kór, amelyet egy piszkos telefonkagyló indított útjára.

26. fejezet

Azon az éjszakán a hajó zuhanva ért földet egy kimondottan jelentéktelen, kékeszöld bolygón, amely egy szintúgy jelentéktelen, sárga nap körül keringett a Galaxis nyugati karjának egyik fel nem térképezett szögletében, amelyet messze elkerült az előkelő társaság.

A becsapódást megelőző órákat Ford Prefect ádáz s egyben hiábavaló küzdelemmel töltötte, hogy átállítsa a hajó irányítószerveit az előre elrendelt úti célról. Hamarosan világossá vált számára a programozók szándéka. Az volt a céljuk, hogy a rakományt biztonságban, ha nem is zökkenőmentesen, juttassák el rendeltetési helyére, ám eközben a hajót magát annyira meg akarták nyomorítani, hogy még csak gondolni se lehessen a rendbe hozatalára.

A süvítő, izzó ereszkedés az atmoszférán át lehántotta a hajófelépítmény és a védőburok legnagyobb részét. A végső, dicstelen hasas a zavaros mocsárban mindössze néhány sötétségben eltöltött órát hagyott a legénység számára, hogy felélessze és kirakodja a mélyhűtött rakományt, amelyre senki sem tartott igényt odahaza. A hajó csaknem azonnal süllyedni kezdett, lassacskán átadva gigantikus tömegét a nyálkás ingoványnak. Az égen felfelbukkanó meteorok – a leszállás izzó maradványai – világosra festették az éjszakai eget, élesen kirajzolva a hajó sötét sziluettjét.

A hajó obszcén és gurgulázó nyögést hallatott a szürke, hajnal előtti derengésben, majd örökre elmerült a bűzös mélységben.

Másnap reggel a felkelő nap híg fénye hatalmas térségre vetült, tele jajongó fodrászokkal, szóvivőkkel, közvéleménykutatókkal és társaikkal, akik foggal-körömmel azon igyekeztek, hogy kijussanak a szárazra.

Egy kevésbé eltökélt nap valószínűleg nyomban újra lebukott volna a látványtól, ám ez továbbkúszott égi útján, mígnem egy idő után a melegítő sugarak hatása érezhetővé vált a kimerülten vergődő lények számára.

Aznap éjjel, korántsem meglepő módon, számtalan menekülő fulladt a mocsárba, s további milliókra becsülhetők azok, akiket a süllyedő hajó szippantott magával. Mindazonáltal a túlélők száma így is százazrekre rúgott. Ezek kikecmeregtek a környező szárazulatra, ahol néhány tenyérszi szilárd talajt kerestek maguknak, hogy legyen hol leroskadni és pihenni egy kicsit az átélt rémálom után.

Ketten a túlélők közül kissé távolabb kerestek helyet maguknak.

Ford Prefect és Arthur Dent a közeli domboldalról figyelte a borzalmas fejleményeket. Valahogy nem sikerült igazán átérezniük ezt az egészet.

– Pizkos egy húzás – morogta Arthur.

Ford egy bottal piszkálta maga előtt a földet.

– Én inkább – vont vállat – egy probléma leleményes megoldásának nevezném.

– Mért nem képesek az emberek békében és harmóniában élni egymással?! – sópáncodott Arthur.

Ford hangos és rendkívül öblös nevetésre fakadt.

– Negyvenkettő! – mondta sunyi vigyorral. – Hiába, nem megy! Na, nem baj.

Arthur úgy nézett Fordra, mintha az megőrült volna, s minthogy semmi sem utalt az ellenkezőjére, úgy érezte, tökéletesen helyénvaló a feltételezés, miszerint csakugyan így áll a helyzet.

– Mit gondolsz, mi lesz velük? – kérdezte egy idő után.

– Egy végtelen univerzumban bármi megtörténhet – mondta Ford. – Még az is lehet, hogy túlélik a dolgot. Különös, de ez az igazság.

Ford szemében furcsa fény villant, amint tekintetével végigpásztázta a vidéket, majd ismét megállapodott a nyomorúság alattuk elterülő látványán.

– Azt hiszem, ki fogják húzni egy darabig – mondta.

Arthur élesen Fordra nézett:

– Mért mondod ezt? – kérdezte.

Ford vállat vont.

– Csak egy megézés – felelte, de nem volt hajlandó további felvilágosítást adni.

– Oda nézz! – mondta hirtelen.

Arthur követte Ford mutatóját. Odalent, a szétszóródott sokaságban egy alak mozgott – de lehet, hogy a „támolygás” szó pontosabb képet adna arról, amit csinált. Úgy tűnt, hogy valamit cipel a vállán. Miközben egyik fekvő alaktól a másikig dülöngélt, részeg módjára hadonászott feléjük a nála lévő tárggyal. Egy idő után feladta és

összeesett.

Arthur nem tudta mire vélni a dolgot.

– Filmezés – mondta Ford. – A történelmi pillanatok megörökítése.

– Nem tudom, te hogy vagy velem – tette hozzá egy pillanat múlva –, de részemről lelécelek.

Egy darabig csendben ültek.

Egy idő után Arthur úgy érezte, hogy mondania kell valamit.

– Ööö... – mondta – tulajdonképpen hogy értetted azt, hogy lelécelezsz?

– Jó kérdés – mondta Ford. – Nem jön be semmi.

Arthur a válla fölött hátrapillantva látta, hogy Ford egy kis fekete doboz gombjait tekergeti. Ford egyszer már elővezette neki ezt a Szub-Éta Detekt-O-Méter nevű ketyerét, de ő csak szórakozottan rábólintott, és nem firtatta tovább a dolgot. Arthur számára az Univerzum két részre oszlott: a Földre és minden egyébre, ami azon kívül volt. Tekintve, hogy a Föld időközben megsemmisült egy új hiperúrsztráda építése miatt, ez a világnép meglehetősen féloldalassá válhat, ám Arthur ragaszkodott ehhez a féloldalassághoz, minthogy ez jelentette számára az utolsó összekötő kapcsolatot egykori otthonával. Mindenesetre a Szub-Éta Detekt-O-Méter határozottan a „minden egyéb” kategóriájába tartozott.

– Hallgat, akár a sült hal – mondta Ford, megrázva a ketyerét.

Az ám, sült hal, gondolta Arthur, unottan nézegetve maga körül a primitív világot. Mit nem adnék egy jó kis földi sült halért!

– Gondoltad volna – szöjt Ford ingerülten –, hogy semmiféle adást nem leszek képes fogni ezen a nyavalyás sárgolyón? Mondd, figyelsz te egyáltalán?

– Mi van? – kérdezte Arthur.

– Csak az, hogy nyakig benne vagyunk – mondta Ford.

– Ja? – felelte Arthur, akit a hír nem igazán ért meglepetésként.

– Amíg nem jön be semmi ezen a vacakon – mondta Ford –, addig nulla az esélyünk rá, hogy elhagyjuk ezt a bolygót. Lehet, persze, hogy csak valami hülye állóhullám-hatásról van szó a bolygó mágneses terében. Ez annyit jelent, hogy addig kell mennünk körbe, amíg jó helyet nem találunk a vételre. Jössz?

Ford felszedte a cuccát, és elindult.

Arthur lenézett a dombról. A kamerás férfi épp idejében vergődött talpra, hogy lefilmezhesse, ahogy az egyik kollégája összeesik.

Arthur letépett egy fűszálat, és elindult Ford után.

27. fejezet

– Remélem, kellemes volt a vacsora – mondta Zarniwoop a padlón lihegő Zaphodnak és Trilliannek, miután azok újra materializálódtak az Arany Szív csillaghajó parancsnoki hídján.

Zaphod kinyitotta néhány szemét, és fenyegetően méregette velük Zarniwoopot.

– Maga?! – bökte ki Zaphod. Talpra vergődött, és odébb tántorgott. Talált egy széket, leroqyott rá.

– Betápláltam a komputerembe az úti célra vonatkozó valószínűtlenségi koordinátákat – mondta Zarniwoop. – Nemsokára megérkezünk. Addig pihenjen és készüljön fel lelkileg a találkozásra.

Zaphod egy szót sem szólt. Felkelt, odatámolygott egy kis szekrényhez, és előhúzott egy üveg janxeszt. Jót húzott belőle.

– De ha ezzel végeztünk – mondta Zaphod agresszívan –, akkor csakugyan végeztünk, igaz? Oda megyek, ahova akarok, azt csinálom, amit akarok, kifekszem a napra meg minden.

– Az attól függ, hogy sül el a találkozás – felelte Zarniwoop. – Zaphod, ki ez az ember? – kérdezte Trillian, aki még mindig bizonytalanul állt a lábán. – Mit keres itt? Miért van a hajónkon?

– Ez itt egy ostoba alak – felelte Zaphod –, aki találkozni akar az Univerzumot irányító pasassal.

– Aha – mondta Trillian, és elvette az üveget Zaphodtól, hogy maga is igyon belőle... – Szóval, egy karrierista.

28. fejezet

Az a legnagyobb gond... az az egyik legnagyobb gond, tudniillik van belőle több is... szóval, az emberek kormányzásával kapcsolatos számtalan fő gond egyike annak a személyével függ össze, akire ezt az egész dolgot rábízák, jobban mondva, akinek sikerül rávennie a többieket arra, hogy engedjék meg neki, hogy azt csináljon velük, amit akar.

Összegezve: jól ismert tény, hogy azok az emberek, akik mindenáron kormányozni akarják a többieket, ipso facto, a legalkalmatlanabbak erre a célra. Az összegzést összegezve: ha valaki el tudja érní, hogy elnökké választassa magát, akkor arra a világeért sem szabad rábízní ezt a munkát. Az összegzés összegzését összegezve: az emberekkel folyton csak baj van.

A helyzet tehát a következó: a Galaxis egymást követó elnökei annyira élvezik a hatalommal járó hűhót és palávert, hogy csak nagyon ritkán veszik észre, hogy valójában nincs is hatalmuk.

És valahol a háttérben ott áll mögöttük valaki... Hogy kicsoda?

Csakugyan. Ki lehet az, aki kormányoz, ha nem hagyják kormányozni azt, aki hajlandó volna rá?

29. fejezet

Egy jelentéktelen kis világban, valahol a nagy semmi közepén – vagy pontosabban: annak a valaminek a közepén, amit sohasem találna meg senki, mert egy hatalmas valószínűtlenségi mezó védi az egészet, amelyhez mindössze hat embernek van hozzáférése az egész Galaxisban – éppen esett az esó.

Úgy zuhogott már órák óta, mintha dézsából öntötték volna. Az esó köddé porlasztotta a tenger felszínét, elverte a fákat, sárfürdővé köpülte-dagasztotta a tengert övezó kietlen vidéket.

Pattogva zuhogott a kietlen vidék közepén álló kunyhó hullámlemez tetejére, elmosta a rögös ösvényt, amely a kunyhótól a tengerpartra vezetett, és szétszórta az érdekes kagylóhéjakból rakott csinos kupacokat.

A viskó tetejét zuhogó eső fülsiketítően hangzott odabent, ám ez mégis elkerülte a lakó figyelmét, aki egész mással volt elfoglalva.

Magas, göthös férfi volt a kunyhó tulajdonosa, durva, szalmaszínű hajjal, amely átnyirkosodott a tetőn átszivárgó cseppektől. A ruhája kopottas volt, a háta görbe, s a szemei – noha ébrén volt – mintha egy alvóé lettek volna.

A kunyhó közepén ütött-kopott karszék állt, mellette egy öreg, összekaristoltsz asztal. A berendezéshez tartozott továbbá egy régi matrac, néhány párna meg egy kicsi, de meleg kályha is.

Mindeme tárgyakon kívül volt odabent egy öreg és kissé viharvert macska is, és épp ez kötötte le most a férfi minden figyelmét.

A göthös alak a macska fölé hajolt.

– Cic, cic, cic – mondta. – Cicuka-micuka-cucika... akar egy kishalat a cica? Szép kis halacska... akarja a cica?

A macska határozatlannak látszott a kérdésben. Kelletlenül, mintha csak szívességet tett volna gazdájának, megütögette mancsával az elébe tartott haldarabot, majd észrevett a padlón egy porszemet, és arra összpontosított.

– Nem kell a halacska a cicának? Akkor a cica le fog fogyni, és elpusztul – mondta a férfi.

– Gondolom én, ámbár ki tudja? – tette hozzá bizonytalanul. Ismét odakínálta a halat.

– Enni, vagy nem lenni – mondta –, ez itt a kérdés. Gondold meg, cicám. Azt hiszem, jobb, ha én ebből kimaradok. – Felsőhajtott. – Azt gondolom, hogy a hal finom, ám ugyanakkor azt is, hogy az eső nedves. Hát ki vagyok én, hogy igazságot tegyek ebben a kérdésben?

Otthagya a halat a földön a macskának, és lepihent a karszékbe.

– Á, jól vélem látni, hogy megjött az eszed, és eszed a halat? – mondta végül, miután a macska, a porszem nyújtotta szórakozási lehetőségek teljes skáláját kimerítve, rávetette magát a halra.

– Örülök, hogy enni látlak – mondta a férfi –, mert ellenkező esetben képes lennél a lelki szemeim láttára elpusztulni.

Felvett az asztról egy darab papírt és egy ceruzacsonkot. Egyiket az egyik kezében, a másikat a másikban tartva azon kísérletezett, hogy milyen különböző módokon lehet a kettőt összehozni. Egyszer a papír alá tartotta a ceruzát, aztán föléje, aztán meg mellé. Megpróbálta a papírt a ceruza köré tekerni, aztán a ceruzát a papír köré. A ceruza tompa végével dörgölni kezdte a papírt, aztán a kihegyezett véggel kísérletezett: A ceruza hegye most nyomot hagyott a papíron, s ez a felfedezés, mint mindig, most is felvillanyozta. Újabb papírlapot vett fel az asztról. Ezen keresztrejtvény volt. Röviden tanulmányozta, s mielőtt elunta volna a dolgot, beírt néhány meghatározást.

Ráült a kezére. Érdeklődéssel konstataálta, hogy csontos ülepe nyomja a kezét.

– A hal messziről való – mondta –, legalábbis így hallottam. Vagy csak úgy képzelem, hogy hallottam. Amikor jönnek

azok az emberek – vagy amikor a képzeletemben jönnek – azon a hat fényes, fekete hajón. Megjelennek vajon a te képzeletedben is, cicám? Te is szoktad látni őket?

A macskára nézett, de azt jobban lekötötte az igyekezet, hogy minél előbb legyűrje a halat, mint az efféle spekulációk.

– És amikor hallom a kérdéseiket, te is hallod őket? Mit jelentenek ezek a hangok számodra? Lehet, hogy azt gondolod, hogy csak énekelnek valamit neked? – Ezen elmerengett egy kicsit, és rögtön észrevette a buktatót a feltételezésben.

– Lehet, hogy valóban neked énekelnek – mondta –, és én csak azt hiszem, hogy kérdéseket intéznek hozzám?

Újabb szünetet tartott. Néha napokig tartott nála a szünet, csak hogy lássa, milyen is az.

– Gondolod, hogy ma is itt jártak? – mondta. – Mert én igen. Össze van sározva a padló, cigaretta és whisky van az asztalon, hal van a tányérodban, és az emléküik ott van a képzeletemben. Tudom, hogy nem valami meggyőző bizonyítékok, de hát nem közvetett-e minden bizonyíték? És nézd csak, hagytak még itt valamit nekem.

Átnyúlt az asztalon, és magához húzott néhány tárgyat.

– Keresztretjvény, szótárak és egy kalkulátor.

Kézbe vette a kalkulátort, és játszadoxni kezdett vele. Ez lekötötte vagy egy óra hosszáig. A macska közben elaludt, de az eső tovább zuhogott odakint. Végül félretette a számológépet.

– Azt hiszem, igazam lehet, amikor arra gondolok, hogy kérdéseket tesznek fel nekem – mondta. – Csak azért

vállalkozni ilyen hosszú útra, hogy neked énekeljenek, szerfelett különös viselkedés volna a részükről. Legalábbis nekem annak tűnne. De hát ki tudja? Ki tudja?

Felszedett egy szál cigarettát az asztalról, s meggyújtotta egy darab parázssal, amit a kályhából vett ki. Mélyen beszívta a füstöt, majd kényelmesen hátradőlt.

– Azt hiszem, ma is láttam egy hajót az égen – monda végül. – Egy nagy fehér hajót. Sose láttam még ezt a nagy fehérét, csak azt a hat kis feketét. Meg a hat zöldet. És a többit, ami – azt mondják – olyan messziről jön. De a nagy fehérét soha. Lehet, hogy bizonyos körülmények közt hat kis fekete úgy nézhet ki, mint egy nagy fehér? Lehet, hogy inkább egy pohár whiskyt kéne innom? Igen, ez valószínűbbnek tűnik.

Felállt, hogy felvegyen egy poharat a matrac mellől. Töltött egy adagot a whiskysüvegből, aztán megint leült.

– Lehet, hogy valaki más akar meglátogatni – mondta.

Száz méterrel odébb az Arany Szív kint ázott a zuhogó esőben.

Három alak tűnt fel a kajütnyílásban. Behúzott nyakkal igyekeztek távol tartani az esőt az arcuktól.

– Oda be? – kiáltotta túl Trillian az esőt.

– Igen – felelte Zarniwoop.

– Abba a kunyhóba?

– Igen.

– Különös – mondta Zaphod.

– Itt a nagy semmi közepében?! – csodálkozott Trillian. – Szerintem eltévesztettük a házsámot. Az nem lehet, hogy az Univerzumot egy kunyhóból irányítsák!

Elindultak az ömlő esőben. Bőrig ázva érték el az ajtót. Bezörgettek. Dideregve vártak bebocsátásra.

Az ajtó kitárult.

– Igen? – mondta a férfi.

– Elnézést – mondta Zarniwoop –, de bizonyos jelek arra engednek következtetni, hogy...

– Maga irányítja az Univerzumot? – kérdezte Zaphod.

A férfi Zaphodra mosolygott.

– Igyekszem elkerülni – mondta. – Vizesek lettek?

Zaphod rácsodálkozott a férfira.

– Hogy vizesek-e?! – kiáltotta. – Mért, úgy nézünk ki, mintha nem lennénk vizesek?

– Nem, számomra nagyon is vizesnek tűnek – mondta a férfi –, de hogy ezt maguk hogyan élik meg, az megint más dolog. Ha úgy gondolják, hogy a melegtől szárazabbak lesznek, akkor jobb, ha bejönnek.

Bementek.

Körülnéztek a parányi kunyhóban. Zarniwoop enyhe undorral, Trillian érdeklődéssel, Zaphod élvezettel.

– Hé, ööö... – mondta Zaphod – hogy hívják magát?

A férfi zavartan nézett rájuk.

– Nem tudom. Gondolja, hogy hívni kéne valahogy? Nem volna szerfelett különös dolog nevet adni egy halom bizonytalan érzéki benyomásnak?

A férfi helytel kínálta Trilliant. Jómaga a szék karfájára ült, Zarniwoop mereven az asztalnak támaszkodott, Zaphod pedig lefeküdt a matracra.

– Nocsak! – mondta Zaphod. – Ez hát a hatalom székhelye! – Megcirógatta a macskát.

– Ide figyeljen – mondta Zarniwoop. – Néhány kérdést szeretnék feltenni magának.

– Rendben – monda a férfi barátságosan. – Ha gondolja, nyugodtan énekelhet a macskámnak.

– Szereti, ha énekelnek neki? – kérdezte Zaphod.

– Ezt tőle kell megkérdeznie – mondta a férfi.

– Mért, tud beszélni? – kérdezte Zaphod.

– Nem emlékszem rá, hogy valaha is beszélt volna – mondta a férfi –, de hát nem túl jó a memóriám.

Zarniwoop előhúzott néhány feljegyzést a zsebéből.

– Lássuk csak – mondta –, ugyebár maga az, aki az Univerzumot irányítja?

– Ki tudná azt megmondani? – felelte a férfi.

Zarniwoop kipipált egy pontot a jegyzetében.

– Mióta csinálja ezt?

– Ó! – mondta a férfi. – Ez a kérdés a múltra vonatkozik, ugye?

Zarniwoop értetlenül nézett rá. Nem éppen ilyen válaszra számított.

– Igen, arra – mondta.

– Ki tudja – mondta a férfi –, hogy a múlt nem csupán egy fikció-e, mely arra szolgál, hogy a közvetlen fizikai benyomásaim és a lelkiállapotom között feszülő ellentmondást feloldja?

Zarniwoop a férfira meredt. Átázott ruhája gőzölni kezdett.

– Szóval, maga minden kérdésre így szokott felelni?

A férfi habozás nélkül válaszolt:

– Csak azt mondom, ami az eszembe ötlük, amikor úgy

képzelem, hogy az emberek kérdéseket intéznek hozzám. Mászt nem mondhatok.

Zaphod boldogan felnevetett.

– Erre inni kell – mondta, és előhúzta a janxeszes üveget. Felpattant, hogy átadja az Univerzum irányítójának, aki örömmel vette át a flaskát.

– Rajta, nagy uralkodóm – folytatta –, hogy is van ez?

– Ide hallgasson – mondta Zarniwoop. – Emberek járnak ide, ugye? Hajókkal...

– Azt hiszem, igen – mondta a férfi, és átadta az üveget Trilliannek.

– És megkéri magát – folytatta Zarniwoop –, hogy döntsön helyettük. Emberi életekről, világokról, nemzetgazdaságról, háborúkról, mindenféléről, ami odakint zajlik az Univerzumban.

– Odakint? -. kérdezte a férfi. – Hol odakint?

– Hát odakint! – mutatott Zarniwoop az ajtóra.

– Honnan tudja, hogy van-e bármi is odakint? – kérdezte a férfi. – Csukva van az ajtó...

Az eső tovább zörgette a bádogtetőt. Meleg volt a kunyhóban.

– De hisz tudja, hogy egy egész Univerzum van odakint! – kiáltott fel Zarniwoop. – Nem intézheti el azzal a felelősségét, ha kijelenti, hogy az egész nem is létezik!

Az Univerzum irányítója hosszú ideig gondolkodott, s közben Zarniwoop csak úgy remegett a dühtől.

– Nagyon biztos a tényeiben – mondta végül. – Én nem tudnék megbízni egy olyan ember gondolataiban, aki biztosra veszi az Univerzum létezését, ha van olyan

egyáltalán.

Zarniwoop még mindig remegett, de csendben maradt.

– Én csak a magam univerzuma felől döntök – folytatta halkán a férfi. – Az én univerzumom a szememből és a fülemből áll. Minden egyéb csak feltételezés.

– Hát maga nem hisz semmiben?!

A férfi vállat vont, és fölvette a macskáját.

– Nem értem, mire gondol – mondta.

– Hát nem érti, hogy amit itt, ebben a kunyhóban elhatároz, az embermilliók sorsát dönti el? Ez egyszerűen borzalmas!

– Nem tudom. Sohasem találkoztam azokkal az emberekkel, akikről beszél. És gyanítom, hogy maga sem. Ezek csak szavakban léteznek mind. Balgaság azt állítani, hogy tudjuk, mi van a többi emberrel. Ezt csak ők tudhatják, feltéve, ha léteznek. Nekik is megvan a maguk szemből és fülből álló univerzumuk.

– Azt hiszem, kiugrom egy pillanatra – szólt közbe Trillian, és kisétált az esőbe.

– Nem hisz mások létezésében? – erősködött Zarniwoop.

– Nincs véleményem a dologról. Honnan is volna?

– Jó volna utánanézni, mi van Trilliannel – mondta Zaphod, és kisurrant az ajtón.

Odakint Trillianhez fordult.

– Mit gondolsz, egész jó kezekben van az Univerzum, nem?

– Nagyon jó kezekben – felelte Trillian, és elindultak az esőben.

Odabent Zarniwoop tovább erőltette az eszmecserét.

– Hát nem képes felfogni, hogy emberek élete és halála múlik a szaván?

Az Univerzum ura kivárt, ameddig tudott. Amikor meghallotta a hajómotorok indítását jelző halk zajt, beszélni kezdett, hogy a hangja elfedje a neszt.

– Nekem ehhez semmi közöm – mondta. – Én nem foglalkozom az emberekkel. Az úr a megmondhatója, hogy nem vagyok egy kegyetlen ember.

– Nocsak! – kapta fel a fejét Zarniwoop. – Azt mondta, hogy „az úr”? Ezek szerint mégiscsak hisz valamiben?

– Á, az csak a macskám! – mondta a férfi nyájasan. Felvette a macskát és megcirógatta. – Úgy hívom, hogy „az úr”. Kedvelem őt.

– Rendben – mondta Zarniwoop, megpróbálva sarokba szorítani ellenfelét. – Hát azt honnan tudja, hogy ő létezik? Honnan tudja, hogy ő tudja-e, hogy maga kedveli őt, vagy élvezi-e azt, amit a maga kedvességének vél?

– Sehonnan – mosolyodott el a férfi. – Fogalmam sincs róla. Egyszerűen csak jólesik egy bizonyos módon viselkedni azzal a valamivel szemben, ami számomra egy macskának tűnik. Mért, maga nem így szokott viselkedni? Elnézést, azt hiszem, elfáradtam.

Zarniwoop lemondó sóhajjal nézett körül.

– Hol vannak a többiek? – kérdezte hirtelen.

– Miféle többiek? – kérdezte az Univerzum ura, majd hátradőlt a székében, és újratöltötte a whiskys poharát.

– Beeblebrox és a lány. Az a kettő, aki itt volt!

– Nem emlékszem senkire. A múlt fikció csupán, mely arra szolgál...

– Baromság! – fakadt ki Zarniwoop, és kirohant az esőbe. A hajó eltűnt. Az eső tovább köpülte a sarat. Semmi sem

utalt arra, hogy az imént-még egy hajó volt odakint. Zarniwoop beleordított az esőbe.

Megfordult, visszaszaladt a konyhához, de az ajtót zárva találta.

Az Univerzum ura elszundított a székben. Egy idő után ismét elkezdett játszani a papírral és a ceruzával, és örömmel fedezte fel, hogyan lehet nyomot hagyni egyikkel a másikon. Odakintről különböző zajok szűrődtek be, de nem volt bizonyos a valóságukban. Aztán egy álló hétig beszélt az asztalához, hogy lássa, hogyan reagál a dologra.

30. fejezet

Aznap éjjel tisztán, szemképráztatóan előbújtak a csillagok. Ford és Arthur akkora távolságot hagyott maga mögött, amelynek hosszát nem állt módjukban megbecsülni. Végre pihenőt tartottak. Az éj hús volt, a levegő tiszta és balzsamos, a Szub-Éta Detekt-O-Méter pedig továbbra is néma maradt.

Csodálatos nyugalom lebegett a világ felett, mágikus békesség, mely a fák finom illatával, a rovarok halk zsongásával és a csillagok ragyogásával kombinálódva csillapítólag hatott felzaklatott idegeikre. Mindez még Ford Prefectet is elgondolkodtatta – pedig ő már több világot látott életében, mint amennyit egyetlen hosszú délután alatt lehetséges lett volna felsorolni –, hogy nem ez a világ-e a leggyönyörűbb valamennyi közül. Egész nap messze nyúló, dimbes-dombos zöld vidéken haladtak, melyet dús pázsit takart, tele buja illatú virágokkal és magas, sűrű lombú

fákkal. A nap melegítette, a lenge szellő hűsítette őket, Ford Prefect pedig mind ritkábban vette elő a Szub-Éta Detekt-O-Métert, és egyre kevésbé bosszantotta, hogy az még mindig nem volt hajlandó megszólalni. Kezdte egészen megkedvelni ezt a helyet.

Noha az éjszakai levegő hűvös volt, jól és mélyen aludtak a szabad ég alatt, s néhány órával később – épp leszállóban volt a harmatújult erővel ébredtek. Éhesek voltak mind a ketten. Szerencsére Ford néhány zsömlét gyömöszölt a szütyőjébe a Teljesútban, s most ezt kapták be reggelire, mielőtt továbbmentek volna.

Eddig teljesen ötletszerűen vándoroltak, de most határozottan kelet felé vették az irányt. Úgy gondolták, hogy ha fel akarják deríteni ezt a világot, akkor tudniuk kell azt is, hogy merről jönnek és merre tartanak.

Már majdnem dél volt, amikor először akadtak olyan jelre, amely a világ lakott voltára utalt. Egy félig kibukkanó arc volt ez, amely őket figyelte. Alighogy észrevették, már el is tűnt megint. A retinájukban őrzött kép egy humanoidtól származott, akiben inkább kíváncsiságot ébresztett hirtelen felbukkanásuk, semmint félelmet. Félórával később újabb, az elsőhöz hasonló arcot pillantottak meg, majd tíz percre rá még egyet.

Egy perc múlva kijutottak egy tágasabb tisztásra. Megálltak.

A tisztás közepén vagy két tucat férfi és nő állt. Mozdulatlanul néztek szembe Forddal és Arthurral. Némelyik asszonyhoz gyerekek tapadtak, s a háttérben egy sor düledező, agyagból és ágakból épült viskó látszott.

Ford és Arthur lélegzet-visszafojtva bámulta a csoportot.

A legmagasabb férfi alig volt több százötven centinél. Enyhén előregörnyedt tartásban álltak, hosszú volt a karjuk, és alacsony a homlokuk. Tiszta, élénk szemük érdeklődéssel figyelte az idegeneket.

Látva, hogy nem viselnek fegyvert, és nem közelednek feléjük, Ford és Arthur kissé megnyugodott.

A két csoport egy darabig csak méregette egymást. Mindkét fél óvakodott a mozdulatoktól. A bennszülöttek meglepettnek látszottak a behatolók miatt, s noha semmi jelét nem mutatták az agresszív szándéknak, egészen nyilvánvaló volt, hogy közeledést nem óhajtanak kezdeményezni.

Nem történt tehát semmi, s ez változatlanul így ment tovább két egész percre.

Két perc után Ford úgy ítélte meg, legfőbb ideje, hogy valami történjék.

– Helló – mondta.

Az asszonyok kissé közelebb vonták magukhoz a gyermekeiket.

A férfiak alig mozdultak, ám egész megjelenésük elárulta, hogy az üdvözlést nem fogadták szívesen – nem mintha túlságosan megorroltak volna érte, de semmiképp sem örültek neki.

A férfiak egyike, aki valamivel előrébb állt a többieknél, és ennél fogva a vezérük lehetett, előlépett. Az arca komoly volt, nyugodt, csaknem ünnepélyes.

– Agghhhaaggghhrrr ah ah rah aargh – mondta csendesen.

Ez meglepetésként érte Arthurt. Annyira hozzászokott már ahhoz, hogy mindenről, amit hall, azonnali fordítást kap a fülében lévő Bábel-haltól, hogy már el is felejtette a jelenlétét, és most is csak azért jutott eszébe, mert úgy tűnt, mintha nem működne. Elméje mélyén jelentések árnyai vibráltak ugyan, de semmi olyan, amit szilárdan meg lehetett volna ragadni. Arra tippelt – melleleg helyesen –, hogy ezek az emberek még csak a beszéd alapkezdeményeinél tartanak, s ezért nem képes a Bábel-hal segíteni. Fordra pillantott, aki összehasonlíthatatlanul tapasztaltabb volt az efféle ügyekben.

– Szerintem – szűrte ki Ford a szája sarkán – azt kérdezi tőlünk, nem lennénk-e szívesek nagy ívben elkerülni a falujukat.

Egy pillanattal később a férfilény beszédes kézmozdulattal megerősíteni látszott ezt az értelmezést.

– Raargggghhh arrgggh, argh argh (ah ah) rraarraah ag – folytatta a férfilény.

– Amennyire értem – mondta Ford –, nagy általánosságban arról van szó, hogy nyugodtan folytathatjuk az utunkat, amerre nekünk tetszik, de nagyon boldoggá tennék őket, ha inkább megkerülnék a falut, ahelyett hogy átmegyünk rajta.

– Hát akkor mit csináljunk?

– Azt mondom, tegyük őket boldoggá –, javasolta Ford.

Lassan, óvatosan követték a tisztás peremét. Ez láthatóan jó fogadtatásra lelt a bennszülötteknél, akik enyhe meghajlás után tovább intézték dolgaikat.

Ford és Arthur folytatta útját az erdőben. Néhány száz

méterrel a tisztás után hirtelen egy kis rakás gyümölcsöt vettek észre az ösvény mentén: egyrészt apró bogyófélék voltak ezek, amelyek feltűnően hasonlítottak a málnára és az eperre, másrészt kásás, zöld héjú nagyobbak, amelyek a körtére emlékeztettek, ugyancsak feltűnően.

Egészen eddig messzire elkerülték a különféle gyümölcsöket, noha a fák és a bokrok roskadoztak tőlük.

– Fogjuk fel úgy – mondta Ford Prefect útuk kezdetén, hogy az idegen bolygókon található gyümölcsfélék vagy megölik az embert, vagy életben tartják. Ennél fogva csak akkor érdemes kísérletezni velük, ha végképp nem akad más. Tartsd mindig szem előtt: az egészséges stoppolás titka a vitaminszegény táplálkozás.

Ford és Arthur tehát nem minden gyanakvás nélkül nézte az ösvényen heverő rakást. Olyan étvágyuk lett a látványtól, hogy csaknem beleszédültek.

– Fogjuk fel így – mondta Ford –, ööö...

– Igen?... – mondta Arthur.

– Azon gondolkodom, – hogyan is kéne felfognunk, hogy a végén megehessük az egészet... – magyarázta Ford.

A lombok közt átszűrődő napsugár megcsillant a körtekinézetű dolgok feszülő héján. A málna- és eperkinézetű dolgok kövérebbek és érettebbek voltak valamennyi Arthur által látott málna- és eperszemnél, beleértve azokat is; amelyek kizárólag tejszínes fagyaltreklámokon fordulnak elő.

– Mi volna, ha először ennénk, és csak azután gondolkodnánk? – vetette fel Arthur.

– Lehet, hogy épp ezt akarják elérni.

- Oké, akkor fogjuk fel így...
- Eddig jól hangzik.
- Ez a gyümölcs azért van itt, hogy megegyük. Lehet, hogy ehető, lehet, hogy mérges. Vagy megetetni akarnak vele, vagy megéttetni. Ha mérges, és nem esszük meg, akkor, egyszerűen másképp fognak végezni velünk. Ha tehát nem esszük meg, mindenképp végünk van.
- Tetszik, ahogy gondolkodsz – mondta Ford. – Rajta, egyél meg egyet!
- Arthur bizonytalanul felvett egy körtekinézetű dolgot.
- Sokat töprengtem azon az édenkertes sztorin – mondta Ford.
- He?
- Édenkert. Fa. Alma. Emlékszel erre a részre, nem?
- Persze.
- Ez a ti istenetek odarak egy almafát a kert közepébe, és azt mondja: „Oké, srácok, azt csináltok, amit akartok; de ah, ne egyetek az almából!” És erre, mit ad isten, mégis esznek belőle, és erre ő előugrik egy bokorból, és rájuk kiált: „Na, most aztán megvagytok!”. Persze, az sem változtatott volna a leányzó fekvésén, ha nem eszik meg az almát.
- Miért nem?
- Azért, mert akinek olyan a mentalitása, hogy szeret kalappal álcázott téglákat kinn hagyni a járdán, az sose adja fel. A végén úgyis besétálsz az utcájába.
- Te meg miről beszélsz?!
- Nem érdekes, edd meg szépen azt a gyümölcsöt.
- Tudod, ez a hely tényleg majdnem olyan, mint az éden.

– Edd meg a gyümölcsöt.

– ... és ugyanolyan a trakta is.

Arthur beleharapott a körtekinézetű dologba.

– Körte – mondta.

Néhány pillanat alatt végeztek az egésszel. Ford Prefect megfordult és elkiáltotta magát:

– Köszönjük! Nagyon szépen köszönjük! – kiáltotta. – Igazán nagyon kedvesek!

Aztán elindultak tovább.

A kelet felé tartó utazás következő ötven mérföldjén új meg új gyümölcsadományra bukkantak az ösvényen, és noha egyszer-kétszer sikerült megpillantaniuk a fák közt egy-egy férfilényt, közvetlen találkozássra többé már nem került sor. Mindketten szimpatikusnak találták ezt a népet, amely világosan kinyilvánította, hogy örül, ha békén hagyják.

Ötven mérfölddel odébb megszűnt a gyümölcs- és bogyóellátás, mert elérték a tengert.

Nem sűrgette őket az idő. Szép kényelmesen tutajt építettek maguknak, és nekivágtak a tengernek. A víz viszonylag nyugodt volt, mindössze körülbelül hatvan mérföld széles, s az átkelés elég kellemesen telt. A vidék, ahol partra szálltak, legalább olyan szép volt, mint ahonnan jöttek.

Az életük tehát nevetségesen felhőtlen volt, s egyelőre vígan megbirkóztak a céltalanság és izoláltság problémájával is: egyszerűen nem vettek róla tudomást. Ha a társaság utáni vágy elhatalmasodott volna bennük, tudták

volna, hogyan elégítsék ki, de egyelőre örültek, hogy a golgafrinchamieket több száz mérföldre maguk mögött hagyták.

Mindazonáltal Ford Prefect ismét gyakrabban vette elő a Szub-Éta Detekt-O-Métert. Mindössze egyszer észlelt valamilyen jelet, de az is olyan gyenge volt, és olyan hatalmas távolságról érkezett, hogy ez jobban lehangolta, mint a máskülönben folytonos némaság.

Pillanatnyi szeszélynek engedve északnak fordultak. Többheti vándorlás után újabb tengerhez értek, építettek egy másik tutajt, és átkeltek rajta. Ezúttal nehezebb volt az út, a klíma hidegebbé vált.

Arthur egy kis mazochista beütésre gyanakodott Ford Prefectnél. Az utazás fokozódó nehézsége mintha egyfajta céltudatosságot keltett volna benne, ami máskülönben hiányzott belőle. Feltartóztathatatlanul nyomult előre.

Észak felé tartó útjuk lélegzetelállító szépségű hegyvidékre vezette őket. A hatalmas, csipkézett, hófedte csúcsok megigézték érzékeiket. A hideg csontjukig hatolt.

Állatbőrökkel és -prémekkel fedték be testüket. Ezeket Ford Prefect szerezte azzal a technikával, amit kiugrott pralita szerzetesektől lesett el, odafenn a Hunian hegyeiben, ahol egy elmeszörfbázist üzemeltettek.

A Galaxis tele van frissiben kiugrott pralita szerzetesekkel, mert az agykontrolltechnikák, amelyet Cet a rend a vallásos fegyelem erősítése érdekében fejlesztett ki, egészen egyszerűen szenzációsak, és rendkívül sok szerzetes hagyja el a rendet közvetlenül az után, hogy a vallási tréninget befejezte, még mielőtt letette volna a végső

fogadalmat, miszerint élete hátralévő részét egy apró fémládába zárva tölti el.

Ford technikája szemlátomást főként abból állt, hogy egy darabig csöndben maradt és mosolygott.

Egy idő után aztán valamilyen állat – például egy őz – jelent meg ilyenkor a fák közt, figyelmesen nézve Fordot. Ford csak tovább mosolygott, pillantása ellágyult, a szeme csillogott, úgy tűnt, mintha mély és egyetemes szeretet sugárzott volna belőle, olyan szeretet, amely a teremtés egészét öleli magához. Csodálatos nyugalom költözött ilyenkor az egész környező vidékre, békés és derűs – mindez egyetlen átszellemült férfi emanációjaként. Az őz lépésről lépésre közelített, míg végül szinte már az orrával érintette Fordot. Ez volt az a pillanat, amikor Ford Prefect hirtelen előrenyúlt, és eltörte az állat nyakát.

– Feronomkontroll – magyarázta Ford. – A megfelelő illat előállításán múlik az egész.

31. fejezet

Néhány nappal azután, hogy partra szálltak a hegyes vidéken, újabb tengerparthoz értek, amely átlósan húzódott előttük délnyugattól északkelet felé. Fenségesen gyönyörű volt ez a táj: a partvonalat mély szakadékok – fjordok – szabdalták, helyenként égbe meredő jégtűkkel tarkítva.

További két napon át kúszták-mászták a sziklákat és a gleccsereket, lenyűgözve a táj szépségétől.

– Arthur! – kiáltott fel hirtelen Ford.

A második nap délutánján jártak. Arthur egy magas sziklán

ült, és onnan nézte a mennydörgő tengert, amint hullámai a sziklás hegyfokot ostromolták.

– Arthur! – kiáltott ismét Ford.

Arthur arrafelé nézett, ahonnan Ford gyenge hangját hozta felé a szél.

Ford egy gleccsert tanulmányozott éppen, amikor Arthur rátalált. Egy kékes színű, masszív jégfal tövében kucorgott, és rendkívül izgatott volt. Tekintete Arthur szemébe fúródott.

– Nézd! – mondta. – Nézd!

Arthur nézett. Semmi mást nem látott, csak a kékes színű, masszív jégfalat.

– Aha – mondta –, egy gleccser. Már láttam.

– Nem – mondta Ford. – Csak nézted, de nem láttad. Nézd!

Ford a jég mélyébe mutatott.

Arthur erősen nézett, de semmi egyebet nem látott, csak elmosódott árnyakat.

– Eridj hátrébb – erősködött Ford –, és nézd meg onnan!

Arthur hátrébb lépett, és onnan is megnézte.

– Mégis mi az, amit látnom kéne? – vont a vállát.

És akkor hirtelen észrevette.

– Látod már?

Arthur látta.

Ajkai szóra nyíltak, de az agya úgy határozott, hogy korai volna még bármit is mondani, és becsukta őket. Aztán az agya afölött kezdett el merengeni, hogy vajon mi lehetett az a látvány, amiről a szemei jelentést tettek neki, ám eközben elengedte a kontrollt a szája felett, amely erre azon nyomban kinyílt megint. A száját újfent becsukva, az agya

most a bal keze felett vesztette el az uralmát, amely így céltalanul kalimpált összevissza. A következő másodpercben az foglalta el az agyát, hogy visszafogja a bal kezét, anélkül hogy a száját elengedte volna, s ezzel egyidejűleg megpróbált rájönni, hogy mi lehet az a dolog a jég belsejében. Ez lehetett az oka annak, hogy most meg a lába mondta fel a szolgálatot, amitől Arthur engedelmesen a földre rogyott.

Az a dolog, ami ekkora idegi izgalmat váltott ki Arthurból, egyfajta árnyékhálózat volt a jégben, mintegy félméternyire a felszín alatt. A megfelelő szögből nézve mindez egy idegen ábécé méteres betűivé állt össze. Azok okulására, akik, mint Arthur is, nem olvastak magratheaiul, egy arc körvonalai rajzolódtak ki a szöveg fölött. Egy öregember arca volt ez, vékony és finom vonású, gondterhelte, de együttérző. Az a fajta arc, amelynek gazdájával szívesen köt az ember üzletet.

Ez volt az az ember, aki díjat nyert annak a partvonalnak a tervezésével, amelyen – immár bizonyosak voltak benne – éppen tartózkodtak.

32. fejezet

Vékony nyüszítés töltötte meg a levegőt. Vinnyogva kavargott a fák között, felriasztva a mókusokat. A madarak egy része viszolyogva hagyta el a környéket. A zaj a tisztás körül táncolt viháncolva. Huhogott, sipítozott, csikorgott, és általában véve fülsértően hatott.

A kapitány mindazonáltal elnéző volt a magányos dudással

szemben. Semmi sem tudta kizökkenteni a lelki egyensúlyából. Ami azt illeti, mihelyt túl jutott pompás fürdőkádjának elvesztésén, ami hónapokkal ezelőtt következett be a mocsárbéli kellemetlenség alkalmával, kezdte egész elfogadhatónak érezni ezt az új életet. A tisztás közepén álló nagy sziklát kivájták, s a keletkezett mélyedésben ülve naponta dagonyázhatott kedvére, miközben az alkalmazottak vízzel locsolták a hátát. Meg kell jegyezni azonban, hogy a víz nem volt különösebben langyos, mert még nem sikerült kimódolniuk a melegítését. Oda se neki, gondolta, ez is megoldódik egyszer! Addig is felderítők járták be közel s távol a vidéket meleg vizű forrást keresve, lehetőleg valami szép árnyas tisztáson, s ha netán egy szappanbánya is akadt volna a közelben, hát az maga lett volna a tökély. Voltak, akik erre azzal hozakodtak elő, hogy tudomásuk szerint a szappant nem bányászni szokták odahaza. Ilyenkor a kapitány megkockáztatta azt a feltevést, hogy talán azért, mert ez a lehetőség elkerülte a hazaiak figyelmét, amit a többiek vonakodva bár, de kénytelenek voltak elfogadni.

Nem, az élet nagyon is kellemesen telt, és a jövő még szebbnek ígérkezett. Egyszer minden bizonnyal megtalálják majd azt a meleg vizű forrást az árnyas tisztáson, és ha aztán egyszer végigvisszhangzik majd a kiáltás a dombokon, hogy megvan a szappanbánya, és napi ötszáz darab a kitermelés, hát akkor igazán élvezet lesz fürödni. Nagyon fontos, hogy az embernek legyen mit várnia a jövőtől.

Húúú, húúú; nyüi, húúú, uüi, üi, szólt a duda, egyre fokozva a

kapitány amúgy is kellemes várakozását, hogy most már biztos, hogy bármelyik pillanatban abba fogja hagyni. Ez megint csak egyike volt a jövő által tartogatott apró örömöknek.

Mi van még, ami kellemesnek mondható? – kérdezte magától. Nos, egy csomó dolog: a lomb vörösarany színe, most, hogy az ősz beköszöntött, az ollók békés csettegetése néhány lépésnyire a dagonyától, ahol két fodrász egy szunyókáló művészeti igazgatón és asszisztensén gyakorolta a maga művészetét; a sziklába vájt fürdő szélén sorakozó hat fényes telefonon megcsillanó ősz eleji napsugár. Mert mi az, ami jobban melengeti az ember szívét, mint egy telefon, amelyik nem csörög egyfolytában (vagy-egyáltalán), ha nem hat telefon, amelyik nem csörög egyfolytában (sőt egyáltalán).

De mindennél kellemesebben hatott a kapitány közérzetére annak a több száz embernek a boldog zsongása, akik lassan köréje gyűltek a tisztáson, hogy tanúi lehessenek a délutáni bizottsági ülésnek.

A kapitány játékosan megpöckölte gumikacsája csőrét. Ezek a dél utáni bizottsági ülések voltak a kedvencei.

A gyülekező tömeget idegen szemek tartották megfigyelés alatt.

Ford Prefect volt az, aki nemrég tért vissza az északi utazásról, s most a tisztás szélén álló egyik fa ágai között kucorgott. A hathónapos utazás alatt lefogyott ugyan, de egészséges volt, és a szemei élénken ragyogtak. Rénszarvasprém kabátot viselt, a szakálla olyan sűrű volt,

és az arca annyira lebarant, mint egy countryénekesé.

Ő és Arthur Dent immár egy hete figyelte észrevétlen a golgafrinchamieket, s Ford úgy találta, ideje végre megkavarni egy kissé a dolgokat.

A tisztás lassacskán megtelt. Férfiak és nők százai lebzseltek mindenütt. Cseverésztek, gyümölcsöt ettek, kártyáztak, és általában véve jól szórakoztak. A futószerelések immár teljesen elpiszkolódtak, sőt elrongyolódtak, de a frizúrája makulátlan volt mindegyiküknek. Fordnak feltűnt, hogy sokan falevelekkel tömték tele a futószerelésüket, s azon tűnődött, hogy vajon a közlgő tél elleni védekezés egy fajtájáról van-e szó. Ford szeme összeszűkül. Lehet, hogy a botanika érdekli őket? – morfondírozott.

E spekulációkból a kapitány szava zökkentette ki, amely túlharsogta az általános zsidongást.

– Akkor hát – mondta a kapitány – egy kis rendet szeretnék ezen a gyűlésen, ha lehetséges. Mindenki egyetért velem?

– Barátságosan elmosolyodott. – Várjunk talán egy percet, amíg mindannyian felkészülünk.

A beszélgetés lassacskán elenyészett. A tisztáson beállt a csend, az egy dudástól eltekintve, aki képtelen volt kiszabadulni a maga vad és lakhatatlan zenés világából. A mellette állók levelekkel kezdték dobálni a muzsikust. Ha volt valami megmagyarázható oka ennek a viselkedésnek, úgy az elkerülte Ford Prefect figyelmét ebben a pillanatban. Egy kisebb csoport a kapitány körül gyülekezett. Egyikük láthatóan beszédre készülődött. Ezt abból lehetett tudni, hogy felállt, megköszönte a torkát, majd a messzeségbe

révedt, mintegy jelezve a tömeg felé, hogy rögvest az övék lesz.

A tömeg természetesen valamennyi szemét a leendő szónok felé fordította.

Pillanatnyi csend állt be, amit Ford kedvező időpontnak ítélt meg, hogy drámai fellépését megejtse.

A férfi szólásra készen fordult a tömeg felé.

Ford lehuppant a fáról.

– Helló, emberek – mondta.

A tömeg feléje fordult.

– Ah, kedves barátom – szólalt meg a kapitány –, nincs véletlenül gyufája? Vagy öngyújtója. Vagy ilyesmi.

– Nincs – mondta Ford némileg lehűtve. Nem erre számított. Elhatározta, hogy kissé erélyesebben lép fel.

– Nem, nincsen – folytatta. – Gyufám az nincs, ellenben van egy újságom a maguk számára...

– Kár – mondta a kapitány. – Az a helyzet, tudja, hogy kifogytunk belőle. Hetek óta nem tudtam egy meleg fürdőt venni.

Ford nem hagyta eltéríteni magát.

– Egy felfedezésről hozok hírt – mondta –, ami esetleg érdekelni fogja magukat.

– Szerepel a napirendi pontok között? – vágott közbe a férfi, akit Ford félbeszakított.

Ford megeresztett egy széles, countryénekes-mosolyt.

– Viccel? – kérdezte.

– Már megbocsásson – méltatlankodott a férfi –, de mint sokéves megbecsülésre visszatekintő igazgatósági tanácsadónak, kötelességem felhívni a figyelmét a

bizottsági munka szabályainak tiszteletben tartására!

Ford a tömegre nézett:

– Ez az ember megőrült! – szögezte le. – Ez itt egy történelem előtti bolygó...

– Intézzé a szavait az ülnökséghez! – utasította rendre az igazgatósági tanácsadó.

– De hisz nem is ül senki – mondta Ford. – Mindenki áll!

Az igazgatósági tanácsadó úgy ítélte meg, hogy a helyzet felháborodott hangot tesz szükségessé.

– Akkor is ülnökségnek kell hívni! – mondta felháborodott hangon.

– Mért nem mindjárt álnökságnak? – kérdezte Ford. – Különben sincs mire leülni, csak ez a szikla...

– Nyilvánvaló – mondta az igazgatósági tanácsadó, félretéve a felháborodott hangot a jól bevált fennhéjázás kedvéért-, hogy magának fogalma sincs a modern üzleti módszerekről.

– Magának meg arról nincs fogalma, hogy hol vagyunk – mondta Ford.

Egy sipító hangú lány talpra ugrott, hogy sipító hangját a tömeghez intézze.

– Fogják be a szájukat! – sipította. – Be kívánok terjeszteni...

– Talán inkább terpeszteni!... – vágott közbe egy fodrász vihogva.

– Rendet! Rendet! – csattant fel az igazgatósági tanácsadó.

– Oké – mondta Ford –, lássuk, mi lesz ebből! – Lehuppant a földre, s megpróbált tippelni, hogy vajon meddig fogja

győzni cérnával.

A kapitány amolyan csillapító krákogásba fogott.

– Rendet, ha szabad kérem – mondta barátságosan. – Most, a Fintlewoodlewx Gyarmatosítási Bizottságának ötszázhetvenharmadik ülésén...

Tíz másodperc, állapította meg Ford, és talpra ugrott.

– Ez örület! – kiáltotta. – Ötszázhetvenhárom bizottsági ülés, és még a tüzet sem fedezték fel!

– Ha volna olyan kedves – mondta. a sipító hangú lány –, és vetne egy pillantást a napirendre...

– Napirendetlenségre! – fuvolázta boldogan a fodrász.

– ... akkor láthatná – folytatta a lány határozottan –, hogy éppen a fodrászok Tűzkifejlesztési Albizottságának a beszámolója következik.

– Ööö... eee... – mondta a fodrász azzal a fajta zavart arckifejezéssel, amelyet Galaxis-szerte úgy értelmeznek, hogy: „Nem-e lehetne-e inkább a jövő héten, valamelyik szerdán?”

– Rendben – támadt Ford a hajvágási specialistára. – Akkor halljuk, mit csináltak eddig? Mik a terveik? Milyen elgondolásaik,vannak a tűzkifejlesztésről?

– Hát én... izé... – mondta a fodrász. – Nekem csak néhány fapálcikát adtak...

– Na és mihez kezdett velük?...

A fodrász idegesen kotorászni kezdett a futószerelés felső részében, majd igyekezete gyümölcsét átadta Fordnak.

Ford a magasba emelte a tárgyat, hogy mindenki jól lássa.

– Hajcsavaró – állapította meg.

A tömeg éljenezni kezdett.

– Üsse kova! – mondta Ford. – Róma sem égett le egy nap alatt!

A tömegnek halvány gőze sem volt, hogy miről beszél, de ettől függetlenül tetszett nekik a szöveg. Meg is éljeneztek.

– Nos – mondta a lány –, maga nyilvánvalóan teljesen járatlan az ilyen ügyekben. Ha olyan régóta benne volna a marketing szakmában, mint én, tudná, hogy mielőtt bármilyen új termék kifejlesztésre kerülne, először megfelelő felméréseket kell eszközölni. Utána kell járni, mi az, amit az emberek a tűztől elvárnak, hogyan viszonyulnak hozzá, milyen a dolog imázsa a szemükben...

A tömeg feszülten figyelt. Arra vártak, hogy Ford valami csodálatosat mondjon.

– Beteheti a fülébe! – mondta Ford.

– Pontosan az efféle dolgok érdekelnek minket – helyeselt a lány. – Lehet, hogy az emberek olyan tüzet akarnak, amit a fülükben tudnak viselni.

– Olyat akartok? – kérdezte Ford a tömegtől.

– Igen! – kiáltották néhányan.

– Nem! – kiabáltak mások boldogan.

Fogalmuk sem volt az egésze, de jól érezték magukat.

– És itt van az a kerékügy – mondta a kapitány. – Mi van a kerékbigyóval? Borzasztó érdekes projektnek látszik.

– Na igen – mondta a marketinges lány –, azzal van egy kis nehézség.

– Nehézség?! – kiáltott fel Ford. – Miféle nehézség? Hisz nincs még egy ilyen egyszerű gép az Univerzumban!

A marketinges lány rosszállóan nézett Fordra.

– Oké, Mr. Okostojás! – mondta. – Ha annyi esze van,

akkor árulja már el nekünk, hogy milyen színűnek kell lenni annak a keréknek!

A tömeg megvadult. Egyedül a védelem ellen, gondolták. Ford vállat vont, és ismét leült a földre.

– Te szentséges Zarqon! – sóhajtotta. – Hát ezek nem csináltak az égvilágon semmit?

Mintegy a kérdésre adott válaszként hirtelen kiabálás hangzott fel a tisztás bejáratánál. A tömeg alig akarta elhinni, hogy még több szórakozásban lehet része ezen a délutánon. Egy férfiakból álló különítmény masírozott be a tisztásra a Golgafrincham 3. ezredének díszegyenruhájában. A fele társaságnak megvolt még a Durr-O-Dum puskája. A többiek lándzsákat hordoztak, s menetelés közben összeütögették őket. Mind a tizenkét fő napbarnított volt, egészséges, de teljesen kimerült és sáros. Az osztag csörömpölve megállt, és döngve vigyázzba merevedett. Egyikük felbukott, és úgy maradt.

– Kapitány úr! – kiáltotta a másodtiszt (mert ő volt a parancsnokuk). – Engedélyt kérek jelentéstételre!

– Helyes, másodtiszt, üdvözlöm újra itthon s a többi. Találtak meleg vizű forrást? – kérdezte a kapitány lemondóan.

– Nem, uram!

– Mindjárt gondoltam.

A másodtiszt átcsörtetett a tömegen, hogy tisztelegjen a fürdő előtt.

– Felfedeztünk egy új kontinenst!

– Hol?

– A tengeren túl. ... – mondta a másodtiszt,

jelentőségteljesen összehúzva a szemét – kelet felé.

– Óh!

A másodtiszttal arccal a tömeg felé fordult, és feje fölé emelte a puskáját. Nagyszerű ez a mai show, gondolta a tömeg.

– Hadat üzentünk nekik!

Vad és önfeledt ujjongás tört ki a tisztás minden zugában.

Ez a hír felülmúlta minden várakozásukat.

– Álljon meg a menet! – kiáltotta Ford Prefect. – Várjunk csak egy kicsit!

Talpra ugrott, és csendet parancsolt. Egy idő után teljesült a kívánsága, legalábbis amennyire a körülmények lehetővé tették, tudniillik a dudás épp a nemzeti himnuszot komponálta.

– Muszáj szólni ennek a dudának? – érdeklődött Ford.

– Ó, igen – mondta a kapitány. – Elnyert rá egy pályázatot.

Ford azt fontolgatta, hogy vitára kéne bocsátani a dolgot, de gyorsan belátta, hogy ez örültség volna. Ehelyett egy jól irányzott szikladarabot indított útjára a dudás felé, majd a másodtiszthez fordult.

– Hadat üzentek? – kérdezte.

– Úgy van! – nézett végig megvetően a másodtiszttel Ford Prefecten.

– A szomszédos kontinensnek?

– Igen! Totális háborút akarunk. Ez a harc lesz a végső!

– De hát nem is él ott senki!

Ah, ez érdekes szempont, gondolta a tömeg.

A másodtiszttel Ford arcát fürkészte kitaróan. Olyan volt a pillantása, mint egy pár moszkító, amelyik rendületlenül köröz tíz centire az ember orra előtt, nem hagyván eltéríteni

magát kézlegyintésektől, légycsapóktól s holmi összetekert újságoktól.

– Tudom – mondta –, de egyszer majd élni fognak. Ezért határidő nélküli ultimátumot hagyunk nekik.

– Mit?!

– És fölrobbantottuk néhány katonai létesítményüket.

A kapitány kihajolt a kádból.

– Katonai létesítményüket? – csodálkozott.

A másodtisztt pillantása nyugtalanul cikázni kezdett.

– Igen, uram, úgy éretem: potenciális katonai létesítményeket... Na jó... fákat.

A bizonytalanság pillanata elmúlt. A másodtisztt tekintete korbácsként vágott végig a hallgatóságon.

– És ezenkívül – bömbölte – kihallgattunk egy gazellát!

Katonásan a hóna alá penderítette Durr-O-Dumját, és a tömeg eksztatikus ovációja közepette távozott. Mindössze néhány lépést sikerült megtennie, mert a lelkes sokaság a vállára kapta, és tiszteletkörre indult vele a tisztás szélén.

Ford csak ült tétlenül, és néhány követ ütögetett egymáshoz szórakozottan.

– Na és mi mást csináltak még? – érdeklődött, miután az ünneplés alábbhagyott.

– Új kultúrát hoztunk létre – mondta a marketinges lány.

– Csakugyan? – kérdezte Ford.

– Igen. Az egyik producerünk roppant érdekes dokumentumfilmet forgat a helybeli barlanglakókról.

– Nem is barlanglakók!

– Úgy néznek ki, mintha barlanglakók volnának.

– Mért, barlangban laknak talán?

– Hát...

– Kunyhóban laknak, nem?

– Biztos festik a barlangjukat! – kurjantotta egy tréfamester a tömegből.

Ford dühösen fordult a közbeszólóhoz.

– Nagyon vicces! – mondta. – Hát nem veszik észre, hogy kihalófélben vannak?!

Útban visszafelé Ford és Arthur két elhagyott falut is, talált. A falvak körüli erdőben meglették lakóik tetemeit is, akik oda húzódtak félre meghalni. Az a kevés bennszülött, aki még élt, levertnek és egykedvűnek látszott, mintha nem annyira testi, mint inkább lelki nyavalyában szenvedtek volna. Lomhák voltak, tele végtelen szomorúsággal. Nem csoda: a jövőjüket ragadták el tőlük.

– Kihalófélben vannak! – ismételte meg Ford Prefect. – Fel tudja fogni, hogy ez mit jelent?

– Ööö... hogy nem tanácsos velük életbiztosítást kötni? – találgatta az iménti tréfamester.

Ford nem vett tudomást a közbeszólóról, ehelyett az egész tömeghez intézte szavait.

– Próbálják felfogni végre – mondta –, hogy a kihalásuk kezdete egybeesik a megérkezésünkkel.

– Pontosan – mondta a marketinges lány. – Ez a filmben is remekül érzékelhető. Épp ez adja azt a szívbe markoló hatást, ami az igazi nagy dokumentumfilmek sajátja. A producer szível-lélelkel elkötelezte magát az ügy mellett.

– Hogyne – mondta Ford.

– Úgy vettem ki a producer szavaiból – fordult a lány a kapitányhoz, aki épp bóbiskolni készült –, hogy a

következő filmet önről akarja forgatni, kapitány.

– Csakugyan? – riadt fel a kapitány. – Hát ez borzasztó rendes tőle!

– Roppant izgalmas szemszögből járja körül a témát. Tudja, a felelősség terhe, a parancsnok magányossága...

A kapitány egy ideig csak hümmögött és aházott.

– Nos, ami engem illet – mondta végül –, én nem hangsúlyoznám túl ezt a szemszöget. Az ember sosincs igazán egyedül, ha vele van a gumikacsája.

Magasba tartotta a kacsát, amit a tömeg elégedett tapssal jutalmazott.

Mind ez ideig az igazgatósági tanácsadó megkövült nyugalommal ült magában. Ujjhegyeit a halántékához szorítva igyekezett kifejezésre juttatni, hogy vár, ha kell, akár egész nap.

Ebben a pillanatban úgy határozott, hogy mégsem vár egész nap, hanem úgy tesz inkább, mintha az elmúlt félóra meg sem történt volna.

Szólásra emelkedett.

– Azt hiszem – mondta kimérten –, áttérhetnénk végre a pénzügyekre.

– A pénzügyekre?! – dohogott Ford Prefect. – Miféle pénzügyekre?

– Igen – ismételte meg az igazgatósági tanácsadó –, a pénzügyekre!

– Na és honnan lesz pénzünk – mondta Ford –, ha egyszer senki se termel semmit? A pénz, mint tudja, nem a fán terem!

– Ha volna szabad talán folytatnom...

Ford csüggedten bólintott.

– Köszönöm. Nos, minthogy néhány hete elhatároztuk, hogy a falevelet ezentúl törvényes fizetőeszköznek fogadjuk el, természetesen valamennyien borzasztó gazdagok lettünk.

Ford hitetlenkedve nézte a tömeget, amint erre helyeselve felmordul, és kapzsin babrálni kezdi a futószerelésekben rejlő levélkötegeket.

– Ugyanakkor – folytatta az igazgatósági tanácsadó – fellépett egy kisebb probléma is az inflációval, ami épp a levelek könnyű beszerezhetőségével függ össze. Ennek az lett a következménye, hogy a jelenlegi árszínvonalon, tudomásom szerint, nagyjából háromhektárnyi lombos erdő reprezentál egy vagon bikkmakknak megfelelő értéket.

A tömeg nyugtalanul felmorajlott. Az igazgatósági tanácsadó csendre intette őket.

– A problémát megkerülendő – folytatta –, oda kívánunk hatni, hogy a levelek jelentősen felértékelésre kerüljenek. Ezért széles körű lombtalanítási akciót foganatosítunk, mélynek során... ööö... az összes erdőt elégetjük. Feltételezem, hogy a körülményeket is figyelembe véve valamennyien belátják a lépés szükségszerűségét.

A tömeg egy pillanatig bizonytalannak látszott a kérdésben, míg valaki rá nem mutatott, hogy ez a húzás mennyire megnövelné a zsebükben lévő falevelek értékét. Erre örömjongásban törtek ki, és állva éljeneztek az igazgatósági tanácsadót. A tömegben jelen lévő könyvelők kellemes várakozással tekintettek a sikeresnek ígérkező ősz elébe.

– Maguk megbolondultak – állapította meg Ford Prefect.

- Teljesen meghibbantak – próbálkozott más oldalról.
- Megkergült birkák gyülekezete az egész társaság – világított rá újabb szemszögből.

A vélemények szele kezdett Ford ellen fordulni. Ami eleinte remek szórakozásnak ígérkezett, az mindinkább pusztasértegetésnek hatott a tömeg szemében, s minthogy a sértegetés ellenük irányult, hamar elegük lett belőle.

Megérezve a szélirányváltozást, a marketinges lány egyenest Fordra támadt.

– Ideje volna – mondta – számot adnia arról, mivel töltötte az elmúlt hónapokat, azóta, hogy eltűnt azzal a másik betolakodóval együtt, mindjárt a megérkezésünk után.

– Utazgattunk – mondta Ford. – Megpróbáltunk kideríteni egyet s mást erről a bolygóról.

– Hát – mondta a lány kaján mosollyal –, ez sem tűnik valami produktív tevékenységnek!

– Nem? Márpedig van egy érdekes újságom a számotokra, szivi! Megfejtettük a bolygó jövőjét!

Ford várt, hogy a bejelentés célba találjon, de semmiféle hatást nem ért el vele. A golgafrinchamieknek fogalmuk sem volt róla, hogy miről beszél.

Ford tehát folytatta:

– Dingógumit se számít, hogy mostantól fogva mit csináltok! Tökmindegy, hogy felégetitek-e az erdeiteket vagy sem. A jövőbeli történelmek elintézett ügy. Kétmillió évetek van, és ezzel kész! Finita! Konyec! A kétmillió év végén a fajotoknak annyi: kinyiffan, kaput! Ne feledjétek: még kétmillió év!

A tömeg kezdte dühbe lovalni magát. Muszáj ezt a

zagyvaságot vegighallgatnunk? – gondolták. Ki kéne fizetni a pasast egy marék falevéllal, hogy egyszer s mindenkorra békét hagyjon nekünk!

Nem volt szükség fizetésre. Ford már távozóban volt a tisztásról, s csak egy fejszoválas erejéig időzött, látva, hogy a másodtiszt máris tűz alá veszi a környező fákat Durr-O-Dumjával.

Aztán már csak egyszer fordult vissza.

– Kétmillió év! – emlékeztette őket nevetve.

– Nos – mondta a kapitány békítő mosollyal –, akkor van még egy kis idő a fürdésre. Nem adná ide valaki a szivacsomat? Kiejtettem a kádból.

33. fejezet

Úgy egy mérfölddel odébb, az erdőben, Arthur Dent annyira elmerült abban, amit csinált, hogy meg sem hallotta Ford Prefect közeledését.

Ami azt illeti, meglehetősen furcsa dolgot művelt. Egy lapos sziklára felkarcolt egy nagy négyzetet, amit további százhatvankilenc négyzetre osztott, tizenhárom négyzettel oldalanként.

Ezenkívül összeszedett egy rakás kisebb lapos követ is, és mindegyikbe belekarcolt egy betűt. A szikla körül egypár morcos bennszülött kuporgott, s Arthur most épp azon fáradozott, hogy beavassa őket a kövek által megtestesített különös tudományba.

Nehezen boldogult velük. A tanítványok mindent megpróbáltak a kövekkel – a lenyelést, elásást és

elhajigálást beleértve –, kivéve azt, amire tanítani szerette volna őket.

Arthur végre rábírta egyiküket, hogy kirakjon néhány követ a felkarcolt táblázatra, ami annyit jelent, hogy még addig sem jutott el velük, mint az előző nap. Amilyen gyorsan fogyott a lények élni akarása, ugyanolyan ütemben hanyatlott az intelligenciájuk is.

Hogy példát mutasson nekik, Arthur maga rakott ki néhány betűt a táblára, aztán megpróbálta rávenni őket, hogy ők is tegyenek hozzá egypárat.

Reménytelen volt minden igyekezet.

Ford egy közeli fa tövéből figyelt csendesen.

– Nem! – mondta Arthur az egyik bennszülöttnek, aki melankolikus rohamában elkezdte ide-oda tologatni a betűket. – Értsd már meg, hogy a Q tízet számít, és... De hát, világosan elmagyaráztam a szabályokat, nem? Ne, ne, légy szíves, tedd le azt az állcsontot... Oké, akkor most kezdjük előlről! De ezúttal próbáljatok koncentrálni.

Ford még mindig a fa mellett állt. Fejét a tenyérére támasztva, könnyökkel dőlt a törzsre.

– Mit csinálsz, Arthur? – kérdezte halkán.

Arthur riadtan nézett fel. Hirtelen olyan érzése támadt, hogy kissé ostobának tűnhet Ford szemében. Aztán eszébe jutott, milyen nagy hatással volt rá gyerekkorában ez a játék. Olyan volt, mint valami álom. De hát azok más idők voltak... vagy inkább lesznek.

– Betűkirakózni tanítom a barlanglakókat – magyarázta.

– Ezek nem barlanglakók!

– Úgy néznek ki, mintha barlanglakók volnának.

Ford elengedte a megjegyzést a füle mellett.

– Értem – mondta.

– Nehéz ügy – legyintett Arthur. – Csak azt a szót ismerik, hogy gghrrr, de betűzni azt sem képesek.

Sóhajtván dőlt hátra.

– És mi a célod ezzel az egésszel? – kérdezte Ford.

– Muszáj támogatni őket az evolúcióban, hogy gyorsabban fejlődjenek! – mondta Arthur dühösen. Azt remélte, hogy a lemondó sóhaj, majd ez a kifakadás ellensúlyozni fogja az ostobaság mindent elnyomó érzését, amelytől pillanatnyilag szenvedett. Rosszul számított.

– El tudod képzelni, milyen lesz az a világ, amit ezeknek a kreténeknek az utódai fognak teremteni, akikkel jöttünk?! – ugrott talpra.

– Elképzelni? – húzta fel Ford a szemöldökét. – Nem kell azt elképzelni: láttuk.

– Na de... – Arthur reményét vesztenve kalimpált a kezével.

– Láttuk és kész! – mondta Ford. – Nincs mit tenni!

Arthur belerúgott egy kőbe.

– Elmondtad nekik a felfedezésünket? – kérdezte.

– Hmm? – mondta Ford elgondolkodva.

– Norvégiáról – magyarázta Arthur. – Szlartibartfaszt névjegyről a jégben. Elmondtad nekik?

– Mért mondtam volna? – kérdezte Ford. – Mi jelentősége lett volna a számukra?

– Hogy mi?! – hökkent meg Arthur. – Hogyhogy mi? Nagyon jól tudod te is. Az, hogy ez a bolygó itt a Föld! Ahol megszülettem!

– Megszülettél? – kérdezte Ford.

– Oké: meg fogok születni, na!

– Igen, kétmillió év múlva. Mért nem mondod el nekik te? Eridj, és mondd el nekik: „Elnézést, csak azt szeretném mondani, hogy kétmillió év múlva itt fogok megszületni a közelben.” Aztán majd meglátod, hogy reagálnak rá. Felzavarnak egy fára, és tüzet gyújtanak alád.

Arthur boldogtalanul emésztette Ford szavait.

– Szembe kell nézned a tényekkel – mondta Ford. – Nem ezek a nyomorultak itt az őseid, hanem azok a lököttek odaát.

Ford odament a majomemberekhez, akik egykedvűen kotorásztak a betűk között. Megcsóválta a fejét.

– Tedd csak el azt a kirakóst, Arthur – mondta. – Azzal ugyan nem mented meg az emberi fajt, mert ebből a bandából sohasem lesz ember. Az emberi faj jelenleg a domb túloldalán ül egy szikla körül, és dokumentumfilmeket készít saját magáról.

Arthur pislogott.

– Muszáj csinálnunk valamit – mondta. Borzalmas magányérzete támadt most, hogy itt volt újra a Földön. A Földön, amely egy értelmetlen katasztrófa miatt veszítette el a jövőjét, s amely a jelek szerint éppen arra készül, hogy a múltját is elveszítse.

– Nem – mondta Ford –, nem tehetsz semmit. Nem változtathatod meg a Föld történetét, mert az a helyzet, hogy ez maga a Föld története. Akár tetszik, akár nem, a golgafrinchamiektől származol. Kétmillió év múlva el fogják pusztítani őket a vagonok. A történelmet nem lehet megváltoztatni, mert az egyes részei úgy illenek egymásba,

mint a kirakós játéké. Bizony, ilyen az élet!

Ford fölkapta a Q betűt, és nagy erővel egy távoli fagyalbokorba hajította, ahol eltalált vele egy südő nyulat. A nyúl riadtan menekült, és meg sem állt addig, amíg egy róka el nem kapta. A róka félrenyelte a nyúl egyik csontját, és megfulladt a folyónál, amely később elsodorta.

A következő hetekben Ford Prefect félretette büszkeségét, és viszonyt kezdett egy lánnyal, aki személyzetis volt odaát a Golgafrinchamen. Ford később borzasztóan megrendült, amikor a lány hirtelen elhalálozott, mert ivott egy tócsából, melynek vizét egy rókatetem fertőzte meg.

Mindössze egyetlen tanulság szűrhető le a sztoriból: nem tanácsos Q betűkkel hajigálni a fagyalbokokat. Sajnos azonban adódnak az ember életében olyan helyzetek, amikor az ilyesmi elkerülhetetlen.

Mint az élet legtöbb lényegbevágó dolga, ez az eseménysor is teljességgel rejtve maradt Ford Prefect és Arthur Dent előtt. Szomorúan nézték az egyik morózus bennszülöttet, amint ide-oda tologatta a táblán a betűket.

– Csóró nyomorult barlanglakó – mondta Arthur.

– Ezek nem...

– Mi van?

– Ah, ne törődj vele – mondta Ford.

A szerencsétlen teremtés szánalmas nyüszítésfélét hallatott, majd püfölni kezdte a sziklát.

– Elpocsékolt idő volt, mi? – mondta Arthur.

– Ah ah arghhhh – morogta a bennszülött, és ismét a sziklára csapott.

– A telefonmosók lekörözték őket az evolúcióban.

– Argh, grr, grr, grahh! – erősködött a bennszülött, és tovább dőngette a sziklát.

– Mért dőngeti ez folyton a sziklát? – kérdezte Arthur.

– Szerintem folytatni szeretné veled a kirakóst – vélte Ford.

– A betűkre mutogat.

– Valószínűleg megint azt próbálta betűzni, hogy crzjgrdwldiwdc. Szerencsétlen flótás! Hiába magyarázom neki, hogy a crzjgrdwldiwdcben csak egy g van!

A bennszülött ismét megdőngette a sziklát.

Arthur és Ford átlesett a válla felett.

Nem akartak hinni a szemüknek.

Az összekavart betűk közül egy tucatra valót szép, egyenes sorba rendeztek.

A sorba rakott betűk értelmes szót alkottak. Ez volt a szó:

Negyvenkettő!

– Grrrargh gáh gah – magyarázta a bennszülött. Dühösen félresöpörte a betűket, és félrevonult egy közeli fa alá, hogy csatlakozzon sziesztázó kollégájához.

Ford és Arthur először a bennszülöttre meredt, aztán egymásra.

– Az volt odaírva...? – kérdezték egyszerre.

– Az! – vágta rá a választ.

– Negyvenkettő? – mondta Arthur.

– Negyvenkettő – erősítette meg Ford.

Arthur odaszaladt a két bennszülöthöz.

– Mit akartatok ezzel mondani? – kiáltotta. – Mit jelentsen ez az egész?

Egyikük elhemperedett, kirúgott az ég felé, fordult még egyet, és elaludt.

A másik föllódult a fára, és vadgesztenyével kezdte dobálni Ford Prefectet. Bármilyen mondanójuk volt is, túl voltak rajta.

– Tudod, hogy ez mit jelent – mondta Ford.

– Nem egészen.

– Negyvenkettő az a szám, amit a Bölcs Elme a Végső Válaszként adott meg.

– Tudom.

– És a Föld az a komputer, amit Bölcs Elme azért tervezett, hogy kikalkulálja a Kérdést a Végső Válaszhoz.

– Ezt akarták elhíttetni velünk, igen.

– És az organikus élet része volt a komputermátrixnak.

– Ha te mondod...

– Igenis, ezt mondom. Ez azt jelenti, hogy ezek a bennszülöttek, ezek a majomemberek itt – szerves részét képezik a komputerprogramnak, ezzel szemben mi és a golgafrinchamiek nem!

– De hát a barlanglakók kihálóban vannak, és a golgafrinchamiek nyilvánvalóan át fogják venni a szerepüket.

– Pontosan. Ezek szerint, érted, mi történt?

– Mi?

– Figyelj – mondta Ford Prefect.

Arthur körülnézett.

– Ez a bolygó most elég rohadt helyzetbe került – mondta Ford.

Ford egy pillanatig töprengeni látszott.

– De valami mégiscsak ki fog sülni a végén – folytatta –, mert Marvin azt mondta, hogy látja a Kérdés lenyomatát az agyhullámmintázatodban.

– De...

– Valószínűleg nem ez az igazi Kérdés, legfeljebb annak egy torzított mása, de így is a kezünkbe adhatja a megoldást. Feltéve, hogy megtaláljuk, amikor azt sem tudom, hogy fogjunk hozzá.

Egy darabig szótlanul méláztak. Arthur a földön ült, és fűcsomókat húzigált ki a gyepből, de aztán rájött, hogy ez nem az a fajta tevékenység, ami igazán le tudná kötni. Elvesztette hitét a fűben, a fák hidegen hagyták, a lankás dombokat lankatagnak érezte, a jövőt pedig egy olyan csőnek látta, amelybe akarától függetlenül húzzák bele az embert.

Ford a Szub-Éta Detekt-O-Métert tekergette, de az néma maradt. Sóhajtott egyet, és elrakta.

Arthur felszedett egy betűt a házilag eszkábált kirakókészletből. Egy R volt az. Sóhajtva letette. A betű, amelyik mellé került, egy A volt. Az annyi mint AR.. Melléjük lökött még egypár betűt. Úgy adódott, hogy éppen egy S és egy Z került az AR elé. A dolgok különös egybeesése folytán az eredményül kapott szó tökéletesen kifejezte Arthur közérzetét ebben a pillanatban. Egy másodpercig a négybetűs szóra meredt. Nem szándékosan választott, a pusztá véletlen műve volt az egész.

Arthur agya lassacskán egyesbe kapcsolt.

– Ford! – szólalt meg hirtelen. – Ha az a Kérdés tényleg bevésődött az agyhullámmintázatomba, és nem tudok róla, akkor a tudatalattimban kell lennie.

– Gondolom, igen.

– Lehet, hogy a felszínre tudnánk hozni azt a tudatalatti

mintázatot!

– Óh, csakugyan?

– Igen, csak be kéne vezetni egy véletlenszerű elemet, amit az a mintázat a maga képére tudna formálni.

– Mégpedig hogy?

– Mégpedig úgy, hogy bekötött szemmel betűket húznék ki egy zsákból.

Ford talpra ugrott.

– Ragyogó! – mondta. Előhúzta a törülközőt a szütyőjéből, és néhány csomó segítségével zsákká alakította.

– Tiszta örület – mondta –, szemenszedett képtelenség! De ki kell próbálnunk, mert képtelenségnek viszont ragyogó. Gyerünk, ne totojazz!

A nap teljesen elbújt egy felhő mögött. Néhány bánatos esőcsepp hullott rájuk.

Összeszedték a maradék betűket, és beleszórták a zsákba az egészet. Ford összerázta a zsák tartalmát.

– Oké – mondta –, csukd be a szemed. Gyerünk, húzzál, mire vársz!

Arthur behunyta a szemét, és benyúlt a köveket tartalmazó törülközőbe. Egy darabig kotorászott odabent, aztán előhúzott három betűt, és átadta őket Fordnak: Ford abban a sorrendben rakta le őket ahogy megkapta.

– M – mondta Ford –, I, T Mit!

Ford csak pislogott.

– Azt hiszem, működik! – mondta.

Arthur további négy betűt nyomott Ford markába.

– K, A, P, S Lehet, hogy mégsem működik – mondta Ford.

– Itt van még négy.

- Z, H, A, M:... Kapszham... Sajnos, ennek nincs semmi értelme.
- Arthur újabb két betűt húzott elő a zsákból.
- E, G, kapszham meg... Kapsz ha meg! – kiáltotta Ford. – Működik! Elképesztő, de tényleg működik!
- Van még! – Arthur lázas igyekezettel húzgálta elő a betűket.
- S, Z, O – mondta Ford –, R, Z, O, D... Mit kapsz, ha megszorod... A, H, A, T, O, T... a hatot... mit kapsz, ha megszorod a hatot... K, I, L, E, N, C, C, E, L... kilenccel... Arthur szünetet tartott.
- Gyerünk, add már a következőt! – követelte Ford.
- Ööö... odaadtam mindet – mondta Arthur –, ennyi volt benne.
- Főlegyenesedett ültében. Nem tudta, mit mondjon. Ismét körbekotorászott az összecsomózott törülközőben, de nem akadt több betűre.
- Úgy érted, ennyi az egész?! – kérdezte Ford.
- Ennyi.
- Hatszor kilenc. Negyvenkettő.
- Ennyi. Ennyi az egész.

34. fejezet

A nap ismét előbújt, és vidáman sütött a két férfira. Valahol egy madár dalolt. Meleg fuvallat suhant a fák között, meg-megemelte a virágok fejecskéit, tovaragadva illatukat az erdőn át. Egy rovar döngve igyekezett a dolga után, akármilyen is az a sürgető dolog, amit egy rovarnak késő

délután kell elintéznie. Emberi hangok szálltak a sűrűben, s egy pillanattal később két lány bukkant ki a tisztásra. Meglepetten torpantak meg Ford Prefect és Arthur Dent látványától, akik a csalóka látszat szerint fájdalmas görcsben fetrengtek a földön, noha valójában csak a néma nevetés rázta őket.

– Maradjatok! – szólalt meg Ford Prefect két röhögés között. – Mindjárt összeszedjük magunkat.

– Mi történt? – kérdezte az egyik lány. Kettőjük közül ő volt a karcsúbb és a magasabb. Odaát, a Golgafrinchamen, kezdő személyzetis volt, de nem nagyon szerette ezt a munkát.

Ford végre összeszedte magát.

– Elnézést – mondta –, helló! Épp az élet értelméről elmélkedtünk a barátommal. Mondhatom, léha egy tevékenység!

– Óh, maga az?! – mondta a lány. – Jó nagy botrányt kavart ma délután. Először egész szórakoztató volt, de aztán elvetette a sulykot.

– Csakugyan? Hát igen.

– Na és mire volt jó az egész? – kérdezte a másik lány, egy alacsonyabb termetű, kerek arcú teremtes, aki odaát a Golgafrinchamen egy kis hirdetőcég művészeti igazgatója volt. Bármilyen nyomorúságos volt is az itteni élete, legalább azzal a hálás tudattal tért nyugovóra minden este, hogy akármilyen vár rá másnap, egy biztos, hogy nem száz darab csaknem azonos fényképfelvétel lesz az, amelyek mindegyike ugyanazt a sejtelmes fényben játszó fogkrémes tubust ábrázolja.

– Hogy mire? Semmire. Semmi se jó semmire – mondta Ford Prefect boldogan. – Gyertek, csatlakozzatok hozzánk. Én Ford vagyok, ez pedig itt Arthur. Épp semmittevéshez készülődtünk, de várhat egy kicsit a dolog.

A lányok bizalmatlanul néztek a két férfira.

– Én Agda vagyok – mondta a magas lány –, őt pedig Mellának hívják.

– Helló, Agda, helló, Mella! – köszöntötte őket Ford.

– Hát te? Beszélsz egyáltalán? – kérdezte Mella Arthurtól.

– Tulajdonképpen igen – mosolyodott el Arthur –, csak nem olyan sokat, mint Ford.

– Remek.

Rövid szünet következett.

– Hogy értetted azt – kérdezte Agda –, hogy csak kétmillió évünk van? Nem tudtam semmit kiokoskodni abból, amit mondtál.

– Ja, az? – mondta Ford: – Nem érdekes.

– Annyi az egész, hogy ezt a világot le fogják rombolni egy hiperúrsztráda építése miatt – mondta Arthur vállat vonva. – De ez kétmillió év múlva esedékes, és különben is vagonmunka. A vagonok már csak ilyenek.

– Vagonok? – kérdezte Mella.

– Igen, de te még nem hallhattál róluk.

– Honnan veszitek ezt?

– Igazán nem érdekes. Mindössze egy álom a múltból... vagy a jövőből. – Arthur mosolyogva fordította el a fejét.

– Nem zavar, hogy zagyvaság, amit mondasz? – kérdezte Agda.

– Ide hallgassatok, felejtsetek el az egészet – monda Ford.

– Semmi se számít. Gyönyörű időnk van, élvezzétek. Ott a nap, itt a zöldellő dombok, lent a völgy és a folyó, amott az égő erdő...

– De még ha álom is, amit mondasz! Meg kell hagyni: elég borzasztó álom! – mondta Mella. – Egy űrsztráda miatt elpusztítani egy világot!

– Óh, hallottam én már ennél rosszabbról is – mondta Ford.

– olvastam egy bolygóról, odaát a hetedik dimenzióban, amit biliárdgolyóként használtak egy intergalaktikus kocsmái partin. Egyenest belelőtték egy fekete lyukba. Tízmilliárdan pusztultak el egy csapásra.

– Őrület! – mondta Mella.

– Az. És ráadásul csak harminc pontot ért a lökés!

Agda és Mella pillantást váltott.

– Tudjátok mit? – szólalt meg Agda. – Ma este, a bizottsági gyűlés után partit rendeznek. Eljöhettek ti is, ha akartok.

– Oké, rendben – mondta Ford.

– Részemről is – csatlakozott Arthur.

Számos órával később Arthur és Mella egymás mellett ült a fűben, és a felkelő holdat bámulta a fák tompa izzása fölött.

– Az a sztori a világ elpusztulásáról... – kezdte Mella.

– Ja, kétmillió év múlva.

– Úgy mondd, mintha tényleg hinnél benne.

– Hiszek is. Merthogy ott voltam.

A lány hitetlenkedve csóválta meg a fejét.

– Olyan furcsa tudsz lenni! – mondta.

– Tévedsz. Nagyon is átlagos vagyok – felelt Arthur –, csak nagyon furcsa dolgok történtek velem. Mondhatni: inkább megkülönböztetett vagyok, mint különböző.

- És az a másik világ, amiről a barátod mesélt? Az, amelyiket a fekete lyukba löktek.
  - Arról nem tudok semmit. Abban a könyvben olvashatott róla...
  - Milyen könyvben?
- Arthur elhallgatott.
- A GALAXIS Útikalauz stopposoknak címűben – monda végül.
  - Az meg mi?
  - Hát, csak valami, amit az este behajítottam a folyóba. Nem hinném, hogy az életben szükségem lenne még rá – felelte Arthur Dent.

Tartalom

- [1. fejezet](#)
- [2. fejezet](#)
- [3. fejezet](#)
- [4. fejezet](#)
- [5. fejezet](#)
- [6. fejezet](#)
- [7. fejezet](#)
- [8. fejezet](#)
- [9. fejezet](#)
- [10. fejezet](#)
- [11. fejezet](#)
- [12. fejezet](#)
- [13. fejezet](#)
- [14. fejezet](#)
- [15. fejezet](#)
- [16. fejezet](#)
- [17. fejezet](#)
- [18. fejezet](#)
- [19. fejezet](#)
- [20. fejezet](#)
- [21. fejezet](#)
- [22. fejezet](#)
- [23. fejezet](#)
- [24. fejezet](#)
- [25. fejezet](#)
- [26. fejezet](#)

- [27. fejezet](#)
- [28. fejezet](#)
- [29. fejezet](#)
- [30. fejezet](#)
- [31. fejezet](#)
- [32. fejezet](#)
- [33. fejezet](#)
- [34. fejezet](#)